

Allianz
Benelux

2016

	FY 2001 Adjustments to Current Value	Current Value Comprehensive Basis
Net Basis	\$ (51)	\$8,143
		1,489
		326
		9,958

Solvency II

Verslag over de solvabiliteit
en de financiële positie

Allianz

Inhoud

- 3** **Hoofdstuk A**
Business and Performance
- 28** **Hoofdstuk B**
System of Governance
- 60** **Hoofdstuk C**
Risicoprofiel
- 69** **Hoofdstuk D**
Activa en overige verplichtingen
- 105** **Hoofdstuk E**
Eigen vermogen
- 112** **Hoofdstuk F**
Bijlagen

Gewijzigde presentatie en hoofdstuk C 'risicoprofiel' afgerond.

Allianz Benelux n.v.

Lakensestraat 35
1000 Brussel

Ondernemingsnummer: BE 0403258197

Commissaris

KPMG Bedrijfsrevisoren, CVBA,
vertegenwoordigd door de heer Karel TANGHE,
Bourgetlaan, 40 – 1130 Brussel

A

Business and Performance

- 1 Business
- 2 Underwriting Performance
- 3 Investment Performance
- 4 Hypothecaire kredieten
- 5 Vastgoed
- 6 Andere informatie

Inhoud

A. Business and Performance

1. Business	5
1.1 Business operations	5
1.2 Structuur van de Groep	6
1.3 Market environment	7
1.3.1 Economic outlook	7
1.3.2 Industry outlook	7
1.3.3 Non-life	7
1.3.4 Life/Health	8
1.3.5 Asset Management	8
1.3.6 Regulatory developments	9
1.4 Business strategy	10
1.4.1 In België	10
1.4.2 In Nederland	12
2. Underwriting Performance	14
2.1 Verzekeringen voor particulieren	14
2.1.1 Metiers Leven Particulieren	14
2.1.2 Metiers BOAR Particulieren	15
2.1.3 Operations Leven & Gezondheid	16
2.1.4 Operations BOAR	17
2.2 Verzekering voor ondernemingen	20
2.2.1 Markante feiten 2016	20
2.2.2 Employee Benefits	20
2.3 Gecedeerde herverzekering	21
2.3.1 Resultaten 2016	21
2.3.2 Overdrachten: markt en vernieuwingen 2017	21
2.4 Geaccepteerde herverzekering	22
2.5 Activiteiten van de filialen	22
2.5.1 Het filiaal in Luxemburg	22
2.5.2 Het filiaal in Nederland	22
3. Investment Performance	23
3.1 Algemene portefeuille Leven & Gezondheid	24
3.2 P&C buiten AO	24
3.3 Gekantonneerde fondsen	24
4. Hypothecaire kredieten	25
4.1 Activiteit	25
4.1.1 De belangrijkste feiten op de markt van de hypothecaire kredieten	25
4.2 Structuur, organisatie en informatica	25
5. Vastgoed	26
5.1 Evolutie van de markt	26
5.2 De activiteiten van Allianz Benelux (in EUR mln.)	26
6. Andere informatie	26

1. Business

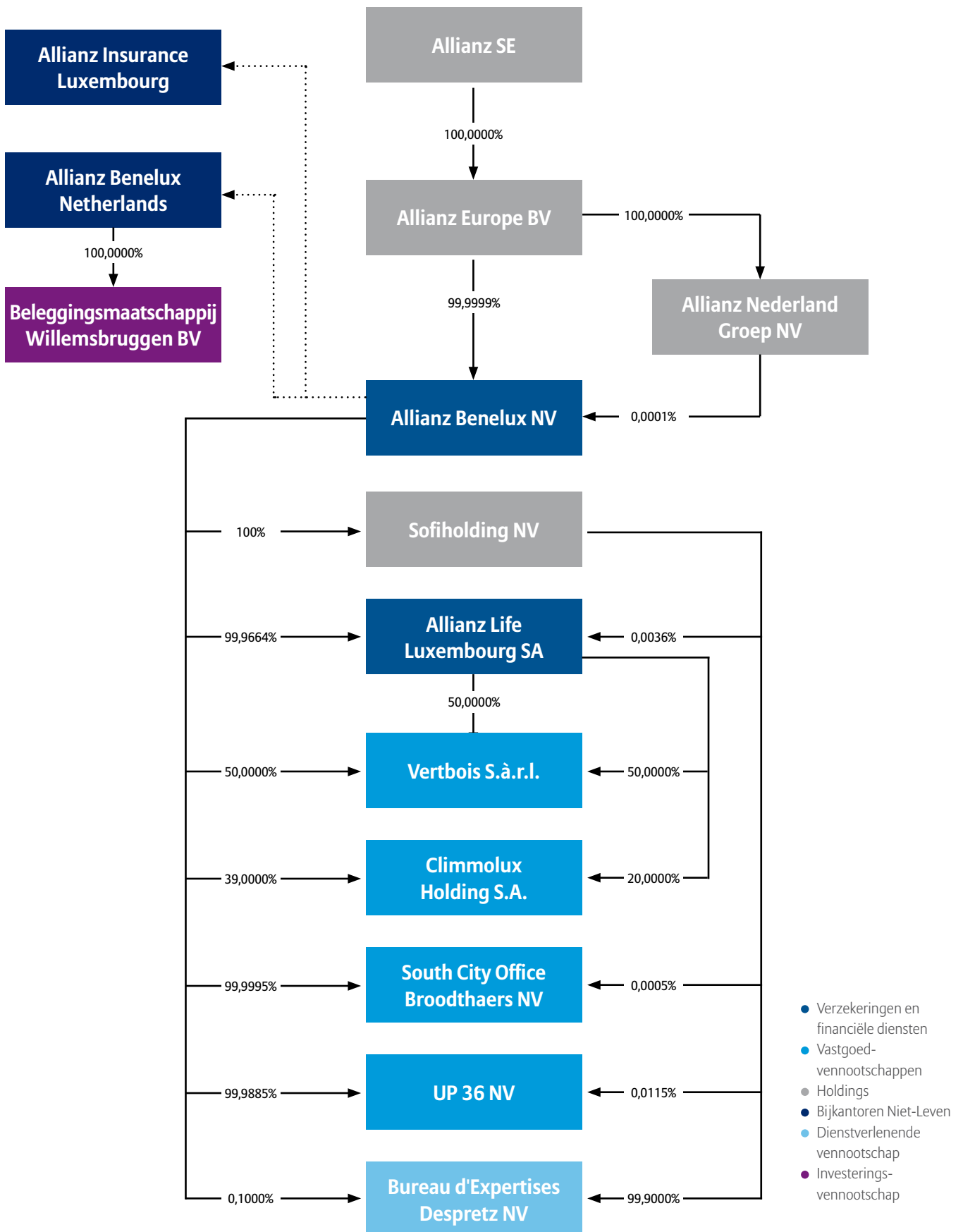
1.1 Business operations

Allianz Benelux biedt verzekeringen Leven, Niet-Leven en Gezondheid aan in 3 landen, België, Nederland en Luxemburg.

Wij bieden een breed gamma verzekeringsproducten Niet-Leven, Gezondheid/Leven aan zowel voor particulieren als voor ondernemingen.

Allianz SE, de moederonderneming van de Allianz Groep, heeft zijn hoofdkwartier te München in Duitsland en heeft het juridische statuut van een European company (Societas Europaea). Allianz SE biedt verzekeringen Leven, Niet-Leven en Gezondheid, producten van asset management en diensten aan in meer dan 70 landen maar overwegend in Europa. Allianz SE treedt onder andere ook op als herverzekeraar en biedt in het bijzonder aan de maatschappijen van de Allianz Groep een bescherming door herverzekering aan.

1.2 Structuur van de groep

1.3 Market environment

1.3.1 Economic outlook

Het voorbije boekjaar werd gekenmerkt door bewegingen die indruisten tegen het economische plan, maar in totaliteit was de optelsom negatief en gekenmerkt door factoren van onzekerheid: massale toestroom van vluchtelingen in de Europese landen, sterke opmars van nationalistische en populistische bewegingen, protectionistische neigingen van een aantal landen, kwetsbaarheid van politiek Europa na de Britse keuze voor de brexit, bezorgdheid omtrent de verkiezingsresultaten in een aantal landen (VS, Nederland, Frankrijk, Duitsland) en vrees voor de effecten van de mondialisering tegen een achtergrond van versnelde digitalisering. Wereldwijd was de economische groei weliswaar gematigd positief met 3,1%, onder invloed van de Verenigde Staten in volle verkiezingscampagne en van China dat zich in een duurzamere fase van bijsturing van zijn economisch model bevindt, gepaard gaande met een verschuiving van investeringen en uitvoer naar consumptie en diensten. De financiële markten bleven evenwel volatiel en rekening houdend met een te beperkte vraag en een te lage inflatie hielden de centrale banken vast aan hun accommoderende beleid om het herstel te ondersteunen. Een gevolg van de futloze groei van 1,7% (een daling ten opzichte van 2015, toen de groei in de eurozone nog 2% bedroeg) was dat de rentevoeten uiterst laag bleven, wat een ongunstige situatie is voor de verzekeraars.

In dit nog sombere landschap zien we ook positieve evoluties: de beursmarkten deden het bijzonder goed, vooral tijdens de 2^e helft van 2016 en de werkloosheid daalde gevoelig in tal van Europese economieën. België en Nederland bevinden zich in een context van bescheiden, maar bemoedigend herstel. In 2016 werden in België 59.000 arbeidsplaatsen gecreëerd en daalde de werkloosheid tot 7,6%, het laagste peil in 25 jaar. In Nederland daalde de werkloosheid dankzij een vrij sterke economie en doortastende herstelmaatregelen tot 5,4%.

1.3.2 Industry outlook

De verzekeraars moesten het hoofd bieden aan deze gemengde context en blijf geven van voorzichtigheid.

Volgens de eerste ramingen zou het globale incasso van de Belgische verzekeraars uitkomen op EUR 26,9 mld., wat een daling van 1,4% inhoudt tegenover het premie-incasso van 2015. Het gaat om het laagste niveau van de voorbije 12 jaar. Dit toont aan dat de verzekeringssector kwetsbaar blijft en sterk afhankelijk van een groei waarvoor we weliswaar enkele onmiskenbaar positieve signalen zien (ondernemersvertrouwen, stijging van de Amerikaanse rentevoeten, groei van het handelsverkeer), maar die voorlopig op zich laat wachten. We kunnen evenmin voorbij aan de fiscale en parafiscale heffingen die blijven wegen op de gunstige ontwikkeling van de particuliere levensverzekeringsmarkt, vooral voor wat tak 23 betreft (verzekeringen verbonden met beleggingsfondsen) die 32,6% inlevert, mede doordat hij de rug werd toegekeerd door een voorzichtig klantenbestand dat niet bereid is om de risico's van de financiële markten te ondergaan, ondanks de zeer lage rendementen in tak 21 die hen zouden moeten aanmoedigen om andere oplossingen te vinden.

Ondanks hun bescheiden rendementen in een context van lage rentevoeten zagen producten met gewaarborgde rente hun incasso stijgen met 5,7% ten opzichte van 2015, toen hun incasso met 17,8% terugviel. Dit is vooral te verklaren door het feit dat dit type product nog een interessant alternatief vormt voor spaarrekeningen. Het segment van de schadeverzekeringen werd opnieuw geconfronteerd met natuurrampen in mei en juni 2016, zonder het nog maar te hebben over de impact van de aanslagen in Brussel op 22/03/16, waarna de stad en het gewest maandenlang in een staat van verlamming verkeerden, aangescherpt door een volkomen onterecht fenomeen van "Belgium bashing".

1.3.3 Non-life

Het voorbije boekjaar vielen weinig wetgevende en regelgevende wijzigingen te noteren.

De wet van 29 juni 2016 houdende diverse bepalingen inzake Economie wijzigde artikel 152 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen met de bedoeling meer duidelijkheid te scheppen over de verhaalmogelijkheden van de verzekeraar tegenover de verzekerde. De Raad acht het logisch dat het verhaal

tegenover de verzekerde, die niet de verzekeringnemer is, beperkt blijft tot het deel persoonlijke aansprakelijkheid van deze verzekerde.

Krachtens het koninklijk besluit van 26 januari 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde, zal de anciënniteitstermijn van privéwoningen om te kunnen genieten van het verminderde btw-tarief van 6% voor renovatiewerken van 5 op 10 jaar worden gebracht vanaf 12 februari 2016. Dit zal niet zonder gevolgen zijn voor de schadevergoeding van onze klanten in brandverzekering.

De Raad heeft er akte van genomen dat een belangrijk voorontwerp van wet betreffende de verplichte tienjarige burgerlijke aansprakelijkheid van aannemers, architecten en andere dienstverleners in de bouwsector van werken in onroerende staat werd goedgekeurd door de Ministerraad en voor advies werd voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State. Als dit voorontwerp wordt goedgekeurd – wat wel degelijk de bedoeling is -, zullen aannemers verplicht zijn om hun tienjarige burgerlijke aansprakelijkheid te verzekeren beperkt tot de soliditeit, de stabiliteit en de waterdichtheid van de gesloten ruwbouw voor woningen van minder dan 500.000 EUR.

1.3.4 Life/Health

De schorsing van de indexerings van de in het kader van het langetermijnsparen en het pensioensparen betaalde premies, waartoe in december 2014 werd beslist, blijft wegen op de fiscaliteit van de levensverzekeringen en maakt deze minder aantrekkelijk aangezien de bedragen die kunnen profiteren van de belastingvermindering, tot het boekjaar 2018 op hun niveau van het aanslagjaar 2014 bevroren blijven. Bovendien wordt het gewone tarief van de roerende voorheffing vanaf 1 januari 2017 van 27% op 30% gebracht. Voor levensverzekeringen is dit tarief in het bijzonder van toepassing op de rente die voortvloeit uit contracten met een duur van minder dan 8 jaar zonder minimale overlijdensdekking.

Bovendien werd de maximale gewaarborgde rente voor levensverzekeringen met een looptijd van ten minste 8 jaar, van 3,75% naar 2% verlaagd nadat ze gedurende meer dan 16 jaar onveranderd was gebleven.

Dit percentage zal jaarlijks worden herzien en indien nodig aangepast aan de evolutie van de financiële markten ingevolge een nieuwe procedure voor het vastleggen van deze rente. Rekening houdend met het niveau van de rentevoeten betreuren de sector en de Raad dat de minister van Economie, na advies van de FSMA, het voorstel van de Nationale bank om deze maximale gewaarborgde rente te verlagen tot 0,75% vanaf 1 januari 2017 heeft verworpen.

Wat de winstdeelnemingen betreft, werden nieuwe prudentiële regels ingevoerd door een koninklijk besluit dat bedoeld is om het globale bedrag te bepalen dat vanuit een voorzichtigheidsoogpunt kan toegekend worden als winstdeelneming. Deze tekst bevat geen enkele regel over de effectieve toekenning van dit bedrag aan de individuele contracten.

Tot slot wijzigde de wet van 29 juni houdende diverse bepalingen inzake Economie een aantal punten van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen. Er wordt onder meer bepaald dat verzekeringsondernemingen aan de FSMA een gedetailleerde lijst overmaken van onderliggende activa van tak 23. Er wordt ook bepaald dat het verbod om een discretionaire winstdeelneming te vermelden in de commerciële documenten een verzekeraar niet verhindert om de mogelijkheid van een winstdeelneming op zich te vermelden.

1.3.5 Asset Management

Voor 2016 wordt een reële wereldwijde groei van ongeveer 3% verwacht. Dit ligt in de lijn van het voorbije jaar. De MSCI World-index (Morgan Stanley Capital Index) boekte 8,47% vooruitgang, wat in de buurt lag van de stijging vorig jaar (8,34%).

In tegenstelling tot het jaar 2015 herstelde de olieprijs zich met 20%. Goud, dat traditioneel beschouwd wordt als vluchtwaarde, kon profiteren van de onzekerheid omtrent de brexit, maar reageerde niet op de Amerikaanse verkiezingen, die nochtans een onverwachte afloop kenden. Uiteindelijk laat goud een stijging van 8% in USD optekenen in de loop van het jaar.

In december trok de Amerikaanse centrale bank haar beleidsrente op voor de tweede maal sinds 2006. Daarbij wou ze veeleer het accent leggen op fiscale herstelmaatregelen om zo vanuit een beter evenwicht tussen de fiscale en monetaire impact de economie aan te zwengelen. Dit beleid vindt voorlopig geen navolging in Europa, waar de Europese Centrale Bank (ECB) haar rente extreem laag houdt. De sterke stijging van het renteverskil tussen de VS en Europa leidde tot een bijkomende koersdaling van de euro tegenover de USD, tot 1,05 USD/EUR eind 2016.

Het jaar begon slecht voor aandelen als gevolg van de tegenvallende cijfers uit China. Tijdens de tweede jaarhelft werden de beleggers dan weer positief verrast door een opvallend herstel. De vrees voor deflatie en de onzekerheid rond de brexit bereikten een hoogtepunt tijdens de zomer. Na de verkiezing van Donald Trump ging de markt resoluut voor risicobereidheid.

De S&P 500, de index van de Amerikaanse aandelenmarkt, veerde 9,5% op in lokale munt en bereikte een historisch hoogtepunt, terwijl hij in 2015 nog licht negatief was. De rente op 10 jaar stond eind 2015 op 2,3% en eind 2016 op 2,4%. Weinig verandering dus, ondanks de hoge volatiliteit in de loop van het jaar. Deze zeer bescheiden stijging kwam er na het einde van het expansionistische monetaire beleid. De reële groei van de economie wordt geraamd op 1,9%, met een inflatie van 2,1%. Na de verhoging door de ECB bedraagt de rente op korte termijn 0,75%.

In tegenstelling tot de Amerikaanse aandelen deden de Europese aandelen het dit jaar minder goed.

De Euro Stoxx50 index bleef stabiel (+0,7%) tegenover een stijging van 3,85% in 2015. De reële economische groei wordt geraamd op 1,8% met een inflatie van 1,1%. Om de groei en de inflatie te stimuleren verlaagde de ECB haar beleidsrente tot 0%, met daarbij een ongezien beleid van een negatieve depositorente van -0,4%. Dit betekent dat banken moeten betalen om hun geld bij de ECB te parkeren! De ECB bracht ook geld uit voor de massale aankoop van staatsleningen en bedrijfsobligaties. Dankzij dit beleid zakten niet alleen de korte rentevoeten in elkaar, maar ook de lange rentevoeten op staatsleningen, bedrijfsobligaties en "covered" leningen (gewaarbord door hypothecaire leningen). De Belgische rente op 10 jaar viel fors terug en sloot het jaar af op 0,53% tegenover 0,97% eind 2015, dus bijna de helft lager. De Duitse rente op 10 jaar deed nog beter en sloot het jaar af op 0,2% tegen 0,63% eind 2015. Op 8 juli 2016 was deze Duitse rente weggezakt tot een historisch dieptepunt van -0,19%.

De rentegevoelige vastgoedaandelen, meer bepaald de Belgische, zetten een opmerkelijke prestatie neer. Dankzij hun hoge dividend vormen zij ook een alternatief voor obligaties.

Tijdens het voorbije boekjaar bleef de Nikkei nagenoeg status quo in lokale munt (+0,42%). De reële groei in Japan wordt geraamd op 1%, met een inflatie van 0,3%. De index van Hong Kong (Hang Seng) bleef eveneens stabiel in lokale munt (+0,54%).

Het jaar kende nogal wat verrassingen op politiek niveau: op 24 juni koos een meerderheid van de Britten voor een uitstap uit de Europese Unie. Maar dat was nog maar een voorproefje in de aanloop naar de verkiezing van Donald Trump tot president van de Verenigde Staten. Populistische partijen winnen duidelijk terrein.

1.3.6 Regulatory developments

Verordening voor vrijstelling per categorie in de verzekeringssector (RECA)

Het verdict viel op 13 december 2016. De Europese Commissie kondigde publiekelijk aan dat het RECA niet zal verlengd worden na 31 maart 2017. Vanaf deze datum zal de verzekeringssector in staat moeten zijn om gemeenschappelijke statistische studies en de oprichting van pools te rechtvaardigen. In afwezigheid van het RECA zullen de verzekeraars moeten waken over de naleving van de algemene mededingingsregels voor elk van hun coöperaties, gebruik makend van de horizontale richtlijnen van de Europese Commissie.

Een juridisch kader voor de elektronische archivering en de vertrouwensdiensten

De wet van 21 juli 2016 strekt tot uitvoering en aanvulling van de Europese verordening nr. 910/2014 van 23 juli 2014 betreffende de elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt. Deze verordening is sinds 1 juli 2016 rechtstreeks van toepassing in de lidstaten. Ze regelt met name de elektronische handtekening en vervangt als dusdanig de richtlijn 1999/93/EG evenals de Belgische wet van 9 juli 2001. De nieuwe wet voert met name een volledig juridisch kader in voor de elektronische archiveringsdienst. Hij is in wezen van kracht geworden op 28 september 2016.

Algemene verordening gegevensbescherming

De nieuwe Europese verordening van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens zal de Belgische wet inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vervangen vanaf 25 mei 2018. De maatschappij bereidt zich actief voor om te voldoen aan de vereisten van deze verordening die het huidige stelsel aanzienlijk verstrengt en de sancties verzwart.

IDD

De Europese richtlijn van 20 januari 2016 betreffende **verzekeringsdistributie** leidt tot een grondige reorganisatie van de distributie van verzekeringsproducten in Europa. De maatschappij volgt de omzetting van de richtlijn die er voor 23 februari 2018 moet komen op de voet en heeft onder meer het proces herzien voor de creatie en herziening van haar producten Leven en niet-Leven, zowel in België als in Nederland.

AssurMiFID en deugdelijke verslagen

Een koninklijk besluit van 18 september 2016 betreft de goedkeuring van het reglement van de FSMA over de verslagen die de klanten jaarlijks moeten ontvangen van hun dienstverleners over de door hen onderschreven verzekeringscontracten. Dit reglement legt de inhoud, de vorm en de verzendingsmodaliteiten van deze verslagen vast. Het is voor het eerst van toepassing op de contract- en beheergegevens 2017 die in 2018 moeten worden meegedeeld.

1.4 Business strategy

1.4.1 In België

In 2016 kleurde Allianz op commercieel niveau blauw dankzij het **partnershipprogramma BLUE** dat in februari aan de makelaars werd voorgesteld.

BLUE is het letterwoord voor 'Building a Long-term & Ultimate Experience'. Het is onze bedoeling om met de makelaars een volwaardig partnership op lange termijn op te bouwen dat hen ondersteunt in hun rol als adviseur van de eindklanten.

Het BLUE-programma kwam er vanuit onze ambitie om met de makelaars een optimale samenwerking te ontwikkelen, gebaseerd op wederzijds vertrouwen en rendabele groei. Dit moet gepaard gaan met een win-winsituatie voor onze maatschappij én de makelaars.

De intensiteit van de relatie wordt afgetoetst aan objectieve criteria en is bepalend voor de voordelen die de makelaar kan genieten op het vlak van service, toegankelijkheid, flexibiliteit, tools, producten en vergoedingen. De partnershipniveaus zijn transparant en motiverend voor de makelaars. Zij weten precies wat ze moeten doen om naar een hoger niveau door te groeien.

Voor de commerciële teams is het BLUE-programma een aanmoediging om hun relatie met een almaar toenemend aantal makelaars voortdurend te verbeteren.

Om deze 'BLUE-spirit' te doen leven binnen de onderneming, werden talrijke initiatieven ondernomen.

Het spreekt voor zich dat de implementatie van het BLUE-programma niets mag afdoen aan de servicekwaliteit voor makelaars die geen partners zijn. Alle makelaars, zonder onderscheid, verdienen van ons de service van de hoogste kwaliteit. Maar het BLUE-programma moet onze partners dat extraatje bieden dat ervoor zorgt dat ze zich "thuis" voelen bij Allianz, dat hen het gevoel geeft dat ze worden gewaardeerd en dat ze een

vertrouwensrelatie hebben met Allianz.

De voorbije maanden werden de eerste bakens uitgezet om met onze BLUE-partnermakelaars een duurzame, solide en flexibele relatie tot stand te brengen.

In 2017 zal het BLUE-programma verder evolueren om steeds beter te kunnen beantwoorden aan de noden van makelaars in hun adviesfunctie.

Een andere thema dat steeds meer zijn stempel drukt op onze commerciële benadering is **digitalisering**.

Met de blik resoluut op de toekomst gericht moedigden we de makelaars de voorbije maanden aan om mee te stappen in ons digitale verhaal.

Digitalisering dwingt ons immers om een aantal traditionele scheidslijnen te overbruggen. De digitale klant behoort niet meer toe aan de verzekeraar of aan de bemiddelaar: hij behoort enkel aan zichzelf toe en maakt ons dat steeds vaker duidelijk. Het zijn steeds vaker de klanten die het roer in handen hebben.

En opdat zij bij ons terecht zouden komen tijdens het surfen vanaf hun PC, smartphone of tablet, gingen we in 2016 in verschillende golven door met onze **mediacampagne** met de ambitie om de zichtbaarheid en naambekendheid van het merk Allianz in België te versterken. Met onze slogan 'Durf gerust. Met Allianz aan je zij.' wilden wij de consumenten duidelijk maken dat ze op Allianz kunnen rekenen om bepaalde keuzes te maken en bepaalde wegen in te slaan. Wij willen de partner zijn waarop de klant kan vertrouwen en die voor hen klaarstaat.

Nog een gevolg van de digitalisering, of we het nu willen of niet, is dat alle verzekeraars, waaronder ook Allianz Benelux in België, meer rechtstreeks contact zal hebben met de eindklant. De openheid voor de **driehoeksrelatie klant-makelaar-maatschappij** evenals een sterk wederzijds vertrouwen zullen belangrijker zijn dan ooit. Het is samen met de makelaars dat wij voordeel zullen halen uit de digitale omwenteling. Daartoe moeten wij samen concrete en pertinente voorstellen aanbieden aan de consumenten. Op het vlak van de digitale omwenteling willen wij ons bij Allianz pragmatisch opstellen en investeren in oplossingen en projecten die onmiddellijk het verschil maken voor de klant.

De opstart in maart van de **App Allianz Connect** voor alle Car Plan-klanten is daar een goed voorbeeld van. Met deze app heeft de klant alle gegevens van zijn makelaar steeds bij de hand. Mocht die niet bereikbaar zijn en de klant hulp nodig heeft, dan zorgt de app ervoor dat zijn gegevens en geolokalisatie automatisch worden doorgestuurd zodat Allianz Global Assistance snel en efficiënt hulp kan bieden. Het is dan ook geen toeval dat deze app onderscheiden werd met de Decavi-trofee voor het beste digitale initiatief voor particulieren bij niet-levensverzekeringen.

Ook voor de digitalisering bij de levensverzekeringen werd een initiatief beloond met een Decavi-trofee: **ProLink Life Plan**. Deze digitale oplossing stelt makelaars in staat om de aanvullende pensioenen van hun klanten en de verzekerde waarborgen in geval van overlijden of arbeidsongeschiktheid online te beheren op een snelle en efficiënte manier. Met deze tool is het bovendien mogelijk om de voordelen voor particulieren en zelfstandigen (pensioensparen, langetermijnsparen, Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen en Individuele Pensioentoezegging) te combineren in een globale oplossing.

Met de **elektronische handtekening** is bij Allianz sinds december het tijdperk van de volledig digitale afhandeling aangebroken voor de meeste contracten Niet-Leven Particulieren. Van het opzoeken van informatie tot de ondertekening van het contract en de schadeaangifte, elke stap in de klantrelatie kan voortaan online verlopen.

Documenten afdrukken en scannen is nu verleden tijd! Dankzij de applicaties MyBroker en App4Broker kunnen de makelaars die gebruikmaken van de beheerssoftware Brio van Portima deze elektronisch laten ondertekenen in hun kantoor of rechtstreeks bij de klant.

In **BOAR** ligt het accent meer dan ooit op het streven naar **rendabele groei**. Voor de particuliere markt komt deze doelstelling concreet tot uiting in commerciële acties tijdens de periodes van het Autosalon en Batibouw.

Ook voor de KMO en Midcorp markt pasten wij tijdens het voorbije boekjaar onze organisatie aan. Na enkele maanden konden we vaststellen dat de tandem account manager-field underwriter de ideale combinatie vormt van technische bagage en commerciële visie, tot grote tevredenheid van de makelaars.

In **Leven** bleven de ontwikkeling en het behoud van gezonde portefeuilles centraal staan. Dit vertaalde zich in een sterke waardering van **tak 23** en van **Bijstand**.

Gezien de lage renteniveaus is het onze bedoeling om onze klanten oplossingen aan te bieden die uitzicht bieden op een potentieel hoger rendement via levensverzekeringen gekoppeld aan beleggingsfondsen. Daarnaast kwam de bescherming van de klant in geval van overlijden en arbeidsongeschiktheid opnieuw op de voorgrond. Het betreft de kern van onze opdracht als verzekeraar Leven, maar door het succes van beleggingsproducten kwam dit segment enigszins op de achtergrond.

Toch bieden wij in tak 23 en Bijstand talrijke oplossingen die het verdienen om door onze makelaars voorgesteld te worden aan de meeste van hun klanten.

Wat dit betreft, zowel in Leven individueel als Employee Benefits en met respect voor de persoonlijke situatie van elke klant zijn de inspanningen om de **overstap aan te moedigen van tak 21 naar tak 23** succesvol gebleken.

1.4.2 In Nederland

Voor de particuliere markt met een focus op autoverzekeringen blijft de eigen directe verzekeraar Allsecur de speerpunt en de motor voor onze groei. Onder het Allianz-label is in 2016 de eerder ingezette koers voorgezet met een duidelijke focus op de zakelijke markt, variërend van Zelfstandige Zonder Personeel (ZZP), Kleine en Middelgrote Ondernemingen (KMO) tot grote ondernemingen. Specifieke aandacht is uitgegaan naar een vernieuwde merkpositionering voor deze doelgroep en het ontwikkelen van aangepaste waarde-proposities voor deze doelgroepen. Bijzondere aandacht gaat daarin voor het ZZP- en KMO-segment naar oplossingen die beantwoorden aan een groeiende 'Do-it-yourself'-behoefte.

Groeimotor voor de particuliere markt via Autoverzekeringsaanbod Allsecur

Tijdens het voorbije boekjaar ging het directe merk Allsecur verder op zijn groei-elan. De weg naar rendabele groei wordt in de toch zeer competitieve markt op twee pijlers gebouwd: enerzijds een hoger gemiddeld tarief gestoeld op een technische, onderbouwde en dynamische prijspolitic intelligent geïmplementeerd door fijnmazig gesegmenteerde prijsaanpassingen en anderzijds de vooruitstrevende marktbenadering online en offline. Dit wordt ondersteunt door de lancering van het baanbrekende 'Pechhulp On Demand' concept. De groei blijft gepaard gaan met een bijzonder hoge klantwaardering, een prestatie in een vrij agressieve markt. Blijven aanscherpen van de groei en een gestage verbreding van het productaanbod zijn de komende doelen. Ook via de website van Allianz kan direct een autoverzekering onderschreven worden.

Inspelen op de 'Do-It-Yourself'-trend voor de ZZP'er

Uit extern en eigen marktonderzoek leren we dat een deel van de ZZP'ers vandaag uitdrukkelijk op zoek gaan naar digitale tools die hen transparant inzicht kunnen verschaffen in verzekeringen. Dit gaat vandaag vooral om advies dat hen wegwijs maakt, maar ook om de mogelijkheid om hun polissen zelf af te sluiten. Om daar ervaring mee op te doen heeft Allianz in 2016 samen met een online makelaar ('DatIsHetVerschil.nl') een aanbod uitgewerkt voor de Arbeidsongeschiktheidsverzekering. Ook voor eenvoudige schadeverzekeringen werd een handige en snelle onlineprijsberekeningstool ontwikkeld. De geïnteresseerde klant wordt hierin doorverwezen naar een adviseur. Op deze manier doet Allianz ervaring op in de online wereld en respecteert de maatschappij haar primaire distributiekanaal van makelaars.

Branding

De vernieuwde merkpositionering ligt in lijn met de door Allianz wereldwijd ingezette campagne 'dare to'. De kern hiervan in Nederland is dat Allianz ondernemers wil 'empoweren' en aanmoedigen. "Durf je zaak uit te bouwen. Durf te ondernemen! Wij helpen je als ondernemer de juiste beslissingen te nemen op verzekeringsgebied." Allianz wil meer en meer het leadership claimen op dit terrein. Relevante content wordt gecreëerd en gedeeld vooral via owned media (zoals website, ondernemersblog en eigen social media-kanalen)

en andere media (zoals PR en social media). De opzet vertrekt eerder vanuit een standpunt van 'guerilla'-marketing waarbij de middelen slim worden ingezet om de aandacht te trekken van de doelgroep ZZP'ers en DGA'ers waarbij blijvend respect wordt getoond voor de makelaar.

Vernieuwde voorstellen voor zakelijke doelgroepen gewaardeerd door distributiepartners

In 2016 zijn onze voorstellen voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en zakelijke autoverzekeringen op gebied van vloten en bestelauto's vernieuwd en verbeterd. De bemiddelaar blijft zeker in de zakelijke markt een belangrijke rol spelen. De waardering van onze distributiepartners blijft onveranderd hoog. Allianz behoudt haar positie als loyalty leader, gemeten met behulp van de Net Promotor Score in vergelijking met de concurrenten. Na het winnen van de Adfiz Award voor beste zakelijke schadeverzekeraar in 2015, behaalt Allianz een 2^e plaats als beste pensioenverzekeraar in 2016. Met daarbovenop de overname van de zakelijke portefeuille van AEGON is Allianz uitgegroeid tot een bepalende speler in het zakelijke segment en dat wordt door makelaars bijzonder geapprecieerd.

Partnerships als speerpunt voor innovatie en groei

Een andere belangrijke speerpunt in ons commerciële beleid is het zoeken van partnerships met andere partijen. Voorbeelden hiervan zijn een samenwerking met Yarden op gebied van overlijdensverzekeringen, een belang in Bright Pension, een verzekeringsoplossing voor de in de deeleconomie actieve Snappcar, een betalingskaart voor zelfstandigen met XximO.

De partnerships helpen Allianz haar productaanbod bij andere doelgroepen onder de aandacht te brengen en haar bestaande aanbod te verrijken.

Stimuleren en verankeren van 'customer centricity'

Het concept "customer centricity" is een van de pijlers van het Renewal-programma dat Allianz wereldwijd in uitvoer brengt. Het is een onderwerp met vele dimensies. De stem van de klant krijgt een steeds belangrijkere rol bij zowel propositie- en productontwikkeling als bij het verbeteren van de dienstverlening. Het inzetten van markt-, NPS- en customer journey-onderzoeken stelt ons in staat om gerichte klantinzichten te verwerven en te vertalen naar concrete verbeteracties. Daarnaast wordt veel geïnvesteerd in mensen en middelen om de klantgerichtheid binnen de organisatie te stimuleren en te verankeren. Het betreft o.a. opleidings- en coaching-programma's voor de vele medewerkers die rechtstreeks klantcontact hebben.

Ontwikkelingen in de digitale ruimte in Nederland

Digitale communicatie tussen de verschillende partijen in de keten is in de praktijk al lang de norm voor particuliere verzekeringen. Gelijktijdig worden ook oplossingen voor zakelijke verzekeringen gestandaardiseerd en aangepast voor digitalisering. In 2016 boekten we flinke vooruitgang in de ontwikkeling van digitale oplossingen.

Voor nieuwe zakelijke KMO-verzekeringen zijn we in staat om voor 95% van al onze producten digitaal met adviseurs te communiceren. Onze medewerkers en adviseurs maken hiervoor gebruik van hetzelfde platform. Aan het einde van het jaar 2016 werden nieuwe verzekeringen grotendeels door dit platform verwerkt. Ook is er een start gemaakt met de uitrol van ABS, de nieuwe portal voor bemiddelaars, in eerste instantie gericht op particuliere producten.

Op het operationele vlak kent Nederland een aantal marktstandaarden om te communiceren met de bedrijfssoftware van de bemiddelaar. Daarvan maken we al jaren intensief gebruik. In 2016 voegden we hier digitale polissen en financiële documenten aan toe, eveneens geïntegreerd met de bedrijfsadministratie van de bemiddelaar via een standaardsoftware voor de Nederlandse markt.

Overname zakelijke schadeportefeuille Aegon

In januari 2016 kondigde Allianz Benelux aan dat er een overstemming was bereikt met Aegon Nederland over de overname van hun zakelijke schadeportefeuille. Allianz zag deze overname als een mooie kans om te groeien in de zakelijke markt en een startpunt voor de verdere uitbreiding van het service- en productaanbod in dit

segment in Nederland en een intensivering van de samenwerking met de bemiddelaars op deze markt.

Na de officiële goedkeuring van de controleautoriteiten (DNB en AFM), vond de portefeuilleoverdracht plaats op 1 juli 2016. Vanaf dat moment werd Allianz Benelux risicodragers van Aegons actieve zakelijke schadeportefeuille met een premievolume van circa EUR 90 mln. en twee run-off portefeuilles. In totaal heeft Allianz ruim 60.000 zakelijke schadeklanten van Aegon overgenomen. Ook de bij de portefeuilles betrokken medewerkers maakten de overstap naar Allianz.

Allianz heeft alles in het werk gesteld om de impact van de overname voor klanten en makelaars zo beperkt mogelijk te houden. In de maanden na de overdracht is aangetoond dat de operationele continuïteit goed is gewaarborgd en dat de overname heeft bijgedragen aan een versterking van onze marktpositie in de zakelijke schademarkt.

2. Underwriting Performance

2.1 Verzekeringen voor particulieren

2.1.1 Metiers Leven Particulieren

Het jaar 2016 werd gekenmerkt door een daling van het incasso. -40% ten opzichte van 2015. Het totaalbedrag van het incasso bedroeg EUR 383,4 mln. tegenover EUR 644,5 mln. in 2015.

Deze daling is toe te schrijven aan de stopzetting van de commercialisering van de producten van het gamma "Invest for Life" (producten van tak 21 met eenmalige premies). Deze stopzetting is te verklaren door de lage rentevoeten op de obligatiemarkten, waardoor de rendementsvooruitzichten voor de klant fors zouden slinken. Het incasso in 2015 in dit gamma bedroeg iets meer dan EUR 200 mln., wat bijna 1/3 van het incasso van het jaar vertegenwoordigde.

In tegenstelling tot Allianz, liet de markt die in 2015 een aanzienlijke terugval kende voor producten van tak 21 met eenmalige premie (-22%), een stijging van 25% optekenen in 2016.

De productie in tak 23 van producten gekoppeld aan beleggingsfondsen, bedroeg EUR 108 mln., wat een lichte daling van 5% inhoudt ten opzichte van 2015, wat dan weer opvallend lager is dan de terugval van de markt (-30%). De daling van de rentevoeten heeft de beleggers ertoe aangezet om over te stappen op beleggingen met een iets hoger risiconiveau.

Tot slot liet de productie in "Voorzorg" met periodieke premies een lichte daling (-6%) optekenen na de forse groei in 2015 (+26%).

Het incasso behaald op de volledige portefeuille voor de contracten met periodieke premies is dan weer 5,5% hoger dan in 2015.

Ten dienste van de verzekeringsmakelaar

Bij **Leven Beleggingen** wil Allianz tegemoetkomen aan de makelaars die op zoek zijn naar beleggingsproducten die voldoen aan de uiteenlopende behoeften van hun klanten: een meer dynamische belegging en een hoger potentieel rendement. Dit gebeurt via Allianz Invest (AI), dat dankzij een combinatie van tak 23 en tak 21 de makelaars flexibiliteit en adviesmogelijkheden biedt in overeenstemming met de persoonlijke situatie en wensen van hun klanten.

Voor het deel tak 23 behoudt Allianz haar aanbod met geprofileerde fondsen van AGI (Allianz Global Investors) zoals AI Neutral, AI Balanced en AI Dynamic, alsook geselecteerde fondsen van Oddo Meriten Asset Management, zoals AI Europe, AI Patrimoine en AI Emergents.

Vanaf 1 februari 2016 werd tak 21 vertegenwoordigd door een nieuw fonds: Allianz Safe. Het betreft een oplossing voor voorzichtige spaarders die op (een deel van) hun beleggingen elk risico wensen te mijden. Gezien de uiterst lage rentevoeten, is in een dergelijke risicoloze belegging het potentieel op winstdeelneming beperkt.

Met behulp van de software **ProLink Life Investment** kan de makelaar alle gegevens invoeren, inclusief de elementen die vereist zijn voor anti-witwascontroles, FATCA en CRS, en om de offerte of het contract op te maken.

De productie van het jaar 2016 werd ondersteund door twee acties op het niveau van de 'taksen':

- van 1 februari tot 31 juli 2016 heeft Allianz de helft van de taks op de premies (1%) op zich genomen;
- van 1 oktober tot 31 december 2016 heeft Allianz de taks op alle premies die gestort werden in het deel tak 23 van Allianz Invest op zich genomen.

In Leven Voorzorg zijn de consumenten steeds op zoek naar gespecialiseerd en betrouwbaar advies.

De verzekeringsmakelaar blijft de meest aangewezen persoon om in dit opzicht zijn meerwaarde te bieden.

Het gamma van Allianz biedt makelaars alle troeven om aan deze vraag te voldoen.

- Het product Plan for Life+ biedt de globale oplossing: de stortingen kunnen verspreid worden over het deel tak 21 met gewaarborgde rente en verschillende "Unit Linked"-beleggingsfondsen, waarbij tegelijk diverse fiscale statuten samengebracht worden in één enkel dossier. Voor de klant is dit zowel duidelijker als voordeliger. Op 1 juli 2016 werd de gewaarborgde rentevoet voor nieuwe stortingen in Plan for Life aangepast. De gewaarborgde rentevoet van 1,25% is gedaald naar 0,50%. Voor nieuwe contracten met een duur van 5 tot 10 jaar is de gewaarborgde rentevoet van 0,50% naar 0,25% gedaald.
- Met de software ProLink Life Plan kan de makelaar heel snel een offerte uitwerken en deze daarna ook heel gemakkelijk omzetten in contracten. De benadering van dit nieuwe platform in Voorzorg overtuigde steeds meer makelaars en is beschikbaar voor zowel pc als iPad. ProLink Life Plan heeft in 2016 de Decavi-trofee gewonnen in de categorie 'Digital'.

2.1.2 Metiers BOAR Particulieren

In een zeer concurrerende markt sloot de BOAR-activiteit in België 2016 af met een lichte stijging van het incasso van EUR 2 mln. af op EUR 464,4 mln. en met goede technische resultaten die tot uiting kwamen in een operationele winst van EUR 58,2 mln.

Dit resultaat is een daling ten opzichte van vorig jaar, enerzijds wegens de kost van de dramatische aanslagen van 22 maart die verdeeld werd tussen de verzekeraars via de gezamenlijke verzekeringspool Trip, en anderzijds de kost van de hevige stormen van mei en juni 2016.

Markante feiten

In de tak **Auto**, in een bijzonder concurrerende markt, daalt het niveau van de uitgegeven premies licht ten opzichte van 2015. Voor de tarieven voerden we een lineaire verhoging van 3% uit bij Toerisme & Zaken. De ratio schade/premies bleef stabiel. Globaal genomen genereert de tak een hoger dan geplande operationele winst.

In **Schade** is het niveau van de uitgegeven premies stabiel gebleven ten opzichte van het boekjaar 2015.

De rentabiliteit van de tak is goed, maar lager dan in 2015, een jaar waarin zich geen belangrijke natuurrampen voordeden.

In **Gemeen recht** werd het jaar afgesloten met een premieniveau dat 2% hoger was dan dat van 2015. De resultaten liggen beduidend boven de verwachtingen met een zeer gunstige ratio schade/premie voor het lopende jaar in afwezigheid van belangrijke schadegevallen.

2.1.3 Operations Leven & Gezondheid

Organisatie van de directie

2016 was voor de Directie Operations Leven & Gezondheid een uitdagend jaar.

De nieuwe organisatie en structuur, ingevoerd eind november 2015, bracht heel wat veranderingen teweeg, zowel op het vlak van interne werkorganisatie en samenwerking tussen de teams als communicatie met de makelaars.

Tijdens de implementatiefase van deze veranderingen kwamen de diensten onder druk te staan. Een 'clean-up'-operatie van de werkvoorraden in alle teams drong zich op: de werkvoorraden werden op 6 maanden tijd met 50% teruggebracht en in de 2^e helft van het jaar werden de vooropgestelde verwerkingstijden grotendeels nageleefd. De verwachte servicelevels zijn nu stabiel.

De operationele aansturing van de teams werd kracht bijgezet door de ontwikkeling van een wekelijkse reporting die een dagelijkse follow-up mogelijk maakt.

De strategische switch van ons aanbod in Leven van Tak 21 naar Tak 23 bracht voor de operationele diensten een extra moeilijkheidsfactor omwille van de druk op de beheersprocessen die intussen ook aan een eerste herziening werden onderworpen.

Algemeen daalden ook de externe klachten met 20% versus 2015 over dit eerste jaar in de nieuwe organisatie.

Actieplannen

Alle medewerkers van de directie Operations Leven & Gezondheid namen deel aan een 'Customer Focus'-programma met als doel de klantgerichte houding te verhogen. Meer dan 50 initiatieven over alle teams heen werden uitgewerkt en geïmplementeerd. De in 2015 opgerichte interne Business Academy Levens & Gezondheid organiseerde 2.465 uren opleiding en schreef of herschreef 34 werkprocedures. Alle auditaanbevelingen werden in een 'taskforce' opgenomen en dit resulteerde in een closing van 100% van de aanbevelingen uitgebracht vóór 2016 en van 90% van de aanbevelingen van de audits van 2016.

Nieuwe productie in Leven

De directie Operations Leven & Gezondheid heeft haar groei in Bijstand in 2016 voortgezet. De klassieke fiscale eindejaarspiek werd een succes met een uitermate hoog aantal nieuwe contracten afgesloten in de decembermaand en dit zowel in de 2^e als 3de pijler.

Wat de nieuwe productie in beleggingsproducten betreft, werd 2016 gekenmerkt door de strategische verschuiving van Tak 21 naar Tak 23 met een daling met 20% van de nieuwe afgesloten contracten tot gevolg. Bijkomende factoren in deze nieuwe productie zijn ook de mindere deelname van Deutsche Bank (oorspronkelijk gericht op Tak 21) en de stopzetting van de activiteiten van Optima.

Projecten

Het Digital Life-project werd verder doorgevoerd en heeft met succes de tweede fase bereikt door de implementatie van de pre-scanning en workflow in het team Payout Life. De verdere uitrol van de digitalisering is gepland voor 2017 in de teams Underwriting en Policy Management Life.

De onderschrijvingstool ProLink Invest werd verder geoptimaliseerd door de implementatie van de 'anti-witwas-regels' om de makelaars beter te begeleiden in het onderschrijvingsproces.

Onze diensten in het domein Employee Benefits leverden de noodzakelijke pensioengegevens aan in het kader van Sigedis, dat sinds het laatste kwartaal 2016 toegankelijk is voor eindklanten.

Op het vlak van schadebeheer Invaliditeit voor de collectieve contracten werd de samenwerking met Rehalto opgezet.

Deze nieuwe dienstverlening in het kader van de waarborg 'Burn-out' is van strategisch belang om onze klanten te ondersteunen in deze materie alsook om de rentabiliteit van de portefeuille te bewaren.

2.1.4 Operations BOAR

Algemeen

De servicekwaliteit, de verbetering van de operationele processen, hun efficiëntie en digitalisering bleven de krachtlijnen van de operationele strategie BOAR in 2016. In deze domeinen werden zowel in België als Nederland tal van initiatieven ondernomen, met een duidelijk streven naar harmonisering van de processen tussen beide landen, zonder daarbij de plaatselijke praktijken en regelgeving uit het oog te verliezen. De investeringen in de verbetering van de bestaande informaticasystemen waren evenwel beperkt gezien de ontwikkeling in verschillende fasen, sinds begin 2016, van ons toekomstige informaticasysteem "ABS" (mainframe en front-end). Dit nieuwe systeem werd reeds in gebruik genomen in 2016 voor de verzekering Auto Particulier in Nederland en de eerste roll-out in België is gepland voor begin 2018. In deze context en in de lijn van 2015 werd een aantal operationele medewerkers bevestigd om actief deel te nemen aan de beschrijving van de operationele noden in verband met deze nieuwe tools.

In alle operationele productieteams BOAR werd in 2016 een belangrijke werf in uitvoering gebracht om te komen tot een mentaliteitswijziging en om de zin voor initiatief en kennisontwikkeling bij de beheerders aan te moedigen. Zo werd een aantal vrijwillige medewerkers zonder hiërarchische verantwoordelijkheid met succes aan het hoofd geplaatst van bepaalde projecten die in belangrijke mate bijdroegen tot de ontwikkeling van de activiteiten.

Telewerk is in 2016 een realiteit geworden die zeer gewaardeerd wordt voor vrijwel alle functies in BOAR, zelfs voor de eerstelijnsdiensten.

In **Schadegevallen** werd het Benelux-model verder uitgerold. Met name op het niveau van het management en de uitwisseling van goede praktijken werd de samenwerking opgevoerd. Heel wat voorbereidende werkzaamheden waren gericht op een uniformisering in de mate van het mogelijke van de operationele processen met het oog op een gemeenschappelijk informaticaplatform. We denken bijvoorbeeld aan de strijd tegen fraude in het algemeen of aan de alternatieve vergoedingsprocessen in het product "Brand". Steeds vaker worden de onderhandelingen met leveranciers of dienstverleners gevoerd door een Benelux-team dat over aankoopbevoegdheid beschikt op beide markten. Dit leidt tot schaalvoordelen en een beter aanbod naar onze klanten toe.

In 2016 werd de missie en de visie van de directie Schadegevallen (Claims) grondig hervormd. Deze worden ontdaan van de essentie van het schadebeheer, dat zeer talrijke facetten omvat. Er worden projecten ontwikkeld gericht op een vermindering van het routinevolume en een versnelde digitalisering. Op korte termijn dragen zij er reeds toe bij dat onze organisatie wordt afgestemd om belangrijke thema's voor de onderneming (consistentie, voorspelbaarheid, welzijn en kostenbeheersing). Vanuit deze benadering worden zeven strategische programma's uitgetekend die centraal zullen staan in onze ontwikkelingen in 2017, gaande van een opgevoerde strijd tegen fraude tot de invoering van nieuwe diensten voor onze verzekerden.

De verbetering van de tevredenheid van onze makelaars die we in 2015 al vaststelden, werd voortgezet in 2016. Ons departement Schadegevallen bevestigt haar tweede marktpositie, met een resultaat (NPS) dat duidelijk boven het gemiddelde ligt. Dit resultaat is geenszins aan het toeval te danken, maar aan menselijke en financiële investeringen, met een combinatie van een flexibel operationeel beheer (bijvoorbeeld om het hoofd te bieden aan natuurrampen zoals in juni 2016), opleidingen en sensibiliseringsvoor onze medewerkers, en een cultuur van open en transparante feedback bij onze managers. Deze grondige mentaliteitsverandering binnen onze organisatie wordt overigens uitgesproken bijgetreden in de tevredenheidsenquête van onze medewerkers (AES).

Op het vlak van de digitalisering en modernisering van ons beheer werden in 2016 aanzienlijke inspanningen geleverd en deze zullen worden voortgezet in 2017. Sinds verscheidene maanden legt een team van experts van de directie Claims zich toe op de voorbereiding van de implementatie van de nieuwe beheersapplicatie ABS. Parallel daarmee werd in 2016 een smartphone-app "Allianz Connect" op de markt gebracht. Deze app ondersteunt klanten die betrokken zijn in een verkeersongeval of die nood hebben aan bijstand. In het domein van de arbeidsongevallen werd een nieuwe versie van "Oasys" op de markt gebracht. Als antwoord op de noden van onze klanten werden hiervoor nieuwe functies ontwikkeld om de tool klaar te maken voor de uitdagingen van de toekomst. Nog andere verbeteringen en tools zitten in de pijplijn.

Tot besluit van het jaar 2016 zien we dat het departement Schadegevallen efficiënt werk leverde binnen de toegekende budgetten, terwijl het tegelijk investeerde in de visie, de ontwikkeling en de digitalisering om zichzelf voor te bereiden op toekomstige veranderingen en dat het zijn positie kon consolideren voor wat de tevredenheid van de makelaars betreft.

In **Productie** blijven onze strategische ontwikkelingsassen bestaan in het verhogen van de tevredenheid van de makelaars gelet op de aangeboden diensten, de verbetering van de operationele doeltreffendheid en het doen toenemen van het volume van nieuwe zaken binnen de activiteitensectoren die ons het meest interesseren. Dit in een context waarin de concurrentie zowel voor Particulieren als Ondernemingen almaar scherper wordt.

2016 stond in het teken van een belangrijke structurele verandering die gepaard ging met een hervorming van onze organisatie met de bedoeling een aangepaste en gedifferentieerde serviceoplossing aan te bieden voor elk van onze drie klantensegmenten: Particulieren, KMO's en grote bedrijven (Midcorp). Na de invoering van onze nieuwe organisatie in Particulieren eind 2015, werd het team "ex-Ondernemingen" in juni 2016 opgedeeld in enerzijds het segment "KMO's" en anderzijds het segment "Midcorp", in osmose met de veranderingen die ook doorgevoerd werden in de commerciële teams (zie hoofdstuk A.4.2).

Digitalisering bleef in 2016 een belangrijk aandachtspunt met voornamelijk enkele verbeteringen op het niveau van de uitgaande documentenstroom (project "Paperless in Mind" -PIM- opgestart in september 2014) en van het beheer van inkomende documenten (project "Digital Underwriting" - DUW- opgestart eind november 2015).

Per grote activiteitensectoren

In **Verzekering Particulieren** leidde de volledige hervorming van de diensten sinds eind november 2015 en de belangrijke inspanningen in opleidingen en "change management" van de medewerkers tot een opmerkelijk succes op het niveau van de servicekwaliteit naar de makelaars toe. Sinds de 2e jaarhelft was het volume van af te handelen taken structureel lager dan één werkdag en ons bereikbaarheidspercentage (beantwoorde oproepen) was constant hoger dan 93% sinds maart 2016.

In **Bedrijfsrisico's** hervormden we onze organisatie in juni 2016:

- Het segment KMO wordt voortaan beheerd door een team van multidisciplinaire beheerders die de opdracht hebben om alle verzekeringstakken en alle bijbehorende verzekeringsoperaties te beheren, van het overmaken van een offerte tot het beheer van de portefeuille.

- Het segment Midcorp werd in twee teams opgedeeld: een team onderschrijvers per branche, onder de verantwoordelijkheid van het technische departement, en een team beheerders belast met servicing, onder de verantwoordelijkheid van Operations.

Terwijl voor KMO's het accent wordt gelegd op een verzekeringsvoorstel en gestandaardiseerde processen rond onze online tool "Quotation – Prolink KMO" waarvan onze makelaars sinds 2013 gebruik kunnen maken, is de Midcorp-strategie er meer op gericht om "op maat gemaakte" verzekeringsoplossingen aan te bieden in functie van de specifieke behoeften van elke klant. Zowel voor KMO als voor Midcorp werd ook in 2016 een aanzienlijke inspanning geleverd om de "wil om zaken te doen" aan te wakkeren bij de medewerkers die betrokken zijn bij het onderschrijvingsproces. Met andere woorden meer de nadruk leggen op de kwaliteit van de geleverde prestatie en het resultaat ervan dan op de prestatievolumes en de naleving van de opgelegde termijnen. Het almaar toenemende volume van offerteaanvragen in "Ondernemingen" (+5% in 2016, zonder rekening te houden met de volledig door de makelaars opgestelde offertes via de tool Prolink KMO) is bemoedigend, maar een betere integratie in de beheerprocessen van onze nieuwe commerciële segmentering van onze partnermakelaars, moet het Blue Program ons in staat stellen de realisatieniveaus te verhogen.

In **Bedrijfsrisico's KMO** en ondanks de reeds ondernomen initiatieven, blijft de gebruiksgraad door de makelaars van onze online tool Prolink KMO onder de verwachtingen, aangezien ongeveer 20% van de offertes door makelaars worden ingeleid, terwijl we 35% hadden vooropgesteld. Voor 2017 worden verbeteringen verwacht en aan het einde van het jaar werden al enkele denkoefeningen opgestart.

In **Bedrijfsrisico's Midcorp** ging de invoering van de nieuwe organisatie begin juni niet gepaard met noemenswaardige problemen en we kenden een vlotte start van deze activiteiten. Het accent werd van bij de start gelegd op het tot stand brengen van een volwaardige relatie tussen de onderschrijvers en de makelaars die het meest actief zijn in dit type business. Deze benadering leidde ertoe dat het percentage offertes dat rechtstreeks wordt overgemaakt aan de onderschrijvers, steeg van 2% in juni tot meer dan 50% eind 2016. Dankzij deze personalisering in de relatie kreeg ook de realisatiegraad van onze offertes tot nieuwe contracten een boost. In dit zeer concurrerende segment van de grote ondernemingen dat een hoge graad van technische productexpertise vergt, behaalden wij een gemiddelde realisatiegraad voor alle productlijnen samen van 21%, wat zeer positief is voor een eerste halfjaar van activiteit. Van bij de start hanteren we een reeks indicatoren voor een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van de activiteit. Afhankelijk van hun aard vinden in verschillende comités een wekelijkse controles plaats om corrigerende maatregelen te treffen en verder om de grondslagen van een SLA Midcorp vast te leggen die in de loop van 2017 geofficialiseerd zal worden. Deze nieuwe Midcorp-organisatie gaat eveneens gepaard met de activering van het concept "Field Underwriting". Deze terreinondersteuning van de makelaar werd begin oktober gelanceerd. "Field Underwriting" kende een veelbelovend begin. In de context van de "Technical Excellence" stelden wij ook een nieuw Midcorp-competentierooster op in combinatie met een analysemethode waarmee elke onderschrijver kan worden geëvalueerd op zijn reële beheersing van elk product. Deze "grading" gaat gepaard met een weging van de technische, commerciële, taalgebonden, digitale, operationele en algemene competenties. Hij werd geïntegreerd in de nieuwe Midcorp-onderschrijvingsgidsen en wordt gekoppeld aan de onderschrijvingscapaciteit. Elke onderschrijver kreeg een positionering in dit nieuwe rooster en er werd een persoonlijk ontwikkelingsplan opgesteld dat tijdens hun jaarlijks evolutiegesprek werd meegedeeld aan de betrokkenen.

Op het niveau van het Midcorp-portefeuillebeheer door het departement Operations, drukte het in 2016 opgerichte team meteen zijn stempel en gemiddeld 89% van de stukken (nieuwe zaken en aanhangsels) werden verstuurd conform onze kwaliteitscriteria.

Uit de werking tijdens dit eerste halfjaar werden wat de onderschrijving en de servicing betreft, een aantal belangrijke lessen getrokken. Vanuit die vaststellingen werden een twintigtal verbeteringen gelanceerd, waarvan de helft in de vorm van projecten die werden toevertrouwd aan de leden van de organisatie.

In de **Financiële Relaties**, bleef de werklust in lijn met die van 2015.

In 2016 werd bijzondere aandacht besteed aan het luik digitalisering en automatisering van bepaalde processen. Er werden een aantal acties ondernomen (automatisering van bepaalde gegroepeerde verzendingen, nieuwe, vereenvoudigde procedure voor betalingen van klantbonussen in het kader van “gegroepeerde” contracten ...). Er zijn nog andere toekomstige acties gepland.

2.2 Verzekering voor ondernemingen

2.2.1 Markante feiten 2016

De activiteit **Motorrijtuigen** kende een gunstige ontwikkeling, met een stijging van de uitgegeven premies. De globale rentabiliteit van de tak is in evenwicht. Er werden maatregelen genomen om de rentabiliteit van bepaalde segmenten van de portefeuille te herstellen.

In **Arbeidsongevallen** daalde het incasso licht in vergelijking met 2015. De premies van contracten met een goede statistiek stonden onder hoge druk. Ondanks een stijging van de schadelast tijdens het boekjaar, is de globale rentabiliteit van de tak goed gebleven.

In **Schadeverzekeringen (Property)** zagen we een lichte stijging van de uitgegeven premies. De rentabiliteit van de tak verslechterde in vergelijking met de uitzonderlijke resultaten van vorig jaar, maar blijft positief.

In **Technische risico's** stellen we een aanzienlijke stijging vast van de uitgegeven premies, ondanks een zeer concurrerende markt. De rentabiliteit van de tak is zeer goed.

In **Aansprakelijkheidsverzekering (Casualty)** stijgen de uitgegeven premies licht. De technische resultaten van de tak zijn negatief en worden naar beneden getrokken door een aantal belangrijke schadegevallen. Er werden maatregelen genomen om de rentabiliteit van de portefeuille te herstellen.

In **Transport** is het niveau van de uitgegeven premies gedaald ten opzichte van het boekjaar 2015. De rentabiliteit van de tak is zeer goed.

2.2.2 Employee Benefits

Groepsverzekering

Het jaar 2016 werd gekenmerkt door een lichte groei van het incasso op groepsverzekeringen, met 1,28% ten opzichte van 2015. De markt vertoont een groei van 3,47%. De omzet van Allianz Benelux nv bedraagt EUR 235,9 mln.

De recurrente premies zijn licht gedaald met 0,36% (EUR 181,7 mln. tegenover EUR 182,4 mln. in 2015). Deze lichte daling is te verklaren door de beëindiging van enkele contracten in medeverzekering en een minder sterke interne groei als gevolg van de indexsprong die de loonstijgingen heeft beperkt. De invoering van de database aangaande de 2^e pijler binnen de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid werd voortgezet in 2016 en werd opengezet voor de burgers op 6 december 2016. Deze opening betekende een enorme uitdaging voor de verzekeraars en wij konden een laadpercentage van de gegevens van bijna 100% voorstellen.

De zogenaamde wet Partyka van 18 december 2015 “tot waarborging van de duurzaamheid en het sociale karakter van de aanvullende pensioenen en tot versterking van het aanvullende karakter ten opzichte van de rustpensioenen” voert het akkoord uit dat op 16 oktober tussen de sociale partners werd gesloten en vermindert ten slotte de minimumwaarborg ten laste van de werkgever tot een redelijk niveau van 1,75%. In dit verband

past onze maatschappij een variabele rente toe tussen 0,50% en 1% om rekening te houden met de onuitgegeven situatie van lage rentevoeten die we in 2016 kenden. De andere bepalingen hebben als doel de slapende aangeslotenen te beschermen in geval van overlijden na de uitdiensttreding en de vereffening van de prestaties van de groepsverzekering te laten samenvallen met de effectieve wettelijke pensionering. Deze wet geeft een nieuwe impuls aan de 2^e pijler maar vraagt ook veel aanpassingen aan de beheerssystemen van de onderneming. Deze aanpassingen begonnen in 2016 en zullen in 2017 doorgaan.

Gezondheid

In 2016 noteerden we een stijging van het incasso met 6%. Dit is het gevolg van onze toegenomen deelname aan indirecte dekkingen van collectieve verzekeringen.

Het koninklijk besluit dat de specifieke medische indexen binnen de tak Gezondheid vastlegt en dat in 2010 werd gepubliceerd, moest worden aangepast ingevolge een arrest van de Raad van State van 29 december 2011. Sinds het 4e kwartaal van 2012 had men geen enkele index meer gepubliceerd. Dit nieuwe besluit van 18 maart 2016 verscheen op 25 maart 2016 in het Belgisch Staatsblad. Voortaan zal er nog slechts één jaarlijkse publicatie komen van de medische index en de indexering zal zowel gelden voor de premies, de vrijstellingen als de prestaties. De evolutie van de specifieke globale index voor eenpersoonskamers bedraagt 4,32% in 2016 en zal vanaf 1 januari 2017 worden aangepast in onze niet-professionele hospitalisatieverzekeringcontracten.

2.3 Gecedeerde herverzekering

2.3.1 Resultaten 2016

Het globale volume van de zaken die in de Benelux werden onderschreven bij gelijke perimeter buiten "P&C Pan European QS" groeit met 8,8%. Deze groei is te verklaren door een toename van de activiteiten in Nederland. In 2016 deed zich een hagelstorm voor die voornamelijk Nederland trof en die een impact had op de tak brand ten belope van EUR 11,6 mln. en een nog zwaardere impact op de tak auto ten belope van EUR 13,1 mln. Ondanks enkele belangrijke schadegevallen, zowel in de tak Brand als Engineering, bedraagt de winst van de herverzekeraars EUR 26,6 mln.

2.3.2 Overdrachten: markt en vernieuwingen 2017

De vernieuwingen ligt in de lijn van de voorbije jaren en profiteert nog steeds van een zwakke markt met evenwel een vertraging die de nabijheid van het laagste prijsniveau aantoont.

De plaatsing van de contracten in 2017 wordt nog steeds voortgezet in het kader van de strategie "Rio Completion" van de Groep, die in september 2014 werd gelanceerd. Onze herverzekeraar en leidende verzekeraar blijft Allianz RE voor 100% met een retrocessie van 20% van de zaken van de groep bij 6 grote herverzekeraars die partner zijn van de groep. Na 2 jaar van proportionele overdracht van onze zaken Marine namen wij een niet-proportionele dekking terug met het oog op een optimalisering van ons operationeel en financieel beheer.

Voor het luik Leven waren er geen veranderingen ten opzichte van 2016 en de dekking Rampen werd hernieuwd aan de bestaande voorwaarden

Allianz Benelux wenst een optimale dekking van terrorisme aan te houden en vernieuwde haar aansluiting bij de pools TRIP en NHT voor respectievelijk België en Nederland.

2.4 Geaccepteerde herverzekering

Dankzij de voortzetting van ons proactieve beleid inzake “afkopen” en beheer konden we onze contractenportefeuille met 6 eenheden terugbrengen. Daardoor bleven de reserves perfect onder controle.

2.5 Activiteiten van de filialen

2.5.1 Het filiaal in Luxemburg

In 2016 is de sector van de verzekeringen Niet-Leven (lokale zaken) in het Groothertogdom Luxemburg er met 3,6% op vooruitgegaan en bereikte deze EUR 872 mln.

De uitgegeven premies van Allianz Insurance Luxembourg stijgen met 4,8% in vergelijking met 2015 tot EUR 26,8 mln. (marktaandeel van 3,1%). De aanhoudende inspanningen voor de verbetering van onze producten en onze diensten worden nog steeds bijzonder op prijs gesteld door de makelaars. Bij Allianz Insurance Luxembourg blijft de makelaarsportefeuille groeien (+7% ten opzichte van 2015) tot EUR 15,9 mln. uitgegeven premies.

Dankzij een herziening van het tarief auto en een technische benadering in onderschrijving, in combinatie met een strikt beheer van de evolutie van de algemene kosten, verbetert de gecombineerde ratio van de kosten van het boekjaar exclusief herverzekering en bereikt deze een uitstekend niveau van 91% (-2% tegenover 2015).

De analyse per tak bevestigt een positieve bijdrage van elk van de takken aan dit resultaat. In 2016 werd een belasting op de hulpdiensten van 3% ingevoerd ten laste van het incasso BA auto van elke vennootschap die in dit domein actief is.

Voor 2017 blijft het verder tot stand brengen van synergieën met het moederhuis een prioriteit, vooral op het niveau van de technische expertise. Dit moet ons in staat stellen om de kwaliteit van onze producten te verhogen. Tegelijk passen we onze organisatie en onze diensten verder aan met het oog op klantentevredenheid.

2.5.2 Het filiaal in Nederland

In 2016 is de sector van de verzekeringen Niet-Leven (exclusief ziektekosten) in Nederland is de premieomzet stabiel gebleven met EUR 15,5 mld.

De premieomzet van het filiaal in Nederland bedroeg EUR 769 mln. tegenover EUR 702 mln. in 2015, een groei van +9,3%. De groei is zowel uit autonome ontwikkeling (+4,7%) als uit niet-autonome ontwikkeling (+5,6%) voortgekomen. De verwachte marktgroei voor 2016 zal naar verwachting 1 à 2% bedragen (bron: Centrum voor Verzekeringsstatistiek).

De autonome groei werd met name gerealiseerd door groei in het directe kanaal met Allsecur-label (particuliere segment) alsmede de commerciële activiteiten. De niet-autonome groei werd gerealiseerd door de acquisitie van de KMO-portefeuille van Aegon Schadeverzekeringen Nederland, welke vanaf 2016 is geconsolideerd in het resultaat van het filiaal in Nederland. Het marktaandeel Niet-leven van Allianz in Nederland zal naar verwachting uitkomen op rond de 5%, een lichte stijging ten opzichte van 2015.

De netto combined ratio (schadelast + kosten/verdiende premie) kwam uit op 104,5% versus 101,5% in 2015. 1,6 punten van deze verslechtering van 3 punten kan worden toegerekend aan storm- en hagelschaden in het tweede kwartaal van 2016. Die leidde tot een uitzonderlijke schadelast van EUR 16 mln. over het voorbije boekjaar.

Daarnaast heeft een toenemend aantal grote schaden alsmede de aanhoudende verliezen in het distributie-kanaal gevlmachtigde agenten geresulteerd in een netto combined ratio van boven de 100%. De kostenratio is 1.1%p verslechterd ten opzichte van 2015.

Met name de tak Auto lag zwaar onder druk, gedreven door sterke prijsconcurrentie, waar Allianz Benelux s.a. in Nederland een combined ratio van 106% moest toestaan.

De verwachting is dat de combined ratio van de Nederlandse Auto-markt in 2016 uit zal komen tussen de 110% en 115% (bron: Centrum voor Verzekeringsstatistiek). De Nederlandsche Bank heeft diverse verzekeraars officieel aangeschreven om te komen tot een gezondere winstgevendheid, met name op vlak van de wettelijke aansprakelijkheidsverzekeringen van de branche Auto, welke een verplichte verzekering is.

Een andere tak die zwaar werd geraakt was Property, waar een combined ratio van 113% werd gerealiseerd. De impact van storm- en hagelschaden was +8%-p versus 2015.

De overige takken realiseerden een positief technisch resultaat (combined ratio onder de 100%), gelijk aan 2015 en in lijn met de verwachting. Gedreven door de verslechtering van de combined ratio is de nettowinst van 2016 voor het filiaal in Nederland uitgekomen op EUR 3 mln., tegenover EUR 14 mln. een jaar eerder. Er zijn geen noemenswaardige realisaties op beleggingen te melden.

3. Investment Performance

2016 leverde ons het bewijs dat de "historisch" lage rentevoeten van 2015 nog verder konden wegzakken. Er werden nieuwe diepterecords gevestigd met op aanzienlijke delen van de curve negatieve rentewaarden. Meer nog dan in 2015 kwamen alternatieve beleggingen daardoor op de voorgrond, met als paradepaardje de Nederlandse hypothecaire leningen die het voorbij jaar de sterkste nettobelegging vormden, gevolgd door de schulden voor de financiering van infrastructuur en vastgoed, zowel fysiek als via fondsen en GVV's (gereguleerde vastgoedvennootschappen). De negatieve marktrente bracht ons ertoe om flink wat obligatieposities af te stoten binnen gekantonneerde fondsen waarvan de commercialisering was vastgelopen door de gekelderde rentevoeten (run-off). Deze bedragen werden aangehouden als cash in de cash pool van de Groep, die in 2016 nog steeds een onbeduidend, maar positief gemiddeld rendement liet optekenen ondanks een duidelijk negatieve EONIA rente (Euro OverNight Index Average).

Onze cashblootstelling steeg daarmee fors van EUR 200 mln. eind 2015 tot EUR 836 mln. eind 2016 en dit vrijwel uitsluitend binnen gekantonneerde fondsen van het gamma Invest For Life (Leven Particulieren).

De globale omvang van de afzonderingen daalde fors van EUR 4,3 mld. eind 2015 tot EUR 3,7 mld. eind 2016 met name als gevolg van de daling van de activa onder beheer in het gamma Invest For Life met ongeveer EUR 100 mln., maar vooral door de inspanningen in EB (Employee Benefits) om hetzij afkopen van het type 'buy out' (uitstap uit verbintenissen met hoge gewaarborgde rente met een participatie in de latente meerwaarde), hetzij transfers naar de algemene portefeuille te realiseren.

Onze multi-werkgeverfondsen werden allemaal overgebracht naar de algemene portefeuille, terwijl een aantal klanten ook kozen voor de buy-out, wat ons toeliet om de omvang van onze verbintenissen op lange termijn tegen hoge gewaarborgde rentevoeten af te bouwen (In Force Management). Deze inspanning werd ook ondernomen in het segment Leven Particulieren, waar Tak 23 de bovenhand haalde op Tak 21. Toch behielden we een aanbod in Tak 21 via Allianz Safe, een portefeuille in het algemeen fonds die afzonderlijk wordt beheerd met een bijzonder defensieve en kapitaalarme SAA (Strategic Asset Allocation). Wij realiseerden in 2016 een productie van EUR 40 mln. in Allianz Safe, dat voor de belegger een nettorendement van 0,75% opleverde. Nog een kenmerk van 2016 was "derisking" als gevolg van de invoering van Solvency II in een context van uiterst lage rentevoeten. Onze keuze om het standaardmodel toe te passen bevoordeelt ons qua SCR (Solvency Capital

Requirement) op onze belangrijke posities in staatsleningen (geen kapitaalkost). De evolutie van de solvabiliteitsratio is evenwel afhankelijk van de marktwaarde van de passiva (waardering in functie van de EIOPA-referentieportefeuille) tegenover de marktwaarde van onze activa. Dit impliceert dat een te grote afwijking op het niveau van de verdeling van de activa van de ene tegenover de andere kan leiden tot een hoge volatiliteit van onze solvabiliteitsratio waarvan het door het management vastgelegde referentieniveau 140% bedraagt. Om onze gevoeligheid te verminderen aan staatsleningen die te sterk vertegenwoordigd zijn in onze activa, meer bepaald in België en Frankrijk, bouwden we deze blootstelling in 2016 reeds massaal af voor een bedrag van EUR 400 mln.

3.1. Algemene portefeuille Leven & Gezondheid

De rentedaling die leidde tot een waardestijging van obligatieactiva gekoppeld aan transfers van gekantonnerde fondsen naar de algemene portefeuille vertaalde zich in een stijging van het totaal van de activa onder beheer van EUR 7,7 naar 8,6 mld. Deze stijging is grotendeels toe te schrijven aan het luik overheidsleningen dat werd getransfereerd door de overname van de posities in het bezit van de gekantonnerde fondsen.

Ze houdt ook verband met onze beslissing om de looptijd van onze activa te verhogen om deze beter in overeenstemming te brengen met die van onze passiva. Daarbij worden bijzonder lange beleggingen gerealiseerd in staatslening met het oog op de controle van het risico en de kapitaalkost. De bijzonder hoge kost dat in standaardmodel verbonden is met risicohoudende activa zoals aandelen, leidde ons ertoe om het gewicht van aandelen terug te brengen van EUR 280 naar 250 mln., dit is van 3,5% naar 2,9%, en zo een ratio te behouden die overeenstemt met de richtlijn van het management. Het gewicht van onroerende beleggingen groeide aanzienlijk van EUR 356 tot 417 mln., zowel voor het rechtstreeks belegde als voor het via vastgoedfondsen belegde deel.

3.2. P&C buiten AO

P&C Benelux buiten AO behield relatief stabiele activa, met een vooruitgang van het vastgoeddeel van 2,5% naar 3% voornamelijk belegd in Belgische GVV's die in 2016 sterk presteerden (+12% return voor de index).

3.3. Gekantonnerde fondsen

Zoals gezegd gingen de gekantonnerde fondsen voor het merendeel in 'run-off'-mode, zowel in Leven Particulier als in Leven Zakelijk, met als gevolg een forse stijging van cash met het oog op de terugbetaling van de contracten van ons sterproduct Invest For Life dat de vervaldag van de rentewaarborg bereikte (8 jaar). Het is de bedoeling om deze beleggers alternatieven aan te bieden met een redelijk rendementpotentieel en een gecontroleerd risico en vooral om hun profiel in overeenstemming te brengen met hun beleggersprofiel. Op het niveau van de groepscontracten in Ondernemingen, zou de relatief lange horizon van de beleggingen deze evolutie mogelijk moeten maken, waarbij de maatschappij het risico draagt van een gebeurlijke terugval van de financiële markten met de hoop van een beter rendement op langere termijn.

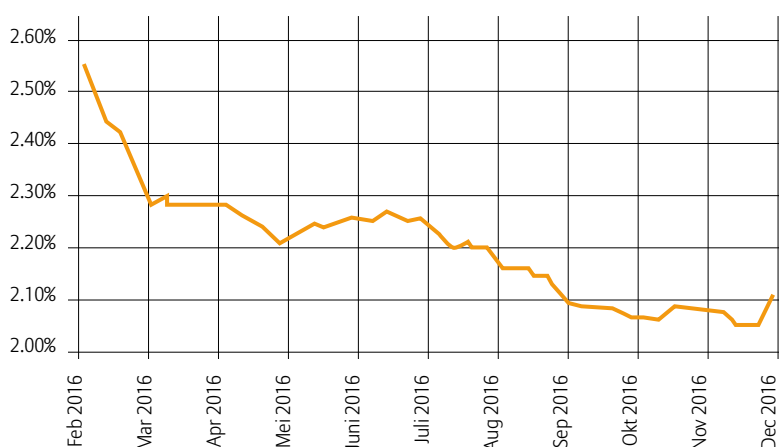
4. Hypothecaire kredieten

4.1 Activiteit

4.1.1 De belangrijkste feiten op de markt van de hypothecaire kredieten

Het voorbije jaar werden 524.893 nieuwe hypothecaire leningen geregistreerd, wat 15,5% minder is dan in 2015, maar nog steeds meer dan de voorgaande jaren. Dit verschijnsel kan worden verklaard door de bijzonder lage rentevoeten, die tot gevolg hebben gehad dat een groot aantal kredietnemers zijn hypothecair krediet heeft geherfinancierd.

De onderstaande grafiek toont de evolutie op 12 maanden voor leningen met een looptijd van 25 jaar. Van bij het begin van het boekjaar 2016 bedroeg de gemiddelde rentevoet 2,55% met een daling tot 2,05% eind 2016.

Bron: Febelfin

4.2 Structuur, organisatie en informatica

De omzetting door de wet van 22 april 2016 van de Europese Richtlijn betreffende hypothecair krediet die van kracht werd op 1 april 2017 gaat gepaard met een grondige verschuiving van het toepassingsveld van de regelgeving inzake de leningen aan particulieren.

De nieuwe wet regelt de precontractuele fase, met name de publiciteit, de koppelverkoop en de gezamenlijke verkoop, de algemene informatie in de vorm van een prospectus, de informatieaanvragen van de kredietverstrekker, de gepersonaliseerde informatie in de vorm van een gestandaardiseerde informatiefiche (ESIS), de vereisten inzake informatie voor de kredietbemiddelaars, de algemene gedragsregels met betrekking tot hypothecaire overeenkomsten en nevendiensten zoals verzekeringen, de adviesplicht, de plicht om de leningcapaciteit aandachtig te onderzoeken en om een beroep te doen op expert-schatters van de onroerende goederen.

Een van de belangrijkste vernieuwingen was de invoering van een gewaarborgd jaarlijks kostenpercentage (JKP).

De nieuwe regelgeving inzake de toegang tot de activiteit van kredietverstrekkers en kredietbemiddelaars was voordien reeds van kracht. Er was onder meer voorzien dat kredietverstrekkers voor 1 mei 2017 een aanvraag

¹ Loan-to-Value of verhouding lening-waarde

moesten indienen bij de FSMA om de activiteit van kredietverstrekker of bemiddelaar uit te oefenen. Onze maatschappij diende in februari 2017 een dossier in.

Onze subbeheerder Stater Belgium nv bevestigt de goede stabiliteit en flexibiliteit van het niveau van de dienstverlening. Ten slotte waren we in 2016, voor het 11^e jaar op rij, opnieuw getuige van het uitstekende beheer van de kredietrisico's en een opmerkelijke LTV ¹.

5. Vastgoed

5.1 Evolutie van de markt

De kerncijfers van de markt zien er als volgt uit, waarbij we een vergelijking maken met de gegevens van de Brusselse kantoormarkt, de referentiemarkt van de vastgoedactiviteiten van Allianz Benelux NV:

	2014	2015	2016	Trend
Voorraad (in miljoen m ²)	13,6	13,0	13,1	De voorraad blijft stabiel, aangezien het aanbod beperkt is tot projecten op maat.
Vacancy rate	10,1%	9,94%	9,4%	De vacancy rate daalt in het CBD, behalve in de Noordwijk, waar deze stijgt.
Bruto take-up in m ²	460.000	304.000	437.760	De take-up stijgt met 44% ten opzichte van 2015.
CBC huur per m ² (in EUR)	275	275	275	De prime rent blijft onveranderd.
Prime Yield (duur 3/6/9)	5,0% / 4,75%	4,6% / 5,0%	4,25% / 4,75%	Voor nieuw vastgoed in Brussel (CBD).

Bron: JLL Research 4Q2016

Belangrijkste toelichtingen:

De vraag naar kantoorruimten steeg in 2016 met 44% ten opzichte van 2015. Er waren 9 deals van meer dan 10.000 m² tegenover slechts 2 in 2015 en gemiddeld 5 tijdens de voorbije 10 jaar. Deze 9 grote transacties vonden allemaal plaats in het CBD (6) of in de Europese wijk (3). Dit gezegd zijnde, slechts twee transacties betreffen corporates (Allianz en DKV), terwijl de 7 andere werden gerealiseerd door Belgische (4) of Europese (3) overheidsinstellingen.

De huurleegstand blijft licht dalen gelet op de voorzetting van de reconversieprojecten en het kleine aantal nieuwe ontwikkelingen.

Met EUR 1,9 mld. steeg het volume van de investeringen in kantoren met 36% tegenover 2015, ruim boven het gemiddelde op 10 jaar, namelijk EUR 1,5 mld. Parallel daalde het 'prime' percentage nog verder als gevolg van de aanhoudende rentedaling op de financiële markten.

5.2 De activiteiten van Allianz Benelux (in EUR mln.)

	2014	2015	2016
Gebouwen voor vennootschapsgebruik			
Boekwaarde	14,9	14,1	13,3
Marktwaarde	52,8	53,0	51,9
Gebouwen voor beleggingsdoeleinden			
Boekwaarde	218,4	209,1	207,4
Marktwaarde	290,0	287,0	292,2
Totaal			
Boekwaarde	233,3	223,2	220,7
Marktwaarde	342,8	340,0	344,1
Niet-gerealiseerde kapitaalwinst	109,5	116,8	123,4

Belangrijkste toelichtingen en opmerkelijke feiten

Expertise uitgedrukt in marktwaarde (MW) vertoont op 30 november 2016 een totale waarde van EUR 344,1 mln., dit is een lichte stijging van 1,1% ten opzichte van 2015.

Het Directiecomité besliste in maart 2016 om een exclusiviteit van gekruiste en voorwaardelijke transacties toe te kennen aan de groep Immobel/BPI met betrekking tot de verwerving van een gebouw van 26.660 m² dat ontwikkeld moet worden in de Noordwijk, waarbij de oplevering in december 2019 een voorwaarde is voor de verkoop van het De Brouckère-complex, met uitzondering van de bioscopen.

Het intensieve commercialiseringsbeleid en de renovatie- en verfraaiingswerken in Silver en Laurentide hebben hun vruchten afgeworpen. Silver wordt voor 53% verhuurd (OCMW, CELSIS, Creative District) en Laurentide voor 95% (Mensura, IVCI, Interface).

In 2016 vonden verkopen plaats van kleine 'non-core'-activa (Xavier De Bue, Caporal en Louvain-la-Neuve), alle 3 boven de geschatte waarde, waardoor meerwaarden konden worden gegenereerd.

Wat de overnames betreft, nam Allianz Benelux samen met Allianz Luxembourg en Allianz Vie France deel aan de overname van een vastgoedmaatschappij naar Luxemburgs recht, Climmolux, die eigenaar is van Serenity op de route de Strassen, een gebouw van 10.485 m². Daarnaast werden deelnemingen verworven in diverse gezamenlijke investeringsopportuniteiten binnen groep Allianz, wat leidde tot een verdere geografische en sectorale diversificatie van de portefeuille (AEW Logistis Luxembourg Feeder, IPUT, Rheingold-VGP European Logistics).

6. Andere informatie

Nihil.

B

System of Governance

- 1 Managementstructuur, vergoeding en aandeelhouders
- 2 Betrouwbaarheids- en deskundigheidseisen
- 3 Risicobeheersysteem
- 4 Systeem van interne controle
- 5 Interne auditfunctie
- 6 Actuariële functie
- 7 Informatie over uitbestedingsregelingen
- 8 Overige essentiële informatie

Inhoud

B. System of Governance

Bestuursmodel	30
1. Managementstructuur, vergoeding en aandeelhouders	30
1.1 Organen van de vennootschap	30
1.1.1 Opdrachten en verantwoordelijkheden	30
1.1.2 Samenstelling en werkwijze	36
1.2 Bezoldiging	39
1.3 Aandeelhouders	43
2. Betrouwbaarheids- en deskundigheidseisen	46
2.1 "Fit & proper"	46
2.1.1 Omvang	46
2.1.2 Betrouwbaarheids- en deskundigheidscriteria	46
2.1.3 Procedure	46
2.1.4 Periodieke beoordelingen en ad-hocbeoordelingen	47
2.1.5 Overige bepalingen	47
2.2 Aan bestuurders en functionarissen toegekende leningen, kredieten, waarborgen en verzekeringscontracten	48
3. Risicobeheersysteem	48
3.1 Kader voor risicobeheer	48
3.1.1 Strategie en doelstellingen	50
3.1.2 Risico-governancestructuur	50
3.1.3 Risicogerelateerde comitéstructuur	50
4. Systeem van interne controle	52
4.1 Het model van de drie verdedigingslijnes	52
4.1.1 Relatie	52
4.1.2 Rol van de afdelingen van de tweede linie	52
5. Interne auditfunctie	53
5.1 Grondbeginselen	53
5.2 Doelstellingen	54
5.3 Taken	54
5.4 Structuur en rapporteringslijn	55
5.5 Organisatorische onafhankelijkheid	55
5.6 Individuele onafhankelijkheid en objectiviteit	56
6. Actuariële functie	56
6.1 Algemene regulering van de functie	56
6.2 Kerntaken	56
7. Informatie over uitbestedingsregelingen	57
7.1 Materieel belang	57
7.2 Begripsomschrijvingen	58
7.3 Algemene uitbestedingsprincipes	58
7.4 Governanceprincipes	59
8. Overige essentiële informatie	59

Bestuursmodel

Overzicht van de bestuursstructuur van Allianz Benelux

1. Managementstructuur, vergoeding en aandeelhouders

1.1 Organen van de vennootschap

1.1.1 Opdrachten en verantwoordelijkheden

De vennootschap Az BNL wordt door twee officiële organen bestuurd en gecontroleerd, volgens een monistisch bestuursmodel.

A. Raad van bestuur

Dit is het belangrijkste controlerende orgaan van de vennootschap, waar (i) een dialoog tot stand wordt gebracht tussen niet-uitvoerende bestuurders en een aantal leden van het directiecomité en (ii) alle belangrijke projecten of initiatieven worden getest, gevalideerd, opgevolgd en gecontroleerd.

Dit bestuursorgaan wordt gevoed door doorlopende rapportering, in eerste instantie vanuit de adviserende comités en ten tweede rechtstreeks vanuit leden van het directiecomité en onafhankelijke controlefuncties.

De raad van bestuur heeft de meest uitgebreide bevoegdheden om alle daden te stellen die noodzakelijk of nuttig zijn voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van de vennootschap.

Al wat door de statuten of door de wet niet aan de algemene vergadering voorbehouden wordt, valt onder de bevoegdheid van de raad van bestuur.

Naast de uitvoering van de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden die door de wet of de statuten aan hem worden voorbehouden, heeft de raad van bestuur tot taak enerzijds de algemene strategie en het risicobeleid van de vennootschap uit te stippelen en anderzijds effectief toezicht te houden op de activiteiten en het beheer van de onderneming door het directiecomité.

De raad van bestuur stippelt deze algemene strategie en dit risicobeleid uit, hetzij op eigen initiatief, hetzij op initiatief van het directiecomité dat ter zake voorstellen mag doen.

Het vastleggen van de grote ontwikkelingslijnen en de doelstellingen van de vennootschap, met inbegrip van het commercieel beleid van de onderneming, behoren tot de algemene strategie.

De raad van bestuur staat in voor de goedkeuring van ontwerpen en budgetten, de grote pijlers van de organisatiestructuur van de vennootschap en de belangrijke wijzigingen ervan en de relaties tussen de vennootschap en haar aandeelhouders.

De raad van bestuur bepaalt de bevoegdheden van het directiecomité, regelt de werking ervan en neemt de bezoldiging van zijn leden in beheer.

De raad beschikt over een uitgebreid onderzoeksrecht in het kader van zijn controlerende taak.

De raad van bestuur richt in zijn midden gespecialiseerde adviserende comités op die verantwoordelijk zijn voor de analyse van specifieke vragen en het verstrekken van advies over deze onderwerpen. Daartoe beschikt de raad over een auditcomité, een risicocomité en een remuneratiecomité.

De raad bepaalt het reglement van interne orde van ieder comité, dat duidelijk de rol, samenstelling en werking van ervan preciseert.

De bevoegdheden van de raad van bestuur en het directiecomité zijn grondig onderzocht door de buitengewone algemene vergadering van de vennootschap van 15 maart 2017 in het licht van de nieuwe risicobenadering die door de overkoepelende circulaire van 5 juli 2016 is ontwikkeld.

Bij de verdeling van de taken tussen de raad van bestuur en het directiecomité neemt de raad van bestuur, rechtstreeks of door tussenkomst van zijn adviserende comités, met name de volgende activiteiten voor zijn rekening:

- vastleggen van de doelstellingen en waarden van de vennootschap;
- goedkeuren en geregeld evalueren van de managementstructuur, organisatie, internecontrolemechanismen en de onafhankelijke controlefuncties van de vennootschap;
- geregeld controleren of de vennootschap over een doelmatige interne controle beschikt inzake de betrouwbaarheid van het financiële verslaggevingsproces;
- goedkeuren en geregeld evalueren van de krachtlijnen van het algemene beleid en de strategie van de vennootschap;
- toezicht houden op de doeltreffendheid van het management door effectief gebruik te maken van de onderzoeksbevoegdheden waarover de bestuurders beschikken en door het management te informeren over ontwikkelingen in de vennootschapsactiviteit;
- kennis nemen van de belangrijkste bevindingen van de onafhankelijke controlefuncties van de vennootschap, van de commissaris en van de controle instantie, indien van toepassing via zijn gespecialiseerde comités, en erop toezien dat het directiecomité de nodige maatregelen treft om eventuele tekortkomingen te verhelpen.

Wat het risicobeleid betreft, voert de raad van bestuur met behulp van zijn gespecialiseerde adviserende comités de volgende taken uit:

- de risicobereidheid en de algemene risicotolerantiegrenzen bepalen voor alle activiteiten van de vennootschap;
- het algemene risicobeheerbeleid goedkeuren, met inbegrip van de volgende specifieke aspecten: onderschrijving, reservering, operationeel risico, actief-passiefbeheer, beleggingen, kapitaalbeheer en liquiditeitsrisico;
- de strategische beslissingen inzake risico's nemen en deelnemen aan de voortdurende controle van de evolutie van het risicoprofiel van de vennootschap.

B. Directiecomité

De taken die door het directiecomité worden uitgevoerd, zijn beschreven in het reglement van interne orde. Het directiecomité fungeert als een collectief orgaan.

Alle besluiten worden bij consensus genomen. De voorzitter van het directiecomité heeft indien nodig een beslissende stem.

De raad van bestuur delegeert een aantal specifieke taken naar het directiecomité:

- via de statuten van de vennootschap (artikel 17);
- via de notarieel gedelegeerde bevoegdheden die door de raad van bestuur zijn toegekend en eenmaal per jaar worden herzien middels een notariële akte, die gepubliceerd wordt in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad;
- via het delegeren van zogenoemde 'voorbehouden bevoegdheden' door de raad van bestuur (verplichting tot voorafgaande toestemming voor bepaalde zaken wanneer bepaalde drempels worden overschreden).

Artikel 17 van de statuten bepaalt het volgende:

De effectieve directie van de vennootschap wordt toevertrouwd aan het directiecomité, dat deze verantwoordelijkheid collegiaal uitoefent in het kader van het door de raad van bestuur uitgestippelde algemene beleid.

Het reglement van interne orde van het directiecomité, dat is opgenomen in hoofdstuk 2 van de hiervoor genoemde bijlage 3, benadrukt echter dat wederzijdse informatie bij alle belangrijke zaken aangewezen is.

De effectieve directie van de vennootschap wordt toevertrouwd aan het directiecomité, dat deze verantwoordelijkheid collegiaal uitoefent in het kader van het door de raad van bestuur uitgestippelde algemene beleid.

Het directiecomité mag zijn taken echter spreiden over zijn leden.

Zijn werkwijze wordt gedefinieerd door de raad van bestuur.

Minstens drie leden van het directiecomité hebben de hoedanigheid van bestuurder.

De voorzitter en de leden van het directiecomité worden benoemd en herroepen door de raad van bestuur op voordracht van het directiecomité.

Hun vergoeding en de duur van hun mandaat worden vastgelegd door de raad van bestuur.

Onder de voogdij van de raad van bestuur oefenen de leden van het directiecomité daadwerkelijk invloed uit op de algemene leiding van de vennootschap; ze leggen strategische richtlijnen, beleid en prioriteiten voor aan de raad en ze vergewissen zich van de tenuitvoerlegging ervan. Verder stellen ze de bedrijvigheidsplannen en de jaarlijkse begrotingen van de vennootschap voor aan de raad, zonder dat deze opsomming als volledig kan worden beschouwd.

Het directiecomité heeft tevens als taak:

- uitvoeren van de door de raad van bestuur bepaalde strategie en de door hem goedgekeurde beleidsmaatregelen door deze om te zetten in processen en procedures;
- instaan voor de leiding van de vennootschap volgens de vastgestelde strategische doelstellingen en met inachtneming van de door de raad bepaalde risicotolerantiegrenzen, en de uitbouw van de managementstructuur;
- toezicht houden op het lijnmanagement en op de naleving van de toegekende bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- voorstellen doen en advies geven aan de raad voor de bepaling van het algemene beleid en de strategie van de vennootschap;
- uitvoeren van het risicobeheersysteem door het beleid van de raad inzake risicobereidheid en risicobeheer te vertalen naar procedures en processen;
- uitvoeren van de benodigde maatregelen voor het beheersen van risico's, met name door goed toezicht te houden op de evolutie van het risicoprofiel van de vennootschap en door het risicobeheersysteem te controleren;
- op basis van de verslagen van de onafhankelijke controlefuncties ervoor zorgen dat alle relevante en belangrijke risico's waaraan de vennootschap is blootgesteld (financiële, verzekerings-, operationele en andere risico's) afdoende zijn geïdentificeerd, gemeten, beheerd, gecontroleerd en bekendgemaakt;
- invoeren van een operationele en organisatiestructuur die de strategische doelstellingen kan ondersteunen en kan voldoen aan de risicobereidheid die door de raad van bestuur is vastgesteld, met name door de competenties en de verantwoordelijkheden van elk segment van de vennootschap te bepalen met vermelding van de rapporteringsprocedures en -lijnen;
- een internecontrolesysteem (ICS) opzetten dat geschikt is voor alle niveaus van de vennootschap en de geschiktheid van de mechanismen van dit ICS beoordelen;
- zorgen voor de correcte uitvoering van het remuneratiebeleid van de vennootschap;

- een systeem van interne rapportering organiseren alsook een financieel verslaggevingsproces zodat de jaarrekening in overeenstemming is met de geldende boekhoudreglementering en de betrouwbaarheid van de financiële informatie en van de toezichtrapportering met redelijke zekerheid kan worden vastgesteld;
- verslag uitbrengen aan de raad van bestuur over de financiële positie van de vennootschap en over alle aspecten die nodig zijn om zijn taken goed uit te voeren;
- meedelen aan de NBB van de prudentiële verslagen en de NBB certifiëren dat de overgedragen informatie volledig en juist is overeenkomstig de artikelen 312 tot 316 van de 'Solvency II'-wet van 13/03/16 alsook de conformiteit met de wettelijke en reglementaire voorschriften (richtlijnen van de NBB) van deze informatie in overeenstemming met het artikel 80 van dezelfde wet;
- meedelen aan de raad van bestuur, aan de aangewezen commissaris en aan de NBB van zijn verslag over de efficiëntie van het governancestelsel (RESG);
- instaan voor de leiding van de vennootschapsactiviteit en uitbouw van de managementstructuur;
- toezicht houden op het lijnmanagement en op de naleving van de toegekende bevoegdheden en verantwoordelijkheden, alsook financiële informatie;
- voorstellen doen en advies geven aan de raad van bestuur voor de bepaling van het algemene beleid en de strategie van de vennootschap en alle relevante informatie en gegevens doorgeven zodat de raad van bestuur weloverwogen beslissingen kan nemen;
- de organisatie, oriëntatie en beoordeling van interne controlesystemen en -procedures waarborgen, met name van onafhankelijke controlefuncties, onverminderd de controle die de raad van bestuur hierop uitoefent;
- een systeem van interne controle organiseren dat het mogelijk maakt om met redelijke zekerheid een betrouwbaar systeem op te zetten voor interne verslaggeving en het overdragen van financiële informatie zodat dat de jaarrekening voldoet aan de geldende boekhoudreglementering;
- verslag uitbrengen aan de raad van bestuur over de financiële positie van de vennootschap en over alle aspecten die nodig zijn om zijn taken goed uit te voeren;
- de regelgevende instantie en de commissaris volgens de geldende procedure inlichten over de financiële situatie en de managementstructuur, de organisatie, controle en onafhankelijke controlefuncties.

Het management legt de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden van alle entiteiten en belangrijke activiteiten van de vennootschap schriftelijk vast en kent ze toe aan werknemers van de vennootschap.

Het directiecomité, dat over alle benodigde bevoegdheden beschikt om het effectieve en dagelijkse bestuur van de vennootschap uit te voeren, wordt in deze taak bijgestaan door senior managers (L2) die bij speciale machtiging van de raad van bestuur specifieke bevoegdheden hebben gekregen en regelmatig krijgen om dagelijks de activiteiten uit te voeren die aan hen zijn toegekend voor het vakgebied/de vakgebieden waarin zij deskundig zijn.

Er wordt verwezen naar het notarieel delegeren van bevoegdheden, wat door de raad van bestuur gemiddeld eenmaal per jaar opnieuw wordt beoordeeld, voor het laatst op 16/12/2016.

Wat voorbehouden bevoegdheden betreft, heeft de raad van bestuur volledige bevoegdheden voorbehouden voor 7 zaken op grond van artikel 15(5) van de statuten:

- a. Bevoegdheden die niet gedelegeerd kunnen worden op grond van de wet en de statuten;
- b. Geschillen met een internationale component of van meer dan 6.200.000 EUR, zonder rekening te houden met geschillen voortvloeiend uit verzekeringsactiviteiten;
- c. Alle onroerendgoedtransacties met een waarde van meer dan 20.000.000 EUR;
- d. Het oprichten van ondernemingen, de verkoop van ondernemingen waar de vennootschap zeggenschap over heeft, of het verwerven van zeggenschap over een onderneming;
- e. Elke verwerving, verkoop of vervreemding van effecten of andere activa (behalve binnen de context van het dagelijks beheer van de beleggingsportefeuille van de vennootschap) met een waarde van meer dan 20.000.000 EUR;

- f. Elk project waarbij de uitgaven hoger zijn dan 15.000.000 EUR, met name wat betreft het op grote schaal aannemen of ontslaan van personeel, aan externe consultants verschuldigde vergoedingen, IT-apparatuur en systemen en gegevensverwerking, reclame;
- g. Onderschrijvingsactiviteiten (met uitzondering van activiteiten die worden uitgevoerd op basis van de vrije dienstverlening) of financiële activiteiten buiten België.

Deze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid betekent geenszins dat leden van het directiecomité niet de specifieke bevoegdheden kunnen uitoefenen die voor ieder van hen, behalve de CEO, bewust ten minste één afzonderlijke operationele bevoegdheid omvat.

C. Auditcomité

Het in 2000 opgerichte auditcomité is een van de drie adviserende comités van de raad van bestuur en speelt een belangrijke rol bij de controle van rekeningen en onafhankelijke functies.

Bevoegdheden:

- het recht om te eisen dat alle relevante informatie of documenten worden overgelegd;
- de uitvoering van een onderzoek op zich nemen of regelen;
- gebruikmaken van de diensten van de afdeling interne audit zonder zijn plaats in te nemen;
- verzoeken om advies, uitleg of commentaar van de aangewezen commissaris die relevant is voor zijn mandaat;
- verslag uitbrengen aan de raad van bestuur over zaken, activiteiten of problemen die het comité wil aanpakken of over afdelingen of processen die het wil controleren;
- de geldigheid, volledigheid en juistheid controleren van de voorlopige jaarrekening of halfjaarrekening;
- de geldigheid controleren van transacties binnen de groep die binnen zijn werkingssfeer vallen en ervoor zorgen dat ze aan het 'arm's length'-beginsel voldoen;
- middelen onderzoeken en goedkeuren, zowel personeelsmiddelen als apparatuur/software die wordt geleverd aan het departement interne audit, de compliance-unit en degene die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de mandaten van de actuariële functie;
- zich vertrouwd maken met rapporten over de activiteiten van de onafhankelijke controlefuncties (interne audit en compliance, met uitzondering van risicobeheer, dat verslag uitbrengt aan het risicocomité, en degene die verantwoordelijk is voor de actuariële functie en zijn of haar rapporten indient bij het directiecomité, de CRO en de CCO);
- wijzigingen van het auditcharter goedkeuren en voorstellen doen voor de inhoud van het integriteitsbeleid en het compliancecharter;
- de voortgang bewaken van aanbevelingen van interne audit;
- onderzoek doen naar de kwaliteit van het werk van de aangewezen commissaris, zijn of haar onafhankelijkheid en vergoeding;
- het interne-controleproces bewaken (ICOFR voor de financiële component en doorlopende controle voor de niet-financiële component) en de juiste lessen trekken uit de resultaten van de jaarlijkse tests;
- verantwoordelijk voor het opvolgen van vragen en aanbevelingen van de aangewezen commissaris;
- de onafhankelijkheid van de aangewezen commissaris waarborgen, met name wat betreft het verlenen van aanvullende diensten aan de vennootschap;
- verantwoordelijk voor de procesbewaking van de financiële verslaggeving, het bewaken van de doeltreffendheid van interne-controlesystemen en het bewaken van de doeltreffendheid van de interne-auditfunctie;
- de geschiktheid van het jaarlijkse auditplan verifiëren om goedkeuring door de raad te vergemakkelijken;
- de geschiktheid van het jaarlijkse complianceplan valideren en de inhoud bespreken van het jaarlijkse compliancerapport van de CCO.

D. Remuneratiecomité

Het remuneratiecomité is een tweede adviserend comité van de raad van bestuur, dat zich uitsluitend toelegt op de vergoeding van leden van het directiecomité en topmanagers.

Bevoegdheden:

- De bevoegdheden van het comité strekken zich niet uit tot de vergoeding van niet-uitvoerende bestuurders van de Allianz-groep, zoals overeengekomen in 1998 (niet-uitvoerende bestuurders die binnen de Allianz-groep werken, krijgen geen vergoeding voor hun werkzaamheden als bestuurder).
- Het remuneratiecomité is belast met het geven van aanbevelingen voor zowel de principes als de uitvoering van het remuneratiebeleid (zowel vaste als variabele vergoedingen).
- Het beheer en de validering van vaste vergoedingen en aanwezigheidsvergoedingen van niet-Allianz, niet-uitvoerende bestuurders² valt tevens onder zijn bevoegdheid.

Nadere informatie over de bevoegdheden van het remuneratiecomité is te vinden in hoofdstuk 4 van het **reglement van interne orde** van de raad van bestuur.

E. Risicocomité

Het risicocomité is het derde belangrijke onderdeel van de controleactiviteit door comités van de raad van bestuur dat in maart 2006 werd opgericht.

Bevoegdheden:

Het risicocomité heeft tot taak het risicobeheer in het bedrijf te beoordelen en te controleren. Dit werk omvat:

- een goed gedefinieerd risico- en solvabiliteitsprofiel vaststellen voor de vennootschap (inclusief stresstests);
- de risicobeheerverslagen bestuderen die de CRO bij het risicocomité indient;
- een bedrijfscultuur van risicopreventie bevorderen door heldere communicatie en een gemeenschappelijk inzicht in het risicoprofiel van de vennootschap;
- de ontwikkeling van een risico-/rendementstrategie beoordelen en hieraan bijdragen;
- het volledige risicobeheer en het bijbehorende controleraamwerk ontwikkelen en bewaken;
- risicokapitaalberekeningen analyseren en goedkeuren;
- waarborgen dat het risicobeheer en het bijbehorende controleraamwerk voldoen aan de wet- en regelgeving;
- vragen over de methodologie inzake het beheer en de kwantificering van risico's bespreken en tot besluiten komen;
- het vereiste raamwerk opzetten voor besluitvorming of aanbevelingen doen om ervoor te zorgen dat problemen op de juiste manier worden aangepakt en risico's proactief worden beperkt;
- aangeven of er problemen zijn met bedrijfsrisico's die onder de aandacht gebracht moeten worden van de raad van bestuur;
- documentatie bewaren over het werk, vergaderingen en besluiten van het risicocomité en de opvolging ervan beheren;
- de bedrijfscultuur voor risicobeheer binnen de vennootschap bevorderen en versterken en de nodige expertise ontwikkelen om het ondernemingsgedrag positief te beïnvloeden;
- het juiste beleid bepalen voor risicobeheer en bepalen welke grenzen en richtlijnen voor de vennootschap gelden buiten de regels die de groep hierover heeft vastgelegd;
- grenzen vaststellen door voor periodieke bewaking te zorgen en actie te ondernemen als deze grenzen worden overschreden.

Het risicocomité is verantwoordelijk voor het toezicht op de eisen op het gebied van organisatie, infrastructuur, controle en het proces van risicobeheer voor de vennootschap. Het comité waarborgt dat de vennootschap in overeenstemming met het beleid, de grenzen en de richtlijnen van de raamwerken van de groep handelt en een stevig verankerde bedrijfscultuur van risicobeheer creëert.

Derden van binnen of buiten de vennootschap kunnen worden uitgenodigd voor een specifiek onderwerp dat op de agenda staat. Minstens één vertegenwoordiger van Group Risk (GR), het bekwaamheidscentrum van Allianz SE, wordt altijd uitgenodigd.

²Die bij Allianz werkzaam zijn of niet als werknemer worden betaald door Allianz.

Verslag uitbrengen aan de raad van bestuur

Risicobeheer, in al zijn aspecten, is een van de hoofdtaken van het directiecomité, dat verslag uitbrengt aan de raad van bestuur.

Het risicocomité heeft het recht en de plicht om rechtstreeks verslag uit te brengen aan de raad van bestuur, dient ter goedkeuring aanbevelingen in over het risicobeheer, en handelt binnen de context van de door de raad van bestuur gedelegeerde bevoegdheid als besluitvormend en controlerend orgaan op het gebied van risicokapitaal, de solvabiliteit van de vennootschap, beoordeling van de belangrijkste risico's voor de vennootschap en overige specifieke zaken met betrekking tot de door de raad van bestuur gedefinieerde risico's.

Besluiten inzake risico's die in beginsel gevolgen hebben voor meerdere sectoren blijven onder de rechtstreekse bevoegdheid vallen van de raad van bestuur.

Besluitvormingsproces

Besluiten worden bij consensus genomen. Als men niet tot overeenstemming kan komen, wordt de kwestie voorgelegd aan de raad van bestuur.

Het **reglement van interne orde** van het risicocomité is opgenomen in artikel 5 van het reglement van interne orde van de raad van bestuur, dat de taak, samenstelling, werkwijze, bevoegdheden en de relaties met interne en externe organen van de vennootschap bepaalt, evenals de plichten van de voorzitter en de coördinator.

1.1.2 Samenstelling en werkwijze

A. Raad van bestuur

Az BNL wordt bestuurd door een raad van bestuur met 11³ leden. De raad van bestuur komt ten minste 4 keer per jaar bijeen en wanneer de belangen van de vennootschap dat vereisen, soms in de vorm van een conferentiegesprek als het maatschappelijk belang en de urgentie dit gebieden en toelaten. De huidige samenstelling is als volgt:

Voorzitter van de raad van bestuur

Robert Franssen, voorzitter

Bestuurders die geen lid zijn van het directiecomité

- **Jean-François Bruno**, onafhankelijk bestuurder, eresecretaris-generaal van Allianz France S.A.
- **Sirma Gotovats**, Head of Business Division Western Southern Europe
- **Patrick Thiels**, CEO Mediterranean Region & Country Manager AGCS
- **François Thomazeau**, voorzitter van de Foncière van het 6e en 7e arrondissement van Parijs, ere-CEO van Allianz France International S.A.
- **Nicolaas (Nick) van Ommen**, onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het auditcomité
- **Johan Willemen**, onafhankelijk bestuurder, gedelegeerd bestuurder van de Willemen-groep

Voorzitter van het directiecomité

Wilfried Neven, CEO Belgium, belast met Technical P&C (Benelux), Sales & Distribution Belgium, Corporate communication

Bestuurders die lid zijn van het directiecomité

- **Anthony (Tony) Bradshaw**, Regional CEO
- **Claire-Marie Coste-Lepoutre**, Chief Financial Officer (CFO)
- **Jean-Pascal Vialaron**, voorzitter van de raad van bestuur van Allianz Luxembourg, verantwoordelijk voor risicobeheer en de actuariële functie.

³vanaf 15/01/2015.

Overige leden van het directiecomité die geen bestuurders zijn

- **Sjoerd Laarberg**, General Manager Allianz Benelux Netherlands, Nederlands filiaal, Sales & Distribution NL
- **Eric Schneijdenberg**, Chief Operating Officer (COO), tevens hoofd Information Systems
- **Kathleen Van den Eynde**, Chief Investment Officer (CIO), belast met Technical Life & Health, Asset Management & Investment, Management, Real Estate & Mortgages
- **Jörg Weber**, lid belast met Direct, Digital & Market Management

De aanwezigheid en betrokkenheid van aandeelhouders via de bestuursorganen van het bedrijf gebeurt als volgt:

Wat de commissarissen betreft, bestaat de raad van bestuur uit één vertegenwoordiger van de Allianz SE Group Centres, die namens de Allianz-groep het vennootschapsbestuur volgt en er toezicht op houdt. De structuur is daarom vereenvoudigd.

De samenstelling van de raad van bestuur werd in augustus 2016⁴ aangepast omdat artikel 45 van de nieuwe Belgische Controlewet op de Verzekeringen de mogelijkheid bood om het aantal uitvoerende bestuurders te verlagen.

Alleen de CEO, CFO en het lid van het directiecomité dat belast is met de functie risicobeheer zijn nog lid van de raad van bestuur. Naast deze 3 topmanagers is de Regional CEO voortaan ook lid van het directiecomité en lid van de raad van bestuur. Dit is een wijziging ten opzichte van de vorige organisatiestructuur, die geldig was tot april 2017.

Het wettelijke voorschrift dat er meer niet-uitvoerende bestuurders dan uitvoerende bestuurders moeten zijn, is altijd volledig in acht genomen (7 vs. 4).

Onafhankelijke bestuurders

Drie leden van de raad van bestuur zijn onafhankelijke bestuurders die aan alle voorwaarden voldoen van artikel 526 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen. Een van de secretarissen van de vennootschap heeft tot taak na te gaan of naar behoren wordt voldaan aan de voorwaarden waaronder een niet-uitvoerende bestuurskandidaat onafhankelijk wordt en door de raad als zodanig wordt beschouwd.

De samenstelling van het auditcomité werd gewijzigd om te voldoen aan de regel die het auditcomité verplicht om een meerderheid aan onafhankelijke bestuurders te hebben (wet van 7 december 2016).

Werkprocedures & besluitvorming

De raad van bestuur heeft voor zichzelf, zijn adviserende comités en het directiecomité een reglement van interne orde opgesteld, dat is opgenomen als **bijlage 13** van dit memorandum.

De raad van bestuur voert zijn taken alleen uit als een meerderheid van uitvoerende of niet-uitvoerende leden aanwezig of vertegenwoordigd is. De voorzitter leidt de besprekingen en besluiten worden doorgaans bij consensus genomen. Het werk en eventuele onderdelen van besluiten worden vastgelegd in uitgebreide notulen.

B. Directiecomité

Het directiecomité is de hoogste structuur die toezicht houdt op de vennootschap en haar risicobeheer controleert.

⁴Goedgekeurd door de raad van bestuur tijdens zijn vergadering van 20 juni 2016.

De bevoegdheden hiervoor zijn als volgt toegewezen:

- **Wilfried Neven**, CEO, voorzitter van het directiecomité, belast met Technical P&C Benelux, Sales & Distribution Belgium, Internal Audit, Corporate Communication en CEO Office;
- **Anthony Bradshaw**, Regional coordination, Legal & Compliance & Audit;
- **Claire-Marie Coste-Lepoutre**, Chief Financial Officer (CFO);
- **Sjoerd Laarberg**, General Manager van de Nederlands filiaal, belast met Sales & Distribution in Nederland;
- **Eric Schneijdenberg**, COO, steering, P& C Operations - Information Systems, de afdelingen Logistics en Corporate Security, CPO en Organisational Management;
- **Kathleen Van den Eynde**, CIO, belast met Technical Life & Health, Asset Management & Investment Management, Real Estate & Mortgages
- **Jean-Pascal Vialaron**, belast met risicobeheer en operationele activiteiten in Luxemburg
- **Jörg Weber**, bestuurder, belast met Digital, Direct & Market Management

Het directiecomité vergadert elke week op dinsdag, tenzij dat niet uitkomt. Alle leden moeten aanwezig zijn en het komt in feite zelden voor dat iemand afwezig is.

De notulen van de vergaderingen worden systematisch opgesteld en door alle leden ondertekend.

De administratieve taken worden uitgevoerd door de secretaris-generaal van elk land, die tevens belast is met de dagelijkse juridische en compliance-kwesties in zijn of haar werkgebied.

C. Auditcomité

- **Samenstelling:** 3 leden van de raad van bestuur, alle bestuurders die geen lid zijn van het directiecomité en dus commissarissen (1) of onafhankelijke (2) bestuurders zijn. De nieuwe regeling krachtens de wet van 07/12/16 en de gewijzigde bepaling 48 van de nieuwe Controlewet worden dus volledig in acht gekomen.
- Het comité wordt voorgezeten door een ervaren commissaris die gespecialiseerd is in financieel beheer, bedrijfsethiek en goed bestuur, die geen voorzitter is van de raad van bestuur.

Gasten: CEO, CFO, Head of Accounting & Financial consolidation, Head of CEO Office, Head of Audit, Chief Compliance Officer (comitésecretaris).

Het **reglement van interne orde** van het auditcomité omvat hoofdstuk 3 van het reglement van interne orde van de raad van bestuur, het directiecomité en de adviserende comités.

Elke vergadering (ten minste 3 maal per jaar) wordt gedocumenteerd en voorafgegaan door een oproeping en is het voorwerp van notulen, die worden ondertekend door alle leden van het comité.

De voorzitter van het auditcomité brengt systematisch verslag uit aan de raad van bestuur over de belangrijkste aspecten van het werk van het auditcomité.

De notulen van de vergaderingen worden bezorgd aan de andere leden van de raad van bestuur.

Competentieprofiel van leden van het auditcomité:

Het competentieprofiel van leden van het auditcomité wordt elk jaar gepubliceerd in het jaarverslag van de raad van bestuur en ziet er als volgt uit:

Voorzitter: Nicolaas (Nick) **van Ommen**, heeft een brede financiële achtergrond dankzij de vele bestuurdersmandaten die hij de laatste dertig jaar heeft bekleed.

Specifieke competenties: financieel beheer, bankervaring, corporate governance, grote projecten en bestuur van een verzekeringsmaatschappij.

Commissarissen:

Jean-François **Bruno**, voormalig Secretaris-Generaal van Allianz France, onafhankelijk bestuurder.

Specifieke competenties: juridische zaken en bestuurs- en compliancekwesties.

Robert **Franssen**, voormalig Regional CEO Benelux

Specifieke competenties: controle van verzekeringsmaatschappijen, technische en beheersmatige zaken, financiële en actuariële onderwerpen, risico- en compliancebeheer.

D. Remuneratiecomité

Samenstelling: 4 leden van de raad van bestuur (de voorzitter van de raad van bestuur en 3 commissarissen, waaronder 1 onafhankelijke bestuurder); de voorzitter van het directiecomité neemt deel aan werkzaamheden die betrekking hebben op de situatie van mensen die direct onder hem staan.

Dit comité komt twee keer per jaar bijeen (juni en december).

E. Risicocomité (RiCo)

Samenstelling: 4 commissarissen, waarvan 1 onafhankelijke (RF-PT-SG en JFB)

Gasten: Voorzitter van het auditcomité, CEO, CFO, lid van het directiecomité belast met risicobeheer, CRO, hoofd Corporate Actuarial, hoofd Actuariële Functie BE, hoofd Risicobeheer NL en 2 vertegenwoordigers van Group Risk.

Het comité vergadert elk kwartaal. Elk lid van het risicocomité mag ook op korte termijn een vergadering bijeenroepen voor de reden die in de kennisgeving van de vergadering is aangegeven.

1.2 Bezoldiging

Het bezoldigingsbeleid van Az BNL werd op 16 december 2016 volledig herzien door de raad van bestuur. Het beleid zal elk jaar worden geüpdatet, zoals voorgeschreven door de regels van SII en de overkoepelende circulaire van de NBB van 05/07/16 inzake governance.

De grondslagen van het beleid zijn grotendeels opgezet door de groep en het beleid is ook perfect afgestemd op de Europese beginselen die door Solvency II zijn ingesteld.

Het totaalconcept van dit beleid is erop gericht de afzonderlijke doelstellingen van Az BNL-medewerkers duurzaam in overeenstemming te brengen met de bescherming van de belangen van de vennootschap.

Het beleid is gebaseerd op 5 categorieën van medewerkers:

- A. Senior Management**
- B. Global Executives van Allianz**
- C. Topmanagers van Allianz**
- D. Functionarissen in sleutelposities**
- E. Risiconemers**

Het remuneratieproces en de incentiveprogramma's worden beheerd en gevalideerd door een remuneratiecomité dat voorgezeten wordt door de voorzitter van de raad van bestuur, die wordt bijgestaan door 3 andere niet-uitvoerende bestuurders. Het comité komt twee keer per jaar samen.

Buiten deze 5 categorieën krijgen de medewerkers een vaste vergoeding die gekoppeld is aan een jaarlijks evaluatieproces.

A. Governanceprincipes

De toegekende vergoedingen mogen geen bedreiging vormen voor de toereikendheid van het eigen vermogen van Az BNL.

De gepastheid van de vergoeding wordt door de groep regelmatig vergeleken met salarisschalen, basissalarissen, secundaire arbeidsvoorwaarden en variabele componenten.

Remuneratiepakketten worden ontwikkeld om bepaalde risico's of KPI's) te vermijden, waaronder:

- het nemen van buitensporige risico's
- belangenconflicten
- risico's die de risicotolerantiegrenzen van de vennootschap te boven gaan
- een juiste weergave van de materiële risico's en tijdshorizon
- het welslagen van de groep en de vennootschap
- een goed evenwicht tussen vaste en variabele vergoedingen
- evaluatie van individuele prestaties aan de hand van financiële en niet-financiële criteria
- prestaties die uitsluitend beoordeeld worden op niet-financiële criteria voor onafhankelijke controlefuncties

B. Raad van bestuur

Leden van de raad van bestuur worden niet als dusdanig beloond (qualitate qua) als ze salaris krijgen als entiteit van de Az-groep of als medewerker van Az BNL. Een specifieke vergoeding is enkel voorbehouden aan niet-uitvoerende bestuurders die van buiten de groep komen of niet langer in dienst zijn bij Allianz.

Het remuneratiepakket is gebaseerd op 2 beginselen:

- vaste beloning als vergoeding voor controlerisico, blootstelling aan media en persoonlijke verantwoordelijkheid
- gematigde aanwezigheidspremies om de toewijding te stimuleren

Het voorzitterschap wordt hoger beloond dan het standaard lidmaatschap.

De vergoedingen als voorzitter/lid van de raad van bestuur en voorzitter/lid van een adviserend comité kunnen worden gecumuleerd, maar het totaal mag niet hoger zijn dan een brutobedrag van 60.000 EUR per boekjaar.

De algemene berekening van de aanwezigheidsvergoedingen vindt plaats in december voor uitbetaling in januari van het jaar X+1, terwijl de vaste beloning elk kwartaal van het jaar X wordt uitbetaald.

C. Overige functies

Voor mensen die op bestuursniveau werkzaam zijn, bestaat het remuneratiepakket uit een goede mix van vaste en variabele vergoedingen.

De hoogte van de variabele vergoedingen is afhankelijk van de anciënniteit.

De hoogste functie bij Az BNL is de Regional CEO, met een mix van 30 vast / 70 variabel.

De voorzitter van het directiecomité krijgt een mix van 40 vast / 60 variabel.

Andere functionarissen met een sleutelpositie zitten op een lager niveau, waarbij de vaste vergoeding hoger is dan de variabele.

Bij onafhankelijke controlefuncties beperkt de variabele vergoeding zich tot 25%, uitsluitend op basis van kwalitatieve targets.

De variabele vergoeding is bedoeld als stimulans voor betere prestaties, maar ook om risico's te vermijden die onverenigbaar kunnen zijn met het risicoprofiel van Az BNL en de risicogrenzen van de groep.

In geval van niet-naleving van de regels kan de variabele vergoeding niet uitbetaald of beperkt worden.

Ontslagvergoedingen zijn toegestaan, maar beperken zich tot specifieke projecten en worden alleen uitbetaald als de projecten volledig zijn afgerond.

De variabele vergoedingsregeling kan naar beneden worden bijgesteld, uitgaande van de blootstelling van Az BNL aan actuele of toekomstige risico's, rekening houdend met het risicoprofiel en kapitaalkosten.

Het niet-uitkeren van vergoedingen wordt niet getolereerd. Het is dan ook niet toegestaan om een variabele vergoeding af te dekken.

D. Controleproces

De variabele vergoeding is bedoeld om de prestaties en het nemen van risico's van 3 categorieën van het topkader te beheren: Topmanagers, functionarissen in een sleutelpositie en risiconemers van een belangrijke operationele entiteit (SOE - Significant Operating Entity).

Er wordt een jaarlijkse procedure voor prestatiebeheer opgezet om de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van de individuele prestaties te evalueren, met inbegrip van gedrag.

De variabele vergoeding van functionarissen in een sleutelpositie (inclusief personeel dat rechtstreeks rapporteert aan een hoofd of dit kan vervangen) staat volledig los van de prestaties van de onderneming die ze moeten controleren. Kwaliteitstargets vormen de grondslag van de evaluatie.

E. Uitstel

Een aanzienlijk deel van de variabele vergoeding van topmanagers (ten minste Senior Executives) wordt uitgesteld, ongeacht de vorm waarin de vergoeding uitbetaald dient te worden. Bij Az BNL is het minimumpercentage 20%.

De uitstelperiode is afhankelijk van het betreffende beloningsbeleid en sluit aan bij de aard van de onderneming, de bestaande risico's en de activiteiten die risico lopen.

Dit uitstel is beperkt tot 3 jaar en betreft 12 leden van het hogere kader met, in de regel, uitstel van de variabele vergoeding met 1/3e per jaar in X+1 en X+2. Het eerste derde wordt aan het eind van het referentiejaar uitbetaald.

Bij de controle van dit beloningsbeleid zijn een aantal sleutelfuncties betrokken op het niveau van de Allianzgroep en Az BNL. Risk management, Legal & Compliance, Corporate Finance, Accounting en natuurlijk HR. Deze functies moeten stuk voor stuk nagaan of het beleid voldoet aan de regels die hiervoor gelden.

Interne audit heeft in zijn hoedanigheid als derde verdedigingslinie het recht om te verifiëren of dit beleid op een goede manier wordt toegepast.

Andere medewerkers kunnen aanspraak maken op een vaste beloning die een beperkte eindejaarsuitkering iet uitsluit.

F. Pensioenregelingen

Er is geen pensioenregeling voor niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur.

Leden van het directiecomité die op de Belgische loonlijst staan en topmanagers die in schaal 17 of hoger zitten, kunnen deelnemen aan een specifieke pensioenregeling op basis van een bijdrage van 8% van de vaste vergoeding en 30% van de variabele.

Onafhankelijke controlefuncties nemen deel aan de algemene pensioenregeling van de vennootschap omdat ze binnen de algemeen erkende grenzen van deze overeenkomsten vallen.

Elke medewerker wordt op 25-jarige leeftijd automatisch in deze pensioenregeling opgenomen.

De regeling bestaat uit 2 delen:

Een garantie in geval van leven aan het einde van de looptijd.

Een kapitaaluitkering in geval van overlijden voor het einde van de looptijd.

De bijdrage van de werknemers is 1% van de jaarlijkse bezoldiging + 7,5% van het verschil tussen het jaarsalaris (T) en de limiet van het door het socialezekerheidsstelsel uit te keren ouderdomspensioen (T1, 53.528 EUR).

Het door de werkgever toegekende pensioen is 6,39% van de jaarlijkse vergoeding + 15% van het verschil tussen het jaarsalaris (T) en de limiet van het door het socialezekerheidsstelsel uit te keren ouderdomspensioen (T1).

G. Remuneratiecomité

Az BNL vertrouwt het remuneratiecomité de algemene taak toe om de juridische en fiscale compliance van de regeling de bewaken, de lokale strategie voor vergoedingen te herzien en goed te keuren, te controleren of aan de beleidseisen wordt voldaan en aan HR van de groep door te geven wie als risiconemers zijn aangemerkt.

Alle topkaderleden van Allianz moeten een deel van de totale uitgestelde vergoeding krijgen in de vorm van een variabele vergoeding.

Het toekennen van een variabele vergoeding voor de onderdelen van de groep die hiervoor in aanmerking komen, vindt plaats aan de hand van de functieschaal.

- **Jaarlijkse bonus (korte termijn)**

Een contante betaling als vergoeding voor het jaarlijks bereiken van geëvalueerde prestatiedoelen en het algemeen functioneren

Hiervoor komen in aanmerking: alle topkaderleden van Allianz

- **Tussentijdse bonus**

indien van toepassing, met name voor functieschalen 18+

- een uitgestelde contante beloning die onderworpen is aan een meerjarige duurzaamheidsbeoordeling
- na drie jaar worden de gezamenlijke nominale toekenningen naar boven en naar beneden bijgesteld op basis van een duurzaamheidsbeoordeling
- bij de duurzaamheidsbeoordeling wordt gekeken naar de duurzame financiële prestaties van de bedrijfseenheden en de prestaties ten opzichte van de KPI's die de invoering van de vernieuwingsagenda weergeven

Hiervoor komen in aanmerking: Allianz Global Executives (functieschalen 18+) en geselecteerde CEO's en/of leden van het directiecomité (functieschalen 16-17) als onderdeel van de driedelige vergoedingsregeling voor duurzame prestaties (ASPP - Allianz Sustained Performance Plan)

- **Allianz Equity Incentive (lange termijn)**

- de virtuele aandelenbeloning in de vorm van voorwaardelijk toegekende aandelen (RSU - Restricted Stock Units)
- de RSU worden 4 jaar na toekenning onvoorwaardelijk eigendom
- de RSU worden uitbetaald op basis van de aandelenprestaties op het moment van verkrijging, waarbij de waarde maximaal 200% hoger mag zijn dan bij toekenning (limiet)

Hiervoor komen in aanmerking: Topmanagers en Global executives van Allianz (functieschalen 16+) op contractbasis

Door de vennootschap vastgestelde limieten kunnen resulteren in een totale beloning variërend van 0 tot maximaal 165% van de richtwaarde (in uitzonderlijke gevallen 200%).

1.3 Aandeelhouders

Az BNL is een meerbrancheverzekeringsonderneming en sinds 17/08/11 een volledige dochteronderneming van de Allianz-groep. Az BNL is in handen van twee houdstermaatschappijen, met name Allianz Europe BV, een vennootschap naar Nederlands recht, en ten tweede (voor één aandeel) de Allianz Nederland Groep NV, een vennootschap naar Nederlands recht, die beide volledige dochterondernemingen zijn van de Allianz-groep via de houdstermaatschappij Allianz Europe, een volledige dochteronderneming van Allianz SE.

Een diagram onder punt 2 geeft deze aandeelhoudersstructuur weer.

Az BNL is dus een naamloze vennootschap.

Wat de beursnotering van de groep betreft, staan momenteel alleen aandelen van Allianz SE genoteerd op de Duitse beurs (Xetra).

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de notering van de houdstermaatschappij Allianz SE op de beurs van New York (NYSE) op 23/10/2009 is geschrapt.

A. Controlemethoden

De aandeelhouder wordt ten eerste in de bestuurslichamen van de vennootschap vertegenwoordigd door één hoofdgedelegeerde, mevrouw S. Gotovats, Head of Business Division Western Southern Europe, niet-uitvoerend bestuurder van de vennootschap, vaste gast in het auditcomité, lid van het risicocomité en het remuneratiecomité.

Ten tweede worden de controles die door de groep worden uitgevoerd ook aangestuurd door 2 centrale processen en vergaderingen: de strategische dialoog die elk jaar in mei wordt gehouden en de planningsdialoog die elk jaar in november wordt gehouden.

Dit zijn allebei sterk gestructureerde processen die het management ertoe dwingen de strategie en de budgetten van de vennootschap te analyseren aan de hand van nauwkeurig gedefinieerde targets en doelstellingen. Aanbevelingen van deze vergaderingen zijn echter onderworpen aan goedkeuring door de raad van bestuur.

Ten derde worden naast deze uren van de waarheid alle functies van de vennootschap sterk beïnvloed door de spiegelende centra van de groep die kennis en expertise inbrengen om deuren te openen voor verbetering, uitwisseling van beste praktijken en het invoeren van beleidslijnen of normen om de werkmaatschappij tot grote hoogten te brengen.

Nieuwe voorschriften en projecten kunnen doorgaans ook met hun hulp worden ingevoerd.

Deze interacties brengen de bekwaamheid en de toezichtsbevoegdheden van de raad van bestuur en het directiecomité niet in gevaar omdat elk nieuw beleid of project gevalideerd moet worden door het directiecomité of de bedrijfscomités die door een lid van het directiecomité worden aangestuurd.

Allianz heeft er altijd de voorkeur aan gegeven om toezicht te houden op lokale dochtermaatschappijen zoals Az BNL via internationale bestuurders die een regio beheren (met name H5 - Europe II) en een consistente controle van deze vennootschappen waarborgen.

De aandeelhouder heeft tevens getracht een gezonde complementariteit van bekwaamheden te bevorderen bij de vertegenwoordiging van de aandeelhouders.

Dat is nu niet anders met de huidige samenstelling van de raad van bestuur:

- een voorzitter die strikt niet-uitvoerend is en met name zeer vertrouwd is met alles wat te maken heeft met management, financieel-actuariële kwesties en risico's, en die bedreven is in het in vraag stellen van de cijfers;
- minstens één specialist in het toezicht op dochtermaatschappijen, die met name deskundig is op het gebied van boekhouding en operationele rapportering;
- een onafhankelijke bestuurder die gepensioneerd is, maar ruime ervaring heeft op het gebied van goed bestuur, compliance en juridische zaken;
- een onafhankelijke bestuurder, CEO van een grote groep, die goed thuis is in beleggingszaken, met name op het gebied van vastgoed;
- een andere bestuurder die ervaring heeft met het beheer van verzekeringsmaatschappijen;
- een andere onafhankelijke bestuurder die gespecialiseerd is in complex risicobeheer en bestuurskwesties.

Deze configuratie is niet in steen gebeiteld. Er zal ongetwijfeld verandering in komen overeenkomstig de eisen en mogelijkheden van de vennootschap.

Mandaten met een maximale looptijd van 6 jaar worden gespreid over een langere periode. 2 mandaten zijn verlopen tijdens de algemene vergadering van mei 2017, 1 verloopt in 2018, 2 andere op de algemene vergadering van 17 mei 2019, 1 in 2020, 1 in 2021 en tot slot nog 2 andere op de algemene vergadering van mei 2022.

B. Belangrijke transacties met aandeelhouders

In 2016 hebben geen transacties plaatsgevonden met de Allianz-groep, met uitzondering van de volgende:

1. Het contingentverdrag tussen Az BNL en Allianz Re

Volgens deze overeenkomst draagt Az BNL 20% van zijn schadeverzekeringsactiviteiten over aan de herverzekeraar van de vennootschap, Az Re, die de risico's moet dragen van dit deel van de portefeuille. De overeenkomst werd op 20/12/15 ondertekend en is van kracht sinds 01/01/16.

Deze overdracht wordt alleen gerechtvaardigd door de noodzaak om in het kader van Solvency II de spreiding van het risicokapitaal te optimaliseren. De Belgische belastingdienst heeft de overeenkomst op 13/10/15 gevalideerd.

2. De doorlopende thesaurierekening tussen Az BNL en Az SE

Dit is puur een thesaurierekening waarop Az BNL enige rente ontvangt van Allianz SE, de hoogste moedermaatschappij.

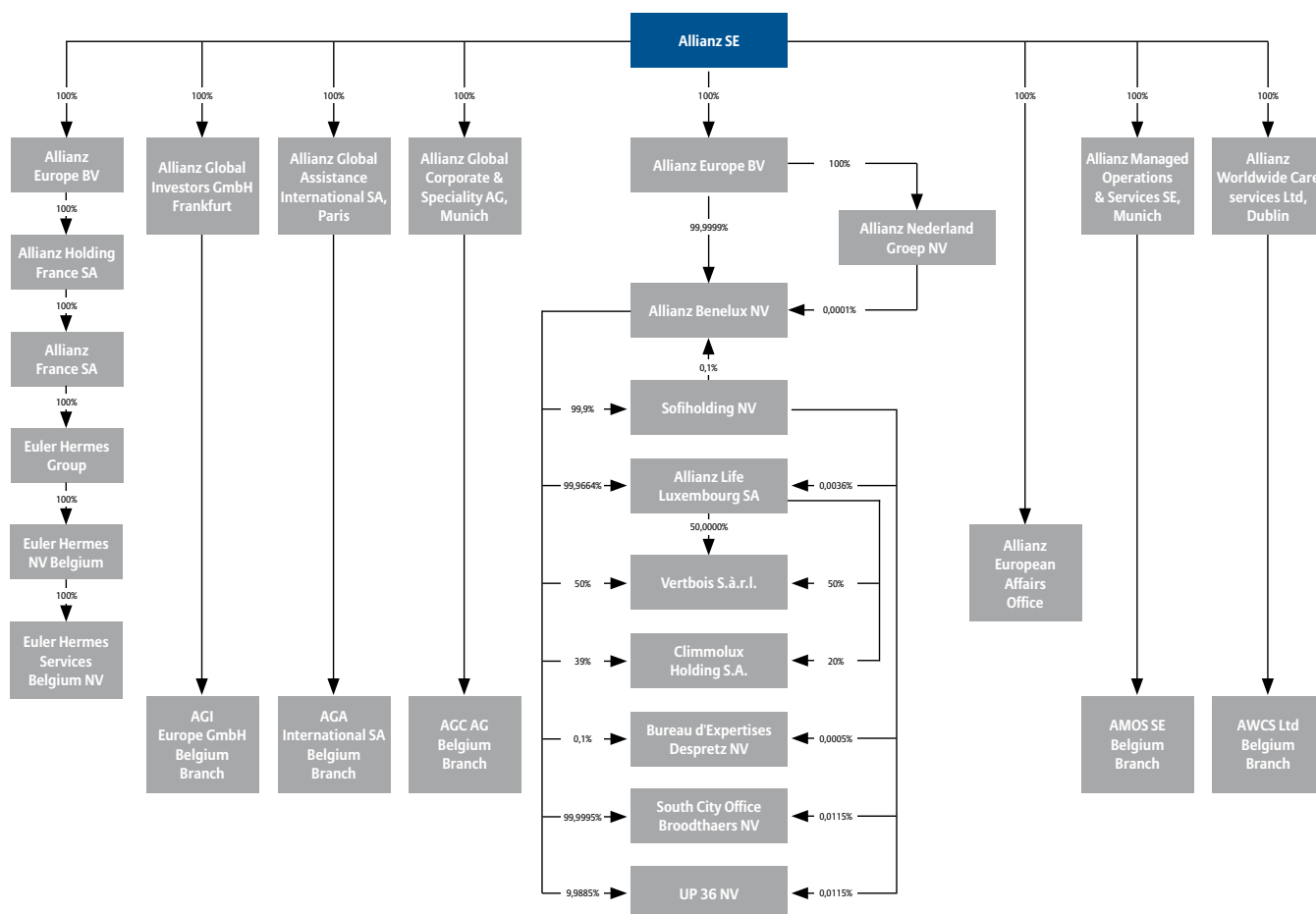
De vennootschap heeft AMOS, een bedrijf van de Az-groep dat gespecialiseerd is in het leveren van IT-diensten, opdracht gegeven om een groot deel van onze belangrijkste IT-omgeving te beheren (mainframes, servers, apparatuur enzovoort). De kaderovereenkomst voor deze dienstverlening werd door beide partijen nagekeken en ondertekend op 09/12/16.

3. Aandeelhoudersovereenkomsten

Zoals hierboven al is aangegeven bezit Allianz SE 100% van de aandelen van Allianz Benelux via 2 van zijn dochtermaatschappijen. Er zijn dan ook geen aandeelhoudersovereenkomsten voor het aandelenbeheer. Az BNL is in feite een particuliere onderneming.

Er is geen sprake van kruislings eigendom of kruisparticipaties die gevolgen kunnen hebben voor Az BNL. Om dit te kunnen aantonen, hebben we bij dit verslag een overzicht gevoegd van de aandeelhoudersstructuur van Az BNL in België.

Aandeelhoudersstructuur

In de relevante periode (01/2016-04/2017) is geen sprake geweest van transacties waarbij de aandeelhouders van de vennootschap of iemand een sterke invloed uitoefent op Az BNL.

Wat de aandeelhoudersovereenkomst betreft, is er geen sprake van een partnerschapsovereenkomst of vennotenakkoord of overeenkomst met stemrecht of enige invloed op het beheer van Az BNL.

Met andere woorden, alleen de Allianz-groep beheert haar belangen in de Benelux, het gebied waarin de vennootschap werkzaam is.

De Benelux wordt door de groep beschouwd als een subregio, waar gestreefd wordt naar maximale integratie voor het op elkaar afstemmen van processen, het optimaal benutten van synergieën, het uitwisselen van de beste praktijken/ervaringen, het versterken van ondernemingen, het vereenvoudigen van structuren, en uiteindelijk het verbeteren van diensten en producten voor klanten.

Allianz richt zich met name op de Benelux, wat positief is omdat de vennootschap veel steun krijgt van de groep bij het ontwikkelen van haar strategie.

2. Betrouwbaarheids- en deskundigheidseisen

2.1 “Fit & proper”

2.1.1 Omvang

Az BNL past al sinds januari 2005 een beleid toe voor betrouwbaarheid en deskundigheid. Op 16 december 2016 heeft de raad van bestuur een nieuwe versie goedgekeurd die gericht is op de Benelux. Dit beleid zal jaarlijks worden geüpdatet, zoals voorgeschreven door de regels van SII en hoofdstuk 2 van overkoepelende circulaire 2016_31 van de NBB van 05/07/16 inzake bestuur.

Elke kandidaat voor een mandaat of verlenging van het bestaande mandaat voor het directiecomité of de raad van bestuur en iedereen die hoofd kan worden van een onafhankelijke controlefunctie moet voldoen aan de betrouwbaarheids- en deskundigheidseisen die in het beleid uiteengezet zijn.

Dit betekent dat uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders onder deze regeling vallen.

Dit geldt tevens voor de functionarissen in sleutelposities zoals gedefinieerd in het remuneratiebeleid.

Naast deze categorieën van bestuurders en functionarissen en in overeenstemming met de richtsnoeren van EIOPA, wordt de categorie topkader met een sleutelfunctie uitgebreid naar andere relevante sleutelfuncties van het topmanagement (zoals CRO van het directiecomité, Chief HR Officer, Chief Information Officer, Chief Corporate Actuarial, Chief technical Non-Life of Chief Underwriting Officer), andere managers van de 2e verdedigingslinie (zoals Head of Legal), en andere belangrijke functies (zoals Head of Technical Life, Head of Controlling, Head of P&C Claims, Head of Employee benefits, Head of Underwriting P&C en Head of Accounting & Financial consolidation).

2.1.2 Betrouwbaarheids- en deskundigheidscriteria

De relevante controle is gebaseerd op het algemene concept van ‘passendheid’ of ‘geschiktheid’, waarbij 6 te controleren basisparameters zijn samengevat.

4 van deze parameters hebben betrekking op de deskundigheid: kennis, ervaring, vaardigheden en professioneel gedrag. Twee andere parameters vallen onder het antecedentenonderzoek naar de integriteit: strafregisters en financiële achtergrond.

2.1.3 Procedure

Elke kandidaat die door het ad-hoccomité is goedgekeurd en met succes door de selectie kan komen, moet een aantal documenten overleggen (cv, paspoort of identiteitskaart, correct ingevuld registratieformulier van de NBB).

Een van de documenten is een door de kandidaat ondertekende schriftelijke toezegging dat hij of zij de vennootschap direct zal verwittigen zodra een belangrijke parameter of feit gevolgen kan hebben voor zijn of haar geschiktheid.

Wie de leden van het ad-hoccomité zijn, is afhankelijk van de anciënniteit of functie van de kandidaat. Bij een vacature is de raad van bestuur bevoegd om een nominatie goed te keuren als een lid van de raad moet worden genomineerd of als zijn mandaat verlengd moet worden. De algemene vergadering is tevens bevoegd als de nominatie niet is voorzien na een ontslag of aftreden.

Over het algemeen zijn de voorzitters van het directiecomité en de raad van bestuur betrokken bij de selectieprocedure en het valideren van de betrouwbaarheid en deskundigheid van leden van het directiecomité en de raad.

Voor lagere functies kunnen de lokale en regionale CEO's als hoofd van onafhankelijke controlefuncties met de steun van een ander lid van de raad tussenkomen in de procedure.

De vennootschap houdt bij deze procedure rekening met zowel de persoonlijke competentie als de collectieve vaardigheden van bestuurders om er zeker van te zijn dat het orgaan waarin de kandidaat zijn taken zal vervullen, over de relevante competenties beschikt om het management aan te kunnen.

De vennootschapssecretaris heeft tot taak de documenten van de kandidaat te verzamelen, de beoordeling van het antecedentenonderzoek op te stellen, internetcontroles uit te voeren en te analyseren en het dossier te bundelen voor de NBB.

In 2016 werden in het beleid voor het eerst de competenties en vaardigheden beschreven die vereist zijn voor de belangrijkste functies en worden aanbevelingen gedaan voor het analyseren van de deskundigheid (het verwerken van vermoedens, tegenstrijdigheden, twijfels en bestuurlijke sancties).

Als het dossier klaar is, mag de vennootschapssecretaris het naar de NBB sturen met de persoonlijke gegevens en 3 aanvullende documenten: functieomschrijving, screeningslijst en een samenvatting van het beoordelingsrapport.

2.1.4 Periodieke beoordelingen en ad-hocbeoordelingen

Az BNL heeft beoordelingen ingesteld om na te gaan of de betrouwbaarheid en deskundigheid van bestaande kandidaten of functiehoofden nog aan de eisen voldoen. De criteria die hiervoor gehanteerd worden, zijn (i) ad-hocbeoordelingen, naar aanleiding van een plotselinge schending, het niet afleggen van een zelfonthullende verklaring, een grote klacht of de uitslag van een onderzoeksprocedure, en (ii) periodieke beoordelingen, door middel van jaarlijkse functiebeoordelingen, behalve voor bestuurders die elke 5 jaar worden beoordeeld.

2.1.5 Overige bepalingen

Er zijn nog een aantal bepalingen toegevoegd over uitbesteding van een functie, wat zeker niet de voorkeur heeft van de vennootschap en niet verwelkomd wordt door het uitbestedingsbeleid (hiervoor moeten vergelijkbare controles worden vereist), training (trainingsprogramma's van de groep via het Allianz Management Institute), documentatie (spoor van bewijzen en controles) en lokale verantwoordelijkheden (de respectievelijke taken van het directiecomité, functionarissen in sleutelposities, en de functies HR en Legal en Compliance).

Bijzonderheden over de betrouwbaarheid- en deskundigheidsprocedure staan in het beleid zelf vermeld en zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Bijlage 12 bevat de lijst met mensen die onderworpen zijn aan betrouwbaarheids- en deskundigheidscontrole.

2.2 Aan bestuurders en functionarissen toegekende leningen, kredieten, waarborgen en verzekeringscontracten

De belangrijkste regel die hierbij gehandhaafd dient te worden is het 'arm's length'-principe.

Het is niet uitgesloten dat een bestuurder of functionaris tijdelijk financiële steun van de vennootschap wil verkrijgen.

Het moet echter duidelijk zijn dat bestuurders geen hypothecaire lening bij de vennootschap kunnen afsluiten.

Verzekeringscontracten zijn echter wel toegestaan.

De enige korting die geaccepteerd wordt als een bestuurder of functionaris zo'n contract wil afsluiten, is de regel voor een verplichte grenswaarde van 30% die geldt voor elke medewerker van een verzekeringsmaatschappij en formeel is vastgelegd in artikel 38 § 28 van de Belgische belastingwet.

Het aantal verzekeringscontracten dat een bestuurder kan afsluiten, wordt gecontroleerd voordat een kandidaat-bestuurder toestemming krijgt. De conclusie is tot nu toe dat het aantal vrij beperkt is en geen belangenconflict met zich meebrengt.

Een kredietcomité bestaande uit verscheidene managers heeft tot taak het 'at arm's length'-principe te valideren voor het topkader. Voorkeursbehandelingen of privileges zijn niet toegestaan.

Een volledige lijst van de functionarissen en managers (topkader) die een hypothecaire lening hebben afgesloten, wordt jaarlijks bijgewerkt en naar de NBB gestuurd als bijlage bij de jaarrekening. Zie bijlage 10 voor een overzicht van alle contracten die de vennootschap heeft afgesloten met functionarissen & managers boven de drempel van 100.000 EUR.

3. Risicobeheersysteem

3.1 Kader voor risicobeheer

Az BNL is een dochterverzekeringsmaatschappij van de Allianz-groep in België. De Allianz-groep behoort tot de wereldleiders in verzekeringen. AZ BNL biedt zijn klanten een ruime keuze aan verzekeringsproducten; (letsel) schadeverzekeringen (brand, ongevallen en diverse risico's) en levensverzekeringen (pensioenvoorzieningen en beleggingen).

Als financiële dienstverlener beschouwen we risicobeheer ook als een van onze kerncompetenties. Risicobeheer maakt dan ook integraal deel uit van onze bedrijfsvoering. Ons kader voor risicobeheer omvat, naar een risicogestuurde aanpak, alle bedrijfsactiviteiten met inbegrip van IT, processen, producten, en afdelingen/dochtermaatschappijen binnen de groep.

Om die reden volgt Az BNL de belangrijkste punten van het kader voor risicobeheer dat door de Allianz-groep is vastgesteld:

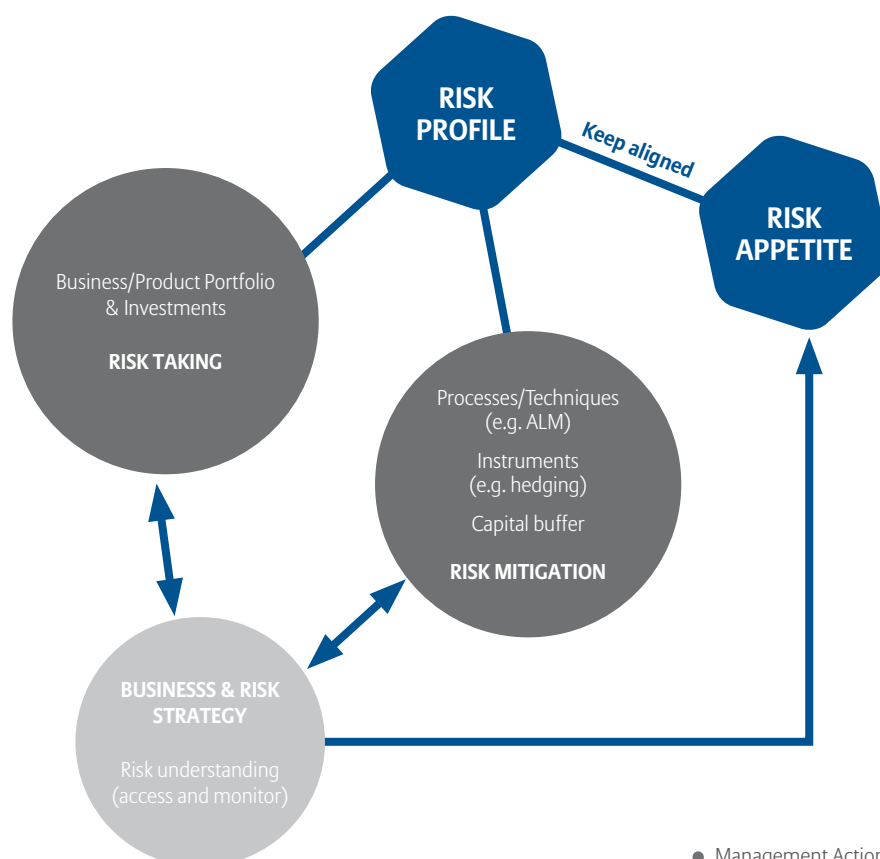
- Het bevorderen van een sterk verankerde cultuur van risicobeheer, die ondersteund wordt een solide structuur van risico-governance.
- Het consequent toepassen van een geïntegreerd kader voor risicokapitaal om onze kapitaalsbasis te beschermen en doeltreffend kapitaalbeheer te ondersteunen.
- Integratie van risico-overwegingen en kapitaalbehoeften in de processen voor beheer en besluitvorming oor risico's en kapitaal toe te wijzen aan de verschillende bedrijfssegmenten.

Dit uitgebreide kader zorgt ervoor dat risico's worden geïdentificeerd, geanalyseerd, beoordeeld en beheerd. Onze risicobereidheid wordt bepaald door een duidelijke risicostrategie en limietstructuur. Door nauwgezette bewaking en rapportering van de risico's kan Az BNL mogelijke afwijkingen van zijn risicotolerantie in een vroeg stadium ondervangen, zowel op het niveau van de groep als dat van de operationele entiteiten.

Ten behoeve van zowel de aandeelhouders als polishouders voegt het kader voor risicobeheer van Az BNL waarde toe door de volgende vier belangrijkste onderdelen:

- *Risicoacceptatie en -identificatie*: Een gezond kader voor risicoacceptatie en -identificatie vormt de basis voor een goede besluitvorming op het gebied van risico's en risicobeheer, zoals goedkeuring van afzonderlijke transacties en nieuwe producten en strategische vermogenstoewijzingen. Het kader omvat risicobeoordelingen, risiconormen, waarderingsmethoden en duidelijke minimumeisen voor acceptatie.
- *Risicorapportering en -bewaking*: Het uitgebreide kwalitatieve en kwantitatieve kader van Az BNL voor risicorapportering en -bewaking geeft het senior management de transparantie en risico-indicatoren die het nodig heeft om ons totale risicoprofiel te bepalen en na te gaan of het binnen de grenzen en gedelegeerde bevoegdheden valt. Zo worden regelmatig rapporten opgesteld, doorgegeven en bewaakt over bijvoorbeeld 'risk dashboards', interne risicoverdeling, en consumptie van risicolimieten.
- *Risicostrategie en risicobereidheid*: De risicostrategie van het bedrijf bakent onze risicobereidheid duidelijk af. De strategie waarborgt dat beloningen passend zijn voor de genomen risico's en dat de gedelegeerde bevoegdheden afgestemd zijn op het totale risicodragende vermogen. Het risico-rendementsprofiel wordt verbeterd door risico-overwegingen en kapitaalbehoeften op te nemen in de besluitvorming. Zo blijven de risicostrategie en bedrijfsdoelstellingen ook met elkaar in overeenstemming en kan de vennootschap kansen benutten binnen de risicotolerantie van Az BNL.
- *Communicatie en transparantie*: Tot slot vormt transparante en solide informatie over de risico's de basis voor het bekendmaken van deze strategie aan interne en externe belanghebbenden van de vennootschap voor een duurzaam positief effect op de waardering en financiering. Het versterkt tevens het risicobewustzijn en de risicocultuur.

3.1.1 Strategie en doelstellingen

De risicostrategie is een essentieel onderdeel van het kader voor risicobeheer van Allianz. De risicostrategie stippelt een strategie uit voor het beheer van de risico's die de vennootschap loopt bij het nastreven van haar bredere bedrijfsstrategie. Allianz heeft hiermee tot doel:

- de solvabiliteit en liquiditeit waarborgen
- een risico-/rendementsbenadering stimuleren bij bedrijfsbesluiten
- het merk en de reputatie van Allianz beschermen

De risicobereidheid van Allianz wordt bepaald door de volgende vijf kernelementen:

- het vaststellen van streefkwalificaties voor de toprisico's,
- kapitaalallocatie en het vaststellen van minimale vermogensratio's,
- het beheer van de liquiditeit om flexibiliteit te waarborgen,
- het bepalen van de kwantitatieve financiële begrenzingsen en
- het vaststellen van ondernemingsregels die de bedrijfsvoering beheersen (d.w.z. beleidslijnen, normen en functionele regels).

De risicostrategie en -bereidheid worden minstens eenmaal per jaar herzien door het directiecomité en indien nodig aangepast en bekendgemaakt aan alle partijen die hier gevolgen van ondervinden, nadat de raad van bestuur rechtstreeks of via zijn risicocomité de geschiktheid van de nieuwe risicobereidheid heeft gecontroleerd ten opzichte van het bedrijfsprofiel.

3.1.2 Risico-governancestructuur

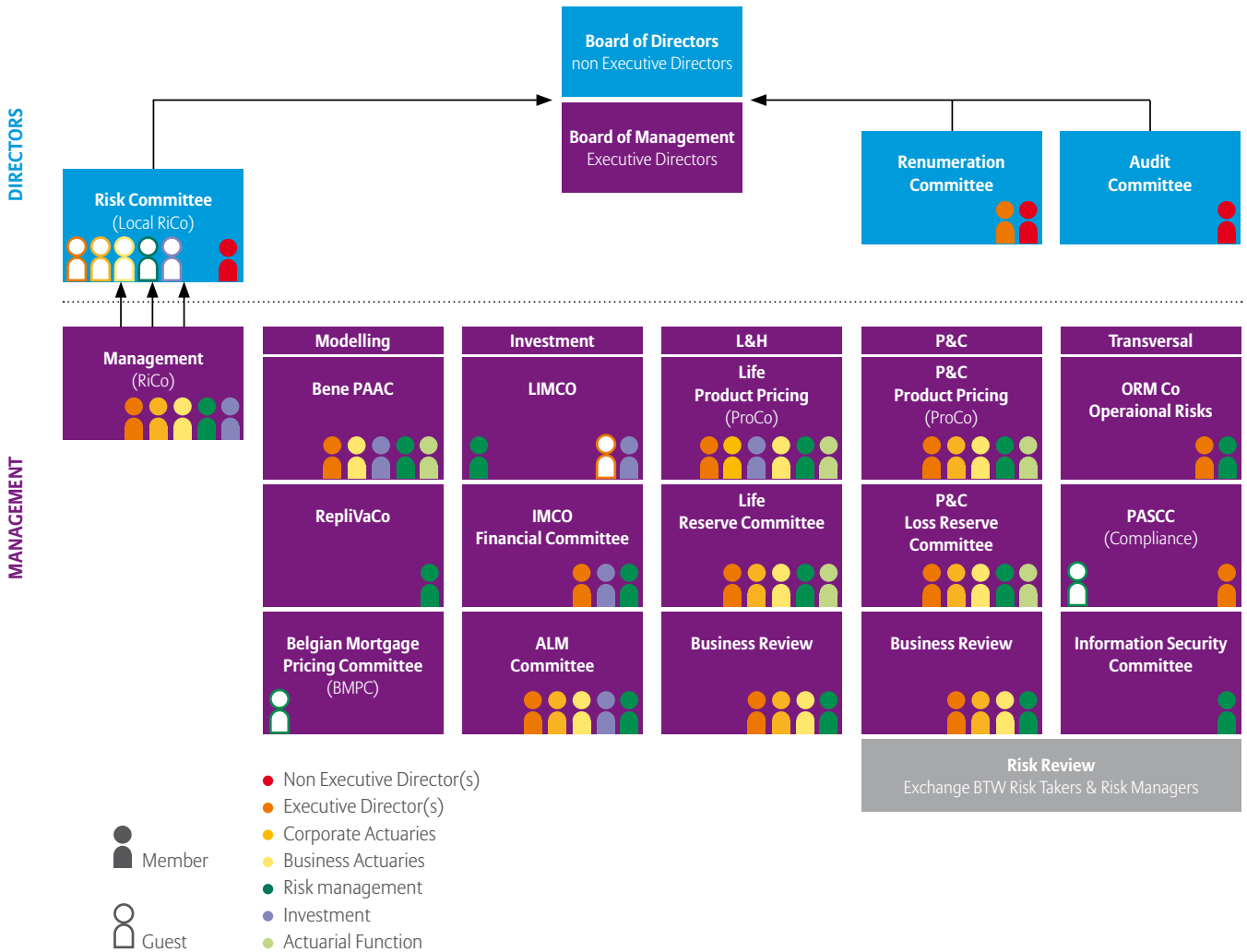
De Allianz-groep werkt gedecentraliseerd en elke bedrijfseenheid is verantwoordelijk voor haar eigen specifieke, geldende bedrijfsrisico's op lokaal niveau. Az BNL is dus verantwoordelijk voor de lokale organisatie en invoering van de minimumeisen die voor de Allianz-groep werden vastgelegd. Az BNL zorgt er dan meteen voor dat het ook volledig voldoet aan de lokale wettelijke vereisten. De vennootschap blijft altijd eindverantwoordelijk voor haar risicoprofiel en -beheer.

3.1.3 Risicogerelateerde comitéstructuur

De raad van bestuur (raad van commissarissen) en het directiecomité van Allianz Benelux s.a. hebben binnen ons risico-governancesysteem comités opgezet die hen ondersteuning bieden.

Onderstaand overzicht geeft aan hoe de risicofunctie is ingebed in de besluitvormingsstructuur van de vennootschap. Alle belangrijke besluitvormingscomités laten zowel een grote betrokkenheid van het bestuur zien (het directiecomité of leden van de raad van bestuur) als een risicogeoriënteerde betrokkenheid (de Chief Risk Officer, het risicobeheerteam of het hoofd Actuarissen ...).

Risk related committee structure (AZ Benelux SA)

Een belangrijk onderdeel van het risicokader zijn de interacties (aangegeven met pijltjes) tussen de verschillende comités. Elk nieuw productbesluit impliceert beheer van activa en passiva (ALM) - financieel beleid. Elke modelparameter of aanname wordt doorgegeven aan actuarissen van het departement en van de onderneming. Elk reserveringsbeslissing wordt goedgekeurd door het topmanagement en beleggingsbeslissingen worden afgestemd op verplichtingen en risicofuncties.

De comitéstructuur is verspreid over twee niveaus:

Bestuurders (raad van bestuur & directiecomité)

Deze comités (auditcomité, risicocomité...) zijn belangrijke controlerende organen die de beslissende toezichtsbevoegdheid hebben bij alle risicokwesties en het risicoprofiel van de vennootschap aansturen.

Management

Deze comités zijn belast met de dagelijkse invoering en beoordeling van de risicostrategie. Ze implementeren de risicostrategie, de grenzen van de risicobereidheid en stellen mogelijk een herstelplan voor onder toezicht van de raad van bestuur.

4. Systeem van interne controle

4.1 Het model van de drie verdedigingslijnes

Concept

Het risico-governancekader van Allianz is gebaseerd op een Solvency II-verdedigingssysteem met drie verdedigingslijnes, zowel op groepsniveau als op het niveau van Allianz Benelux.

De eerste verdedigingslinie wordt gevormd door de bedrijfsmanagers en vermogens- en beleggingsbeheerders van Az BNL, die als eerste verantwoordelijk zijn voor zowel de risico's als het rendement van hun besluiten.

De tweede verdedigingslinie is opgebouwd uit specifieke en onafhankelijke functies op het niveau van de groep en Az BNL, met inbegrip van Risico, Legal en Compliance en actuariële functies.

Onafhankelijk risicotoezicht is een grondbeginsel van de risico-governancestructuur van Az BNL, met een duidelijk onderscheid tussen aan de ene kant bedrijfsfuncties die actief besluiten nemen en verantwoordelijkheid dragen voor risico's, en aan de andere kant onafhankelijke risicotoezichtfuncties.

Risicotoezicht bestaat uit een onafhankelijke identificatie, beoordeling, rapportering en bewaking van risico's en omvat tevens het analyseren van alternatieven en het doen van aanbevelingen aan de risicocomités, het lokale management of het directiecomité van Az BNL.

De derde verdedigingslinie bestaat uit Az BNL audit. Audit verzorgt periodieke, onafhankelijke evaluaties van het invoeren van risico-governance, voert kwaliteitsbeoordelingen uit van risicoprocessen en test de naleving van bedrijfsnormen. In het operationele model van Allianz zijn de functies van de tweede en derde verdedigingslijnes centrale functies.

4.1.1 Relatie

Om een doeltreffend intern controlesysteem te waarborgen, zijn alle functies gehouden om mee te werken en de benodigde informatie en adviezen uit te wisselen.

De functies van de tweede en derde verdedigingslinie werken nauw met elkaar samen, handhaven wederzijds toezicht en weten wat de concrete taken en competenties zijn van elke zusterfunctie.

4.1.2 Rol van de afdelingen van de tweede linie

Compliance is verantwoordelijk voor integriteitsbeheer dat erop gericht is om de Allianz-groep, zijn OE's en medewerkers te beschermen tegen regelgevings- en reputatierisico's. Compliance is tevens verantwoordelijk voor het aansturen en motiveren van gedecentraliseerde controlefunctionarissen die aan de 1^e verdedigingslinie werken.

Legal Services fungeert als de 2^e verdedigingslinie en tracht met steun van andere afdelingen de juridische risico's te beperken. Juridische risico's zijn onder andere wetwijzigingen, belangrijke processen en geschillen, regelgevings-procedures en contractuele bepalingen die onduidelijk zijn of door de rechtbank anders geïnterpreteerd worden.

De actuariële functie wordt geacht een holistisch actuariële overzicht te houden op de vennootschap. Al haar meningen worden, voordat er besluiten worden genomen, verstuurd naar het directiecomité, de relevante senior managers en de overige onafhankelijke controlefuncties (het hoofd Interne Audit, de CCO en het hoofd van de actuariële functie). Het directiecomité aarzelt niet om te reageren, advies in te winnen of aanvullende taken te laten uitvoeren.

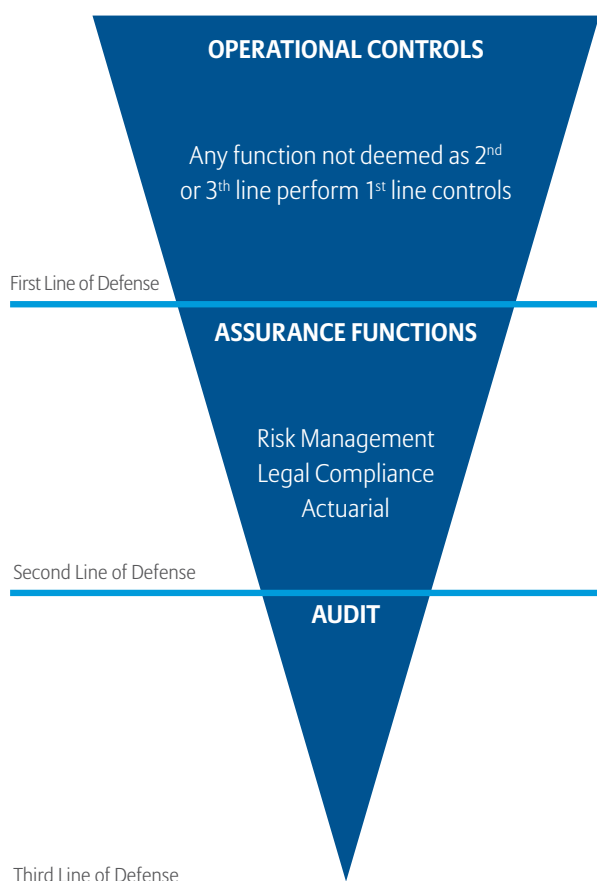
Risicobeheer is de belangrijkste taak van deze afdeling, die verantwoordelijk is voor het vergemakkelijken van de communicatie en invoering van besluiten van het risicocomité.

5. Interne auditfunctie

5.1 Grondbeginselen

1. De interne auditfunctie is een sleutelfunctie van het interne controlesysteem van Allianz Benelux. Interne Audit is een onafhankelijke en objectieve functie ter waarborging en advisering die bedoeld is om een meerwaarde te bieden en de bedrijfsvoering van de organisatie te verbeteren. De functie helpt de organisatie om haar doelstellingen te bereiken door de doeltreffendheid van de procedures voor risicobeheer, -controle en -governance stelselmatig en gedisciplineerd te evalueren en te verbeteren. De activiteiten van Interne Audit zijn er dan ook op gericht om de vennootschap te helpen om risico's te beperken en de bestuurlijke processen en structuren van de organisatie te versterken.
2. Op grond van deze definitie fungeert Interne Audit als een 'laatste verdedigingslinie' binnen het kader van de drie verdedigingslinies, waarbij de andere twee bestaan uit:
  - Een eerste verdedigingslinie met de operationele controles die zijn ingebed in de procedures en die gestructureerd, zorgvuldig, regelmatig, consistent en tijdig worden uitgevoerd.
  - Een tweede verdedigingslinie met waarborgingsfuncties (zoals Risk, Actuarial, Legal & Compliance), die ervoor zorgt dat de controles op het niveau van deze linie overeenkomen met de controledoelstellingen en voldoen aan het onderliggende beleid en de onderliggende procedures.
  - Hiertoe kunnen ook andere toezichtfuncties behoren, evenals het uitvoeren van regelmatige beoordelingen van zowel de controles als degenen die de controles uitvoeren.

Verdere verduidelijking van de rol die Interne Audit vervult in het kader van de drie verdedigingslinies is te vinden in het volgende schema:

Day-to-day activities, risk management and controls.

Key activities include:

- Operational management of risks and returns by taking or directly influencing the origination, pricing and acceptance of risks.
- Designing and implementing methodologies, models, management reports or other control standards to support the optimization of risks and returns.

Provides independent oversight and challenge of the day-to-day risk taking and controls by the first line.

Key activities include:

- Defining the overarching control frame-works.
- Performing controlling activities.
- Providing assurance on the design and operation of the control environment.
- Advising on risk mitigation strategies and control activities.

Provides independent assurance across the first and second lines.

Key activities include:

- An independent assessment of the effectiveness and efficiency of the ICS.
- Respective reporting to the relevant Board of Management.
- Close interaction with second line of defense functions to maintain reciprocal oversight.

5.2 Doelstellingen

Dankzij zijn onafhankelijke en objectieve rol ondersteunt Interne Audit het management van de vennootschap bij het beperken van risico's en het versterken van de bestuurlijke processen en structuren van de organisatie door activiteiten en procedures in alle werkgebieden te beoordelen zonder beperking van de reikwijdte, met als doel:

- de activa van de vennootschap te beschermen;
- de effectieve systemen voor interne controle en risicobeheer/-controle te versterken door de toereikendheid en doeltreffendheid ervan vast te stellen en te beoordelen;
- de naleving te versterken van wettelijke en toezichtvoorschriften, evenals de bedrijfsprincipes en -richtlijnen;
- een passend en efficiënt gebruik van middelen te stimuleren.

5.3 Taken

Interne Audit is de organisatie als volgt van dienst:

- Interne Audit informeert de CEO's, de raad van bestuur, het auditcomité en het comité voor financiële verslaglegging en openbaarmaking over de toereikendheid, efficiëntie en doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer/-controle binnen de vennootschap. Dit omvat het toezicht op het realiseren van overeengekomen verbeteringsmaatregelen evenals het ontvangen, onderzoeken en opvolgen van mogelijke gevallen van fraude en terzijde schuiven van het management. Aanvullende comités die toezicht hebben op het bestuur van deze werkgebieden, kunnen ingelicht worden.
- Interne Audit voert op basis van een uitgebreid risicogeorieëerd auditplan audits uit van de systemen voor interne controle en risicobeheer/-controle die deel uitmaken van de bedrijfsprocessen en structuren van de vennootschap. Daarnaast worden op verzoek van het management of als gevolg van nieuwe risico's ook niet-geplande audits uitgevoerd.

- Interne Audit evalueert de kans op fraude en beoordeelt de doeltreffendheid van het ontwerp en de uitvoering van de controles binnen de organisatie die zijn ingevoerd om het risico op fraude te beheren en beperken.
- Als de gecontroleerde entiteit een derde heeft aangetrokken (bv. uitbesteding), is het doorgaans aan de gecontroleerde entiteit om ervoor te zorgen dat geschikte controles zijn ingevoerd en beoordeeld kunnen worden door Interne Audit. Het recht om rechtstreeks bij de dienstverlener audits uit te voeren moet daarom worden opgenomen in de betreffende dienstenovereenkomst (Service Level Agreement), waarbij de algemene normen voor vertrouwelijkheid en de verspreiding van auditrapporten van toepassing zijn.

5.4 Structuur en rapporteringslijn

Sinds de oprichting van de Benelux-organisatie is de interne auditfunctie werkzaam in de 3 landen van de Benelux. De afdeling bestaat uit het hoofd van de auditfunctie, 2 auditmanagers en 9 auditoren.

5.5 Organisatorische onafhankelijkheid

De status die de interne auditfunctie in de organisatie heeft, geeft de functie de benodigde onafhankelijkheid van de eerste- en tweedelijnsfuncties.

Bij onafhankelijkheid moet tevens gedacht worden aan rapportering⁵, doelstellingen, het vaststellen van targets, vergoedingen enz. Interne Audit moet daadwerkelijke of indrukken van belangenconflicten vermijden. Interne auditoren en de interne auditfunctie zijn bevoegd om beoordelingen en aanbevelingen kenbaar te maken, maar kunnen geen opdrachten geven (behalve in gevallen van vermoedelijke illegale activiteiten/fraude).

Om de onafhankelijkheid van de interne audit te waarborgen, moet de Head of Audit direct verslag uitbrengen aan de CEO Regional. Voor uitzonderingen hierop moeten redenen worden gegeven, die goedgekeurd moeten worden door de Chief Audit Executive van de Group Audit (GAUD).

De Head of Audit heeft ongeacht de lokale rapporteringslijnen een functionele rapporteringslijn naar de CAE van GAUD en, waar van toepassing, naar de regionale auditcoördinator of CAE van de tussenhouding.

De taken voor de rapportering aan de CEO of een gelijkwaardige vervanger bestaan uit:

- indiening en goedkeuring van het jaarlijkse auditplan; belangrijke wijzigingen in het jaarlijkse auditplan moeten worden gerapporteerd aan en goedgekeurd door de CEO en het auditcomité;
- goedkeuring van het budget en middelenplan;
- gevolgen van beperkte middelen;
- regelmatig rechtstreeks contact met de CEO, minstens elke 6 tot 8 weken, over de voortgang van het plan, de auditresultaten, nieuwe ontwikkelingen en overige relevante zaken; en
- een jaarlijkse verklaring van organisatorische onafhankelijkheid aan de CEO (en/of het auditcomité indien van toepassing).

Naast de rapporteringsverplichtingen aan de CEO hebben interne auditoren regelmatig contact met GAUD over de status van het auditplan, bijzondere onderzoeken en bijzondere incidenten.

Het hoofd interne audit dient doorgaans aan alle vergaderingen van het auditcomité deel te nemen (indien van toepassing) en de actuele status te presenteren van controles, risico's en problemen. Als hij of zij niet persoonlijk aanwezig kan zijn, dient een vervanger de vergadering bij te wonen.

⁵Er is een rechtstreekse rapporteringslijn naar het directiecomité, de CEO en het auditcomité. Zie ook het volgende deel over rapporteringslijnen.

Binnen het toepassingsgebied van zijn functies mag Interne Audit consultancy-taken uitvoeren. De entiteit of het gebied die/dat wordt geadviseerd, blijft echter zelf verantwoordelijk voor de resultaten.

De compliancefunctie staat los van de interne auditfunctie. Het hoofd Interne Audit rapporteert elk kwartaal aan de raad van bestuur, neemt deel aan alle vergaderingen van het auditcomité en presenteert de actuele status van controles, risico's en problemen.

Om redenen van onafhankelijkheid krijgen medewerkers van Interne Audit geen taken toegewezen buiten hun auditwerkzaamheden.

Het hoofd Interne Audit moet ten minste jaarlijks aan de CEO's, de raad van bestuur en het auditcomité de onafhankelijkheid verklaren van de activiteiten van Interne Audit.

5.6 Individuele onafhankelijkheid en objectiviteit

Bij Az BNL moeten auditoren hun functie objectief uitoefenen en moeten de bevindingen van de controle op feiten gebaseerd zijn en gestaafd worden met voldoende gedocumenteerde bewijzen. De onafhankelijkheid van de auditor is een eerste vereiste voor het vormen van een objectief oordeel. Objectiviteit vereist een onpartijdige en onbevooroordeelde denkrichting en werkwijze die de auditor moet behouden in de loop van een controle. De auditor zal de lat hoog moeten leggen bij het zelfonderzoek van de kwaliteit en logica van zijn of haar argumenten. Besprekingen met het auditteam, samen met de auditmanagers of het hoofd Interne Audit, en het vooraf verduidelijken van belangrijke bevindingen aan de geauditeerde, dragen bij aan een evenwichtige beoordeling.

Belangenconflicten of (schijnbare) problemen met de onafhankelijkheid of objectiviteit dienen te worden voorkomen. Als dit niet mogelijk is, moeten mogelijke conflicten of problemen kenbaar worden gemaakt en door de auditor gerapporteerd worden aan de auditmanagers of het hoofd Interne Audit.

Het is onaanvaardbaar dat auditoren vergoedingen krijgen/accepteren die de objectiviteit van de auditoren kan aantasten of als zodanig kunnen worden beschouwd of opgevat.

6. Actuariële functie

6.1 Algemene regulering van de functie

De actuariële functiehouder (AFH) is een belangrijke functie van de tweede verdedigingslinie en verantwoordelijk voor alle entiteiten van Allianz Benelux.

6.2 Kerntaken

De algemene eisen zijn vastgelegd in artikel 59 van de nieuwe controlewet van 13/03/2016.

De belangrijkste taken van de functie zijn:

1. coördinatie van het berekenen van de technische reserves ten behoeve van de financiële verslaggeving en de wet- en regelgeving;
2. de geschiktheid en consistentie van modellen, methodologieën, hypothesen en wijzigingen in het beleid nagaan;
3. een oordeel geven over de volledigheid, juistheid, geschiktheid en actualiteit van de gegevens die in actuariële processen worden gebruikt;
4. de beste schattingen analyseren ten opzichte van de ervaring;

5. de raad informeren over de betrouwbaarheid en toereikendheid van de berekening van de technische reserves;
6. opvolgen van de berekening van de reserves als er geen geschikte actuariële methode gebruikt kan worden om de verplichting van de verzekeraar te ramen;
7. een oordeel geven over het acceptatiebeleid;
8. een oordeel geven over de geschiktheid van de herverzekeringsstructuur;
9. Bijdragen aan de effectieve invoering van het systeem voor risicobeheer.
10. Een oordeel geven over winstdeling en korting in het licht van de bestaande regelgeving.

7. Informatie over uitbestedingsregelingen

In overeenstemming met hoofdstuk 7 van de overkoepelende circulaire 2016_31 van de NBB van 05/07/16 heeft Az BNL een Uitbestedingsbeleid voor Allianz Benelux uitgewerkt (UAB). Het beleid dat sinds 2006 van kracht was en in november 2009 en juni 2012 is herzien, is op 01/01/17 eindelijk vervangen door een geheel nieuwe regeling in het kader van Solvency II. Alle beginselen en processen staan in dit beleid beschreven, dat verplicht is voor alle uitbestedingen in de Benelux en minimaal eenmaal per jaar herzien moet worden door de raad van bestuur en het directiecomité.

De juridische afdeling van de groep is verantwoordelijk voor het opstellen/herzien van het uitbestedingsbeleid van groep waarvan het UAB grotendeels is afgeleid. Hoofden van juridische afdelingen in de Benelux zijn verantwoordelijk voor het afstemmen van het beleid op de lokale behoeften en beperkingen.

De Chief Operating Officer is eigenaar van dit beleid, waarvan de beginselen door de groep zijn bepaald, maar waarvoor de lokale eisen gelden. Elke afwijking moet door de groep worden gevalideerd en hoofden van Legal moeten mogelijke afwijkingen doorgeven.

De eerste essentiële vraag die bij zulke regels moet worden gesteld, is of de activiteit die toegeleverd kan worden als uitbesteding kan worden aangemerkt.

(i) Als Az BNL niet te allen tijde de controle heeft over het beheer, (ii) als de onderaanneming naar verwachting aanzienlijke gevolgen zal hebben voor de volledige of een deel van de bedrijfsvoering, of (iii) als de activiteit die aan derden wordt toevertrouwd een kernactiviteit betreft die gevolgen heeft voor onze verplichtingen tegenover klanten en derden, is het UAB van toepassing.

7.1 Materieel belang

Het begrip materieel belang is belangrijk voor Az Benelux om uitbestedingen te kunnen kwalificeren als een dienst of functie

- Een belangrijke verschuiving van de capaciteiten in de vorm van personeel of benodigde infrastructuur is vereist.
- De uit te besteden taak moet door de vennootschap worden uitgevoerd (activiteiten waartoe alleen derden bevoegd zijn, komen niet in aanmerking).
- De leverancier handelt namens Az BNL, met name naar klanten en/of regelgevende instanties.
- Het materiële belang wordt ook doorheen de tijd geanalyseerd, dat wil zeggen dat uitbesteding een doorlopend of frequent gebruik van de diensten van de leverancier vereist (incidentele diensten komen niet in aanmerking).
- Er gelden drempelwaarden voor materieel belang: Wat kosten betreft 500.000 per jaar voor een eenvoudige uitbesteding en 100.000 per jaar voor een essentiële of belangrijke functie of dienst (CIFS).
- Raamovereenkomsten vereisen extra aandacht omdat ze tot een significante ophoping van kleine risico's kunnen leiden.

- Wat uitbestedingen aan assurantietussenpersonen betreft (het delegeren van het opstellen van verzekeringscontracten of het afhandelen van claims), mag de accumulatie niet hoger zijn dan 5% van het omzetbereik.
- In het laatste geval is industriële behandeling toegestaan als het kader hiervoor is ontworpen met een sectorale overeenkomst.
- Onderuitbestedingen worden niet aangemoedigd, maar als onderuitbestedingen vereist zijn om de uitbestede diensten te kunnen uitvoeren, moeten ze aan dezelfde regels voldoen.

7.2 Begripsomschrijvingen

Diensten (activiteiten die gekoppeld zijn aan de kernactiviteiten van de vennootschap) en functies (praktische taken binnen het bestuursstelsel van de vennootschap) zijn onderworpen aan dezelfde regels. Hun definities zijn echter belangrijk.

Diensten zijn het afhandelen van claims, prijsbepalingen en acceptatie van verzekeringen of hypotheek.

Functies zijn de belangrijke functies van het bedrijf, zoals Legal, Interne Audit, Accounting, Reporting of Compliance.

Dit houdt in dat het uitbestedingsbeleid niet gericht is op facilitaire diensten, beveiligingsdiensten, stroomvoorziening, schoonmaak of cateringdiensten.

Een essentiële of belangrijke functie of dienst (CIFS) wil zeggen dat de dienst of de functie van essentieel belang is voor de vennootschap en dat het zonder deze dienst of functie niet langer mogelijk zou zijn om diensten aan klanten te leveren. Belangrijke functies vallen onder het uitbestedingsbeleid.

Als een CIFS gedeeltelijk wordt uitbesteed, is een beoordeling vereist en neemt het uitbestedingscomité een besluit dat zo nodig doorspeeld kan worden aan het directiecomité. Als bij de uitbesteding meer dan 1 leverancier betrokken is, dient dezelfde procedure te worden gevolgd.

7.3 Algemene uitbestedingsprincipes

Er moet aan 6 belangrijke eisen worden voldaan:

- Opname van elke uitbesteding in het systeem voor risicobeheer en interne controle
- Elk nieuw uitbestedingsproject wordt ingevoerd in de database van de uitbestedingsmanager op het kantoor van de COO. Hiervoor moeten betrouwbaarheid- en deskundigheidsdocumenten (VIS) en contracten en vereiste documenten (verzekeringskaart, een bewijs van het back-upsysteem enz.) worden overgelegd
- Ontwikkeling van een calamiteitenplan (hoe verliezen te voorkomen) en exitstrategie als het om een essentiële of belangrijke functie of dienst gaat
- Voorrang aan interne uitbesteding binnen de groep, bijvoorbeeld voor IT-diensten (beperkt risico, grotere flexibiliteit)
- Het beginsel van evenredigheid is van toepassing (intensiteit zonder eisen over te slaan, is afhankelijk van de aard, het toepassingsgebied, het belang en de complexiteit van het project)
- Az BNL blijft eindverantwoordelijk
- Uitbesteding van belangrijke functies is verboden tenzij de sleutelfunctiehouder van de groep hiermee instemt (in theorie mogelijk, maar zal worden vermeden omdat een strikt verbod doorgaans te verwachten is in de regelgeving voor de Benelux).

7.4 Governanceprincipes

Om de risico's te beperken is een strikt raamwerk opgezet op basis van 7 governanceregels:

- Voor CIFS is goedkeuring door de raad van bestuur van Az BNL vereist (uitzondering: eenmalige goedkeuring volstaat bij herhaling van een proces dat zich richt op industriële uitbesteding of een groot aantal kleine leveranciers)
- Voor elke onderuitbesteding is de goedkeuring van Az BNL vereist en als het een CIFS betreft, moet het directiecomité de goedkeuring valideren (de onderaannemer moet dezelfde regels volgen als de eerste aannemer)
- Voor elke uitbesteding moet een bedrijfsverantwoordelijke worden geïdentificeerd.
- Dit betekent dat deze verantwoordelijke (meestal het hoofd van de betreffende functie of dienst) moet voldoen aan de compliance-vereisten en een correcte uitvoering van de uitbesteding moet beheren. Hij/zij moet zelf voldoen aan de betrouwbaarheid- en deskundigheidseisen en in staat zijn om de leverancier te toetsen).
- Er gelden speciale regels als een sleutelfunctie wordt uitbesteed (alleen mogelijk bij uitbesteding aan een interne leverancier van de groep en als het wettelijk is toegestaan)
- Verantwoordelijkheden moeten adequaat worden gescheiden (geen functie elders in de groep, geen relatie met de kandidaat-leverancier, slechts voor één dossier bedrijfsverantwoordelijke van een belangrijke functie)
- Alle schadelijke projecten uitsluiten die (i) de kwaliteit van het governancestelsel van Az BNL of van de interne auditfunctie in het gedrang kunnen brengen, (ii) het operationele risico onnodig vergroten, (iii) het vermogen van de regelgevende instantie in gevaar brengen om te verifiëren of Az BNL de regels van SII naleeft, (iv) het kwaliteitsniveau van de diensten aantast voor polishouders, verzekerden en begunstigen
- De regels voor continuïteitsbescherming zijn van toepassing (bescherming van kennis en documentatie)

Als een CIFS voor uitbesteding in aanmerking komt, moeten het uitbestedingsmanagement en Legal samen controleren of (i) de leverancier beschikt over voldoende financiële middelen en personele middelen met gedegen vaardigheden en kennis om de taken uit te voeren, (ii) de bevoegde regelgevende instantie op de hoogte is gesteld voordat de beslissing is genomen om het werk uit te besteden en de daartoe relevante documentatie heeft gekregen met een beschrijving van het project, (iii) de leverancier kan leveren volgens de regels voor beveiliging en vertrouwelijkheid en het directiecomité, of indien nodig de raad van bestuur, de uitbesteding van de CIFS moet goedkeuren na een presentatie van de voor- en nadelen van uitbesteding aan het project.

8. Overige essentiële informatie

Alle essentiële informatie is in de vorige paragrafen verstrekt.

C

Risicoprofiel

- 1 Verzekeringstechnisch risico
- 2 Marktrisico
- 3 Kredietrisico
- 4 Liquiditeitsrisico
- 5 Operationeel risico
- 6 Stresstest en sensitiviteitanalyse
- 7 Andere informatie

Inhoud

C. Risicoprofiel

1. Verzekeringstechnisch risico	62
1.1 Verzekeringstechnisch risico Niet-leven	62
1.2 Verzekeringstechnisch risico Leven/Gezondheid	63
1.3 Herverzekering	63
2. Marktrisico	63
2.1 Aandelenrisico	64
2.2 Renterisico	64
2.3 Spreadrisico	64
2.4 Valutarisico	64
2.5 Vastgoedrisico	65
3. Kredietrisico	65
4. Liquiditeitsrisico	65
5. Operationeel risico	66
5.1 Juridisch en Compliance Risk	66
5.2 Reputatierisico	66
6. Stresstest en sensitiviteitanalyse	67
7. Andere informatie	68

Allianz heeft een uitgebreid raamwerk voor risicomanagement uitgewerkt om het risicoprofiel binnen de risicobereidheid te houden, en om een sterke risicomanagementcultuur te bevorderen. Dit raamwerk wordt beschreven in het Allianz Corporate Rules Book. Bovendien definieert Az BNL de verschillende types en categorieën van risico's volgens de Allianz-Risicotaxonomie.

Az BNL heeft het voordeel dat het een meerbrancheverzekeraar is. Hierdoor kan het profiteren van diversificatie tussen Leven- en Niet-leven-activiteiten. Dit effect werd verder versterkt door de fusie van de Niet-leven-activiteiten van Allianz Nederland Schade in 2014 en de overname van de Niet-leven-portefeuille van Aegon in 2017. Dankzij deze ontwikkelingen is de balans tussen de zakelijke segmenten geoptimaliseerd, rekening houdend met de historische focus op de Leven-activiteiten in België.

De activaportefeuille van Az BNL is opgebouwd aan de hand van restrictieve acceptatieregels. Het grootste deel van de activa bestaat uit hoogwaardige vastrentende effecten. Merk ook op dat het richtsnoer voor het beleggingsrisicomanagement het 'prudent person'-beginsel is (Artikel 132 van de Europese richtlijn Solvency II)⁶. De Strategische Asset Allocation (SAA) definieert de beleggingsstrategie op lange termijn voor de beleggingsportefeuille in zijn geheel.

1. Verzekeringstechnisch Risico

Bij het definiëren van verzekeringstechnisch risico, zou er een onderscheid gemaakt moeten worden tussen Leven/Gezondheid en Niet-leven, aangezien de risicoparameters voor elk segment verschillend zijn. Heel algemeen gesteld is het verzekeringstechnische risico echter het risico op onverwachte financiële verliezen als gevolg van ontoereikende reserves, of als gevolg van ontoereikende premies om claims en kosten te dekken.

1.1 Verzekeringstechnisch risico Niet-leven

Het Verzekeringstechnisch risico Niet-leven (P&C) wordt gedefinieerd als onverwachte financiële verliezen als gevolg van ontoereikende premies voor catastroferisico's en niet-catastroferisico's, of als gevolg van ontoereikende reserves. Meer in het bijzonder:

- Reserverisico: risico dat reserves claims uit het verleden niet zullen dekken
- Premierisico: risico dat ontstaat doordat toekomstige claims afwijken van de verwachtingen

Het reserverisico is sterk afhankelijk van de activiteitentak. In de tak 'Vastgoed' en 'Schade aan Voertuigen' duurt de afwikkeling van claims niet lang, is de onzekerheid rond reserves beperkt en is het Reserverisico bijgevolg laag. In de tak 'Aansprakelijkheid' duurt het afwickelen van verliezen echter langer en hangt de afwikkeling af van meer risicoparameters. Daarom is het Reserverisico significanter.

Het premierisico is verbonden aan de statistische variaties waarmee claims voorkomen en de ernst van de ene periode tot de andere. Het houdt eveneens verband met het voorkomen van natuurrampen, rampen door toedoen van de mens en terreuraanvallen. Het premierisico wordt aanzienlijk ingeperkt door middel van herverzekering, zowel via verdragen als facultatieve herverzekering. Het terreurrisico wordt ingeperkt door de nationale pools om verliezen te delen in België en Nederland.

Onverwachte ziektes kunnen aanleiding geven tot onverwachte claims in aansprakelijkheidsverzekering. Een belangrijk voorbeeld hiervan is asbest. Voor oude polissen waarin de dekking van asbest nog niet werd uitgesloten, worden er afzonderlijke reserves aangehouden op basis van voorzichtige inschattingen, en worden claims nauw opgevolgd door de actuariële afdeling, wat leidt tot een beperkt Reserverisico. In de context van de overname van de portefeuille van Aegon, dient te worden opgemerkt dat het asbestrisico niet wordt overgedragen en bij Aegon blijft.

⁶Het 'prudent person'-beginsel omvat zowel een dimensie op het vlak van de portefeuille als op het vlak van directe lijnen:
- Alle activa moeten op zodanige wijze belegd worden dat de kwaliteit, de veiligheid, de liquiditeit, het rendement en de beschikbaarheid van de portefeuille als geheel wordt gewaarborgd. Dit betekent ook dat het noodzakelijk is om de portefeuille zodanig te structureren in overeenstemming met de aard en de looptijd van de verzekeringsverplichtingen die gedekt zijn door deze activa.
- Activa zijn enkel toelaatbaar indien de beleggers hun risico's terdege kunnen identificeren, meten, opvolgen, beheren, controleren, erover kunnen rapporteren en ze kunnen integreren in hun solvabiliteitsbeoordeling.

1.2 Verzekeringstechnisch risico Leven/Gezondheid

Het Verzekeringstechnisch risico Leven en Gezondheid wordt gedefinieerd als het risico op onverwachte financiële verliezen als gevolg van ontoereikende reserves of de onvoorspelbaarheid van sterfte, lang leven, morbiditeit of verval.

Meer in het bijzonder:

- Sterfterisico: het risico op verliezen als gevolg van tijdelijke of permanente veranderingen in mortaliteitspercentages
- Langlevenrisico: het risico op verliezen als gevolg van tijdelijke of permanente veranderingen in overlevingsratio's
- Morbiditeitsrisico: risico dat ontstaat door verzekeringsdekking tegen inkomensverlies als gevolg van invaliditeit alsook andere dekking, bv. medische kosten
- Opzegrisico: risico op opzeg door polishouders, gerelateerd aan alle soorten gedrag van polishouders

Az BNL heeft een beperkte blootstelling aan overlijdensdekking, waarbij de grootste is verwerkt als afzonderlijke verzekeringsdekking in kapitaalverzekeringen Leven; hierdoor bevatten de reserves voor kapitaalverzekering een klein gedeelte van de reserves voor overlijdensdekking. Hieruit vloeit voort dat de blootstelling aan het sterfterisico beperkt is.

Het opzegrisico dat voortvloeit uit de kapitaalverzekeringen bij leven is beperkt, om verschillende redenen. De eerste en voornaamste reden is de fiscale beperking die verbonden is aan de overgrote meerderheid van de producten. De polishouder zou immers een aanzienlijk fiscaal voordeel verliezen indien hij zou afkopen voor de contractuele afloopdatum. Een tweede reden is het huidige klimaat van lage rentevoeten. De meeste producten bieden een minimale garantie boven de huidige marktrenten en daardoor zou een contract opzeggen niet winstgevend zijn voor de polishouders. Een derde reden is de clause rond aanpassing van marktwaarde die aanwezig is in sommige spaarcontracten waarmee Az BNL een compensatie mag nemen voor het financiële risico dat voortvloeit uit een vroegtijdige afkoop.

Als resultaat van zijn sterke positie in de activiteit Arbeidsongevallen en andere ziekteverzekeringsactiviteiten heeft Az BNL een aanzienlijke blootstelling aan het invaliditeits- en langlevenrisico.

1.3 Herverzekering

Herverzekering is het belangrijkste instrument om het verzekeringstechnische risico in te perken en het risicoprofiel van Az BNL te optimaliseren. Az BNL heeft een meerlagige herverzekeringsstructuur opgezet voor verliezen die voortvloeien uit de Niet-leven-activiteiten (voornaamste focus op catastroferisico's). Een herverzekeringsstructuur voor sterfteverliezen in geval van grootschalige gebeurtenissen en alle activiteitentakken in Gezondheid en andere Niet-leven-activiteiten (met uitzondering van Rechtsbijstand) is eveneens actief.

2. Marktrisico

Als intrinsiek onderdeel van de verzekeringsactiviteiten zamelt Az BNL premies in van klanten en belegt deze in een brede waaier van activa met liquiditeits- en looptijdeigenschappen die overeenkomen met het profiel van de verplichtingen. Hiervoor houdt Az BNL verschillende financiële instrumenten en niet-financiële instrumenten aan, zoals vastgoed. De beleggingsportefeuilles die daaruit voortvloeien, dekken de toekomstige claims en voordelen voor de klanten. Aangezien de marktwaarde van de beleggingsportefeuilles afhankelijk is van de financiële markten, die volatiel zijn, is Az BNL blootgesteld aan marktrisico's. Marktrisico kan bijgevolg worden gedefinieerd als het risico dat de nettopositie van de activa en verplichtingen negatief wordt beïnvloed door

veranderingen in aandelenkoersen, risicovrije rentevoeten, kredietspreads, wisselkoersen of vastgoedprijzen. Merk op dat marktrisico ook kan ontstaan door herbeleggingsrisico's. Dit is echter wel beperkt dankzij de sterke ALM-praktijk bij Az BNL.

Het marktrisico kan verder worden opgedeeld in functie van de risicoparametercategorie.

2.1 Aandelenrisico

Aandelenrisico is het risico dat de nettopositie van de activa en verplichtingen negatief wordt beïnvloed door veranderingen in aandelenkoersen. In 2015 en 2016 heeft Az BNL de positie en strategische allocatie in aandelenbeleggingen aanzienlijk afgebouwd.

2.2 Renterisico

Gelet op de lange looptijd van sommige verzekeringsverplichtingen, is Az BNL blootgesteld aan renterisico, aangezien vastrentende activa die op vervaldag komen herbelegd zullen moeten worden vóór het aflopen van de verplichtingen die zij dekken.

Renterisico ontstaat vooral door de minimale opbrengstgaranties in de pensioenverplichtingen in Leven en ook door de periodieke rentebetalingen bij Arbeidsongevallen.

Aan de hand van Asset-Liability Management (ALM) wordt de overeenstemming tussen activa en verplichtingen geoptimaliseerd. Az BNL streeft ernaar zijn verplichtingen op het vlak van cashflows en boekhoudkundig rendement zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Voor portefeuilles waarbij het niet mogelijk is om af te stemmen op cashflowbasis, zal Az BNL op basis van looptijd afstemmen. Dit ALM-perspectief is er dus op gericht om het renterisico in te perken.

2.3 Spreadrisico

Spreadrisico houdt verband met de daling van de marktwaarde van vastrentende activa als gevolg van de toename in de spreads bij ongewijzigde kredietkwaliteit. Het spreadrisico ontstaat met andere woorden door schommelingen van de marktpremie voor liquiditeits- en kredietrisico.

Merk op dat bij een stabiele portefeuille met een goede asset-liability matching het spreadrisico niet leidt tot reële verliezen aangezien de obligaties tot de eindvervaldag worden bijgehouden. Daarom speelt de AML-functie van Az BNL eveneens een belangrijke rol in het voorkomen dat spreadrisico tot effectieve verliezen leidt (hoewel ze uiteraard de schommelingen van de marktspreed niet kan voorkomen).

Of stabiele ALM-matching al dan niet mogelijk is, hangt af van de aard van de verplichtingen, met name of de onderliggende polissen gemakkelijk voortijdig kunnen worden beëindigd door de polishouder. Bij Az BNL, zowel voor de activiteiten Leven als Arbeidsongevallen, hebben de klanten vrij weinig mogelijkheden om vroegtijdig te beëindigen als gevolg van juridische en fiscale beperkingen, en financiële boetes die kunnen worden afgedwongen via de clause Aanpassing Marktwaarde.

2.4 Valutarisico

Valutarisico houdt verband met verliezen die worden geleden door schommelingen in de wisselkoersen. De blootstelling van Az BNL aan andere valuta's dan de euro is marginaal en ruim binnen de valutarisicolimieten die werden bepaald in het limietenraamwerk.

2.5 Vastgoedrisico

Vastgoedrisico is het risico van wijzigingen in de marktwaarde van vastgoedeigendom. De blootstelling van Az BNL aan Vastgoedrisico vloeit zowel voort uit directe als indirecte posities via vastgoedfondsen of vastgoedaandelen. Vastgoed is een belangrijke activaklasse bij Az BNL, maar dit is vrij beperkt in vergelijking met de vastrentende effecten.

3. Kredietrisico

Kredietrisico houdt verband met verliezen die ontstaan wanneer een tegenpartij, emittent of debiteur uiteindelijk (waarschijnlijk) niet in staat is zijn betalingsverplichtingen volledig te na te komen. Het kredietrisico bij Az BNL vloeit voort uit de volgende blootstellingscategorieën: obligaties, hypotheekleningen, herverzekeraars, tussenpersonen.

Gelet op de aanzienlijke asset allocation in vastrentende effecten en de looptijdmatching tussen activa en verplichtingen, is een zeer groot deel van het kredietrisico gesitueerd in de obligatieportefeuille, die bestaat uit:

- Overheids- en overheidsgerelateerde obligaties: grote meerderheid van staatsemittenten van hoge kwaliteit in de eurozone
- Covered bonds: obligaties met hoge kredietkwaliteit, uitgegeven door banken en gedekt door leningsonderpand
- Bedrijfsobligaties: gediversifieerde portefeuille van bedrijfsemittenten in alle sectoren, met een beperkte blootstelling aan sub-investment grade obligaties met een nauw opgevolgde 'high yield'-limiet.

Het kredietrisico wordt opgevolgd door een kredietlimietsysteem, met limieten die worden bepaald tot het niveau van elke individuele emittent/tegenpartij.

4. Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat huidige of toekomstige betalingsverplichtingen niet voldaan kunnen worden door Az BNL door een gebrek aan beschikbare cash of een gebrek aan activa die snel kunnen worden omgezet in cash. Dit risico ontstaat door wanverhoudingen in de timing tussen inkomende en uitgaande kasstromen. In tegenstelling tot banken is Az BNL niet blootgesteld aan een plotse en onverwachte afwikkeling van verplichtingen als gevolg van de instabiele aard van zijn verzekeringsverplichtingen, zoals beschreven in de voorgaande hoofdstukken. Bovendien bestaat een grote meerderheid van de beleggingen van Az BNL uit liquide obligaties van hoge kwaliteit, die een aanzienlijke liquiditeitsbuffer leveren. Daarom is het Liquiditeitsrisico geen relevant risico bij Az BNL⁷.

Hoewel de liquiditeitstoestand bij Az BNL zeer comfortabel is, wordt deze van nabij opgevolgd. Om de veerkracht van de liquiditeitsbuffers te testen en na te gaan wat de sensitiviteit van Az BNL is ten aanzien van liquiditeitsrisico worden verschillende stressscenario's bekeken. In het geval van premiestress (geen premie-inkomen gedurende twee maanden) zou de liquiditeitsintensiteitsratio (met tegenmaatregelen) onder 20% blijven na 12 maanden.

⁷Zie hoofdstuk D voor informatie over de Actuele Waarde van Toekomstige Premies.

5. Operationeel risico

Operationeel risico omvat de risico's die ontstaan door menselijke fouten, het falen van processen of systemen en door externe gebeurtenissen.

Via een diepgaande Risk and Control Self-Assessment (RCSA) worden alle operationele processen over de hele organisatie regelmatig onderzocht, wat resulteert in een overzicht van alle belangrijke operationele risico's, waarvan de belangrijkste worden gerapporteerd in de Top Risk Assessment (TRA).

Gelieve te noteren dat de volgende belangrijke risico's als subtypes van operationeel risico worden beschouwd:

5.1 Juridisch en Compliance Risk

Juridisch risico heeft betrekking op verliezen die ontstaan door rechtszaken, met als specifiek geval compliancerisico, dat gedefinieerd wordt als het risico op sancties opgelegd door de regelgevende instanties als gevolg van het niet naleven van de geldende wetten, regels en administratieve bepalingen. Naast rechtstreeks financieel verlies kan dit eveneens leiden tot reputatieschade.

Allianz maakt een onderscheid tussen (i) lokale regelgevende ontwikkelingen die voornamelijk een impact hebben op individuele ondernemingen zoals Az BNL en (ii) regelgevend risico dat ook een invloed uitoefent op de ruimere Allianz SE-groep. Daarom is het beheer van juridische en compliancerisico's een gedeelde verantwoordelijkheid van de afdelingen Legal en Compliance van de groep en de OE's:

- Onderwerpen die relevant zijn voor Az BNL worden opgevolgd door de Legal- en Compliancefuncties van Az BNL, die ook belangrijke partners zijn in het RSCA-proces.
- Veranderingen in het regelgevende klimaat die ook belangrijk zijn voor Allianz SE als geheel worden opgevolgd door relevante departementen op het niveau van Allianz SE.

5.2 Reputatierisico

Reputatierisico is het risico op financiële schade die voortvloeit uit reputatieschade. Om operationele risico's te identificeren, heeft Az BNL een gestructureerd proces toegepast, waarin we proactief risicotoleranties definiëren met betrekking tot gevoelige gebieden. De beoordeling van het reputatierisico is een integraal onderdeel van ons top-risicobeoordelingsproces. In het licht van zijn potentieel aanzienlijke impact op de activiteit, wordt het reputatierisico behandeld als een standaard agendapunt op de vergaderingen van het Risicocomité.

Allianz maakt een onderscheid tussen directe en indirecte reputatierisico's:

- Directe reputatierisico's worden doelbewust genomen als onderdeel van de risico- en zakelijke strategie en worden daarom tot een vooraf bepaald niveau aanvaard binnen de risicobereidheid.
- Indirecte reputatierisico's zijn eigen aan de activiteiten van het bedrijf, ze houden dus verband met secundaire gevolgen voor de reputatie van operationele risico's.

Beheer van Reputatierisico

- Indirecte reputatierisico's dienen opgevolgd te worden om ervoor te zorgen dat de verwachte gevolgen voor de reputatie de vooraf bepaalde risicobereidheid niet overschrijden.
- Indirecte reputatierisico's worden beoordeeld zoals andere operationele risico's, dus als onderdeel van het RCSA- en TRA-raamwerk. De RSCA-methodologie vereist dat geïdentificeerde operationele risico's niet enkel beoordeeld worden op hun financiële impact, maar ook op hun potentiële risico-impact.
- De Allianz-groep heeft een norm opgesteld voor het beheer van gebeurtenissen die een reputatierisico met zich kunnen meebrengen.

6. Stresstest en sensitiviteitanalyse

Om de sensitiviteit van AZ BNL ten aanzien van bovenstaande risico's te bepalen worden een aantal stress-scenario's bekeken. Wanneer men de resultaten interpreteert moet rekening gehouden worden met enkele assumpties en opmerkingen:

- De geïdentificeerde stressscenario's hebben een impact op het eigen vermogen en/of op de Solvabiliteitskapitaalvereiste.
- Voor de Solvabiliteitskapitaalvereiste wordt enkel de impact op de belastingsaflossing in beschouwing genomen⁸.
- Het effect van de schok op de onderliggende risicomponenten van de Solvabiliteitskapitaalvereiste wordt niet doorgerekend. Anders gezegd, het Solvabiliteitskapitaalvereistenmodel wordt niet opnieuw berekend met de nieuwe gegevens.
- Het effect van marktstresstesten wordt bepaald voor zowel activa als passiva⁹.
- De stresstests worden als ernstig beschouwd.

Number	Scenario	Δ on OF	Δ on SCR	Δ on SR	SR after
1	Interest Rate + 100 BP	83	-42	14%	154%
	before tax	125	0		
2	Interest Rate -100 BP (Unfloored)	-154	71	-22%	118%
	before tax	-234	0		
3	Equity -30% (including RE shares)	-167	0	16%	125%
	before tax	-167	0		
4	Real Estate -30%	-76	39	-12%	128%
	before tax	-115	0		
5	Spread Stress	-202	71	-27%	114%
	before tax	-306	0		
6	Insurance Loss Shock	-153	71	-22%	118%
	before tax	-232	0		
7	Cyber Risk - Ransomware Attack	-2	1	0%	140%
	before tax	-3	0		

De eerste twee scenario's houden rekening met de sensitiviteit ten opzicht van het renterisico. Langs de ene kant, mocht de rentevoet dalen met 100 basispunten, zou de Solvabiliteitsratio van AZ BNL dalen met 22 procentpunten. Merk op dat dit scenario de rentevoeten niet beperkt en dus toelaat om onder nul te gaan. Langs de andere kante, mocht de rentevoet stijgen met 100 basispunten, zou de Solvabiliteitsratio van AZ BNL stijgen met 14 procentpunten.

Het derde scenario weerspiegelt een neerwaartse aandelenmarktschok van 30%. Dit zou een negatieve impact hebben op het eigen vermogen wat zou resulteren in een daling van 16 procentpunten van de Solvabiliteitsratio. Merk op dat de vastgoedaandelen (bijvoorbeeld een vastgoedbeleggingsfonds) in dit scenario worden opgenomen.

⁸Met deze aanpak wordt de belastingsaflossing voor de Solvabiliteitskapitaalvereiste beperkt tot de netto uitgestelde belastingverplichtingen. Echter zullen de opgelopen verliezen (voortvloeiend uit het stressscenario) de netto uitgestelde belastingverplichtingpositie verminderen waardoor de maximum belastingsaflossing die kan gebruikt worden voor de Solvabiliteitskapitaalvereiste ook afnemen. Bijgevolg zullen scenario's met grote verliezen een meer significante impact op de Solvabiliteitskapitaalvereiste hebben, i.e. Solvabiliteitskapitaalvereiste zullen stijgen omdat er minder belastingsaflossing in overweging kan worden genomen.

⁹Het effect op de activa is vrij eenvoudig te berekenen. Het effect op de passiva is een resultaat van:

- Een aanpassing in polishouderdeelname omdat, in een nadelig scenario, de discretionaire winstdeelname lager zal zijn. Om dit effect te bepalen wordt het passiva geldstroommodel, waarin de winstdeelname regels in vervat zijn, opnieuw berekend.
- Voor een kredietstresstest wordt er ook rekening gehouden met een aanpassing in de volatiliteitsaanpassing (dit zal het netto effect van de kredietstresstest beperken).

Het vierde scenario toont de sensitiviteit van AZ BNL ten opzicht van vastgoedrisico. Een neerwaartse schok van 30% in de vastgoedmarkt zou de Solvabiliteitsratio negatief beïnvloeden en doen zakken met 12 procentpunten. Omdat de vastgoedaandelen reeds in de derde stresstest werden opgenomen worden deze buiten beschouwing gelaten voor dit scenario.

Het vijfde scenario overweegt de sensitiviteit ten opzicht van spreadrisico. Een stressscenario waarin de spreads zouden stijgen (afhankelijk van het type rating wordt een andere stijging toegepast)¹⁰ zou een negatieve impact van 27 procentpunten op de Solvabiliteitsratio hebben.

Om te bepalen wat de sensitiviteit van AZ BNL tegenover onderschrijvingsrisico is worden verschillende scenario's toegepast.

Het standaard onderschrijvingsverliesscenario, waarvan de resultaten in scenario zes worden weergegeven, is een verzekeringsverliesschok gelijk aan een derde van de geaggregeerde netto onderschrijving Solvabiliteitskapitaalvereiste (leven-, gezondheid- en niet-leven-onderschrijvingsrisico) na diversificatie. In dit scenario zou de Solvabiliteitsratio achteruitgaan met 22 procentpunten.

Het laatste scenario neemt de sensitiviteit ten aanzien van operationele risico's in overweging. Het scenario houdt rekening met een ransomware aanval op AZ BNL. Omdat Allianz Group een cyberverzekering heeft die alle operationele entiteiten dekt zou de impact op de Solvabiliteitsratio 0 procentpunt zijn.

Merk op dat, omdat het valutarisico verwaarloosbaar is, AZ BNL het niet relevant acht om een stressscenario in deze context toe te passen.

7. Andere informatie

Diversificatie staat centraal binnen ons businessmodel. Dankzij diversificatie kunnen we onze risico's doeltreffend beheren door de economische gevolgen van één enkele gebeurtenis te beperken. De mate waarin het diversificatie-effect kan worden bekomen, hangt niet alleen af van de correlatie tussen risicocategorieën, maar ook van het relatieve concentratieniveau van deze risico's. Daarom hebben wij de bedoeling om een evenwichtig risicoprofiel aan te houden zonder buitensporig hoge risico's.

Binnen de individuele risicocategorieën worden aanvullende benaderingen gebruikt om concentratierisico's te beperken:

- Bottom-up proces om de asset allocatie inclusief speelruimte te controleren. Op deze manier wordt de blootstelling aan één enkel type marktrisico beperkt.
- De Allianz-groep heeft een systeem ontworpen om tegenpartijconcentraties te beheren in verband met krediet- en aandelenblootstellingen op een manier die consistent is doorheen de groep. Binnen dit limiet- raamwerk worden de limieten voor tegenpartijblootstellingen toegewezen aan alle operationele entiteiten. De limieten die toegewezen zijn aan een operationele entiteit kunnen naar beneden worden herzien door de lokale CRO. Op die manier bereikt men een limietallocatie waarmee de totale blootstelling voor de Allianz-groep binnen een vooraf bepaalde limiet voor de groep blijft, terwijl ook de risicobereidheid van de operationele entiteit erkend wordt.

¹⁰Voor BBB investeringen (inclusief Italiaanse en Spaanse overheidsobligaties) wordt de kredietspread met 150 basispunten verhoogd. Voor A investeringen wordt de kredietspread met 100 basispunten verhoogd. Voor Franse, Belgische, Oostenrijkse overheidsobligaties en AA EUR gedenomineerde bedrijfsobligaties wordt de kredietspread met 50 basispunten verhoogd. De kredietspread voor AAA gedekt en AAA/AA+ worden stabiel gehouden.

D

Activa en overige verplichtingen

- 1 Waardering voor Solvency-doeleinden
- 2 Technische voorzieningen

Inhoud

D. Activa en overige verplichtingen

1. Waardering voor Solvency-doeleinden	72
1.1 Consolidatieperimeter	72
1.2 Waardering van activa	74
1.2.1 Goodwill	74
1.2.2 Uitgestelde overnamekosten	74
1.2.3 Immateriële vaste activa	74
1.2.4 Uitgestelde belastingvorderingen	74
1.2.5 Materiële vaste activa	75
1.2.6 Beleggingen (buiten activa aangehouden voor index-linked en unit-linked fondsen)	75
1.2.6.1 Onroerend goed (behalve voor eigen gebruik)	76
1.2.6.2 Deelnemingen	76
1.2.6.3 Aandelen	77
1.2.6.4 Obligaties	77
1.2.6.5 Beleggingsfondsen	77
1.2.6.6 Afgeleide producten	78
1.2.6.7 Deposito's buiten kasequivalenten	78
1.2.6.8 Overige beleggingen	78
1.2.7 Activa aangehouden voor index-linked en unit-linked fondsen	78
1.2.8 Leningen en hypotheke	79
1.2.9 Op herverzekering verhaalbare bedragen	79
1.2.9.1 Niet-leven	79
1.2.9.2 Leven	80
1.2.10 Deposito's aan cedenten	81
1.2.11 Vorderingen uit hoofde van verzekering en tussenpersonen	81
1.2.12 Vorderingen uit hoofde van herverzekering	81
1.2.13 Handelsvorderingen (niet uit verzekeringsactiviteit)	82
1.2.14 Geldmiddelen en kasequivalenten	82
1.2.15 Alle andere activa, die niet elders worden getoond	82
1.3 Waardering van technische voorzieningen - Niet-leven (Behandeld in het document Hoofdstuk D / Technische Voorzieningen)	83
1.4 Waardering van technische voorzieningen - Leven (Behandeld in het document Hoofdstuk D / Technische Voorzieningen)	83
1.5 Waardering van overige verplichtingen	83
1.5.1 Voorwaardelijke verplichtingen	84
1.5.2 Voorzieningen die geen technische voorzieningen zijn	84
1.5.3 Pensioenuitkeringsverplichtingen	84
1.5.4 Deposito's van herverzekeraars	84
1.5.5 Uitgestelde belastingverplichtingen	85
1.5.6 Afgeleide producten	85
1.5.7 Schulden aan kredietinstellingen	86
1.5.8 Financiële verplichtingen aan kredietinstellingen buiten schulden	86
1.5.9 Schulden uit hoofde van verzekering en tussenpersonen	86
1.5.10 Schulden uit hoofde van herverzekering	86
1.5.11 Handelschulden (niet uit verzekeringsactiviteiten)	87
1.5.12 Alle andere verplichtingen, die niet elders worden getoond	87
1.6 Andere informatie	87

Inhoud

2. Technische voorzieningen	88
2.1 Waardering van technische voorzieningen - Niet-leven	88
2.1.1 Technische voorzieningen per Super-LoB	88
2.1.1.1 Beschrijving van de grondslag voor de waardering van de beste schatting van verplichtingen (Best Estimate Liabilities) en de risicomarge	88
2.1.1.2 Onzekerheid - Gevoeligheidsniveau	91
2.1.2 Op herverzekering verhaalbare bedragen	92
2.1.3 Actuariële methodologieën en veronderstellingen	93
2.1.3.1 Evenredigheid	93
2.1.3.2 Relevantie	93
2.1.3.3 Risicomarge (RM)	93
2.1.3.4 Vereenvoudigingen	94
2.1.3.5 Methodes	95
2.1.3.6 Schatting in speciale gevallen	95
2.1.4 Wezenlijke veranderingen	97
2.2 Waardering van technische voorzieningen - Leven	97
2.2.1 Technische voorzieningen per Super-LoB	97
2.2.1.1 Beschrijving van de grondslag voor de waardering van de beste schatting van verplichtingen (Best Estimate Liabilities) en de risicomarge	97
2.2.2 Op herverzekering verhaalbare bedragen	100
2.2.2.1 Theoretische achtergrond	100
2.2.3 Actuariële methodologieën en veronderstellingen	101
2.2.3.1 Niet-economische veronderstellingen	101
2.2.3.2 Economische veronderstellingen	102
2.2.3.3 Veronderstellingen ten aanzien van winstdeling	104
2.2.4 Wezenlijke veranderingen	104

Lijst van tabellen

Tabel 1: Afstemming Activa tussen Lokale GAAP en Solvency II	73
Tabel 2: Afstemming Verplichtingen tussen Lokale GAAP en Solvency II	83
Tabel 3: Niet-leven - marktwaardebalans technische voorzieningen op Super-LoB-basis	88
Tabel 4: Leven - marktwaardebalans technische voorzieningen op Super-LoB-basis	97

1. Waardering voor Solvency-doeleinden

1.1 Consolidatieperimeter

De Solvency II-Richtlijn is van toepassing op directe leven- en niet-leven-verzekeringsondernemingen en op herverzekeringsondernemingen die gevestigd zijn in de Europese Economische Ruimte (EER)¹¹ of die zich daar wensen te vestigen.

De marktwaardebalans (Market Value Balance Sheet - MVBS) en informatie over het eigen vermogen dient te worden ingezameld voor verplichte rapportage zowel op Solo- als op Groepsniveau.

AZ Benelux wordt niet als Groep beschouwd en daarom is enkel een Solo-rapportage vereist.

AZ Benelux SII-rapportage omvat:

- Leven-activiteiten (België)
- Gezondheid-activiteiten (België en Luxemburg)
- Niet-leven-activiteiten (België, Nederland en Luxemburg).

Afstemming van verschillen tussen Lokale GAAP en MVBS

De volgende tabel geeft een overzicht van de afstemming van 'Lokale GAAP herschaald naar MVBS-posten'. De kolom 'Aanpassing voor MVBS' vormt de vergelijkingsbasis van Belgische boekhoudnormen en MVBS-cijfers in de daaropvolgende hoofdstukken.

Om de Lokale GAAP- en MVBS-cijfers te vergelijken, moeten de originele Lokale GAAP-data worden herschaald naar de postenstructuur van de MVBS.

¹¹ De EER omvat de Europese Unie plus IJsland, Noorwegen en Liechtenstein. Zwitserland maakt geen deel uit van de EER.

Balance sheet 31 12 2016	Solvency II value (MVBS)	Statutory accounts value re-mapped to MVBS line	MVBS adjustments
Assets 31 12 2016			
Goodwill	-	20	-20
Deferred acquisition costs	-	30	-30
Intangible assets	0	72	-72
Property, plant & equipment held for own use	52	13	39
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	12.725	10.323	2.401
Property (other than for own use)	200	142	58
Holdings in related undertakings, including participations	366	247	120
Equities	348	323	25
Equities - listed	333	309	24
Equities - unlisted	15	14	1
Bonds	11.084	8.960	2.124
Government Bonds	7.284	5.512	1.771
Corporate Bonds	3.795	3.442	353
Collateralised securities	5	6	0
Collective Investments Undertakings	666	615	51
Derivatives	29	6	24
Other investments	32	32	0
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	577	577	0
Loans and mortgages	3.349	3.133	216
Loans on policies	112	95	17
Loans and mortgages to individuals	1.092	1.000	92
Other loans and mortgages	2.145	2.039	107
Reinsurance recoverables from:	361	399	-38
Non-life and health similar to non-life	272	315	-43
Non-life excluding health	253	291	-38
Health similar to non-life	19	24	-5
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	89	84	5
Health similar to life	89	80	9
Life excluding health and index-linked and unit-linked	0	4	-4
Deposits to cedants	1	1	0
Insurance and intermediaries receivables	154	154	0
Reinsurance receivables	56	56	0
Receivables (trade, not insurance)	115	211	-96
Cash and cash equivalents	45	45	0
Any other assets, not elsewhere shown	1	1	0
Total assets	17.435	15.035	2.401

Tabel 1: Afstemming Activa tussen Lokale GAAP en Solvency II

De verschillen tussen de lokale waarden die zijn aangepast aan de MVBS-perimeter en de MVBS-waarden worden verder toegelicht in dit verslag voor elke post.

Er werden geen wijzigingen aangebracht aan de opname- en waarderingsgrondslagen die werden gebruikt, of aan de schattingen tijdens de verslagperiode.

Allianz beschouwt de informatie over assumpties over toekomstige managementhandelingen en relevante assumpties over het gedrag van polishouders als niet van toepassing op activa en overige verplichtingen.

1.2 Waardering van activa

1.2.1 Goodwill

Goodwill is een immaterieel actief dat ontstaat als het resultaat van een bedrijfscombinatie, en dat de economische waarde vertegenwoordigt van activa die niet individueel kunnen worden geïdentificeerd of afzonderlijk kunnen worden opgenomen in een bedrijfscombinatie.

Onder de Lokale GAAP wordt de goodwill opgenomen die verworven is in een bedrijfscombinatie, terwijl geen goodwill wordt opgenomen onder MVBS.

1.2.2 Uitgestelde overnamekosten

Uitgestelde overnamekosten zijn overnamekosten die verband houden met contracten die van kracht zijn op de balansdatum die worden overgedragen van de ene rapporteringsperiode naar daaropvolgende rapporteringsperiodes, in verband met de niet-verstreken risicoperiode. Met betrekking tot de levensverzekeringsactiviteiten worden overnamekosten uitgesteld wanneer het waarschijnlijk is dat ze zullen worden gerecupereerd.

De cashflows die gerelateerd zijn aan uitgestelde overnamekosten worden opgenomen in de beste schatting van de technische voorzieningen in de MVBS en worden niet afzonderlijk opgenomen aan de actiefzijde. Daarom bevat de MVBS geen actief voor uitgestelde overnamekosten. Voor meer details verwijzen wij naar het hoofdstuk 'technische voorzieningen'.

DAC in de Lokale GAAP komt overeen met de niet-verdiende commissie in de P&C-activiteit.

Bij Leven wordt geen DAC opgenomen onder de lokale GAAP.

1.2.3 Immateriële vaste activa

Deze post omvat immateriële vaste activa buiten goodwill. Immateriële vaste activa zijn niet-geldelijke activa zonder fysieke substantie. Zij worden enkel opgenomen in de MVBS wanneer zij kunnen worden afgezonderd en er bewijs bestaat van uitwisselingstransacties voor dezelfde of gelijkaardige activa, wat aangeeft dat het verkoopbaar is op de markt. Zij worden gewaardeerd tegen de reële waarde met hun marktprijs.

Het verschil tussen Lokale GAAP en MVBS is gerelateerd aan een waarderingsverschil tussen de boekwaarde opgenomen in de Lokale GAAP en de reële waarde opgenomen in de MVBS (die 0 bedraagt).

1.2.4 Uitgestelde belastingvorderingen

Uitgestelde belastingvorderingen zijn de bedragen van in toekomstige perioden terug te vorderen winstbelastingen met betrekking tot aftrekbare tijdelijke verschillen, fiscale verliezen en belastingkredieten.

Uitgestelde belastingen - met uitzondering van uitgestelde belastingvorderingen die ontstaan door de voorwaartse verrekening van onbenutte fiscale verliezen of onbenutte fiscale kredieten - worden gewaardeerd op basis van het verschil tussen

- de waarden toegekend aan activa en verplichtingen opgenomen en gewaardeerd in overeenstemming met de Solvency II-Richtlijn, en
- de waarden toegekend aan activa en verplichtingen opgenomen en gewaardeerd voor fiscale doeleinden.

Uitgestelde belastingen worden opgenomen en gewaardeerd in relatie tot alle activa en verplichtingen die worden opgenomen voor Solvency II of voor fiscale doeleinden.

Tijdelijke verschillen tussen de Solvency II-waarde van de activa en verplichtingen en hun overeenstemmende belastinggrondslag zoals gedefinieerd in IAS 12 worden consistent beoordeeld op basis van afzonderlijke activa of verplichtingen. De berekening van de uitgestelde belasting houdt rekening met de fiscale regelgeving die specifiek geldt voor bepaalde activa en verplichtingen in het toepasselijke belastingregime.

In geval van DTA moet de beschikbaarheid van waarschijnlijke toekomstige belastbare winst waartegen de uitgestelde belastingvordering kan worden gebruikt, worden aangetoond.

De delta van DTA in MVBS heeft betrekking op uitgestelde belastingen op tijdelijke verschillen, die voornamelijk voortvloeien uit herwaarderingsaanpassingen van technische voorzieningen en immateriële activa.

1.2.5 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa die worden aangehouden voor eigen gebruik omvatten materiële activa die bedoeld zijn voor permanent gebruik en onroerend goeder aangehouden door de groep voor eigen gebruik. Dit omvat ook onroerend goed voor eigen gebruik dat in aanbouw is. Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde.

De reële waarde wordt met name bepaald op basis van de batenbenadering of, in sommige gevallen, op de marktbenadering door gebruik te maken van marktprijzen van vergelijkbare activa op markten die niet actief zijn. De reële waarden worden ofwel intern berekend en gevalideerd door externe experts, of afgeleid van taxaties door experts met interne controles die van toepassing zijn om deze waarderingen op te volgen.

Het verschil tussen de waarden van de Lokale GAAP en de MVBS is te wijten aan de verschillende beoordelingsbasis. Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder Lokale GAAP terwijl ze in de MVBS tegen reële waarde worden opgenomen.

1.2.6 Beleggingen (buiten activa aangehouden voor index-linked en unit-linked fondsen)

Beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde voor Solvency II-doeleinden. Wanneer genoteerde prijzen in actieve markten beschikbaar zijn voor de waardering van beleggingen, worden deze prijzen gebruikt voor de beoordeling onder Solvency II. Een actieve markt volgt daarvoor de definitie van IFRS 13, Bijlage A, waar een actieve markt een markt is waarin transacties voor het actief of de verplichting voldoende frequent en met toereikend volume plaatsvinden om continu prijsinformatie te kunnen verstrekken. Een actieve markt is een markt die al de volgende voorwaarden in zich verenigt:

- de op de markt verhandelde zaken zijn homogeen;
- welwillende kopers en verkopers zijn normaal gezien steeds voorhanden; en
- de prijzen zijn beschikbaar voor het publiek.

Indien genoteerde prijzen in actieve markten voor de beleggingen niet beschikbaar zijn, dan worden andere waarderingmethoden gebruikt. Deze waarderingstechnieken zijn consistent met de waarderingstechnieken vermeld in IFRS 13 en in de Solvency II-richtlijn en omvatten

- Marktbenadering: Prijzen en andere relevante informatie gegenereerd door markttransacties die betrekking hebben op identieke of vergelijkbare activa of verplichtingen.
- Kostenbenadering: Bedrag dat op dit moment vereist zou zijn om de servicecapaciteit van een actief te vervangen (vervangingskost).
- Inkomstenbenadering: Omzetting van toekomstige bedragen zoals kasstromen of inkomen naar één enkel huidig bedrag (methode van actuele waarde).

In elke MVBS-post voor de beleggingen worden de gebruikte waarderingstechnieken beschreven.

1.2.6.1 Onroerend goed (behalve voor eigen gebruik)

Onroerend goed (behalve voor eigen gebruik) omvat onroerend goed dat niet voor eigen gebruik bestemd is. Onroerend goed voor beleggingsdoeleinden wordt gewaardeerd tegen reële waarde.

De reële waarde wordt met name bepaald op basis van de batenbenadering of, in sommige gevallen, op de marktbenadering door gebruik te maken van marktprijzen van vergelijkbare activa op markten die niet actief zijn. De reële waarden worden ofwel intern berekend en gevalideerd door externe experts, of afgeleid van taxaties door experts met interne controles die van toepassing zijn om deze waarderingen op te volgen.

Het verschil tussen de waarden van IFRS en de MVBS is te wijten aan de verschillende beoordelingsbasis. Onroerend goed voor beleggingsdoeleinden wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder Lokale GAAP terwijl het in de MVBS tegen reële waarde wordt opgenomen.

1.2.6.2 Deelnemingen

De deelnemingswaarde is gebaseerd op het aandeel van de onderneming in het overschot van de activa over de verplichtingen van de gerelateerde MVBS van de onderneming (aangepaste vermogensmutatiemethode).

Bij het berekenen van de deelnemingswaarde voor ondernemingen buiten verzekerings- of herverzekerings-ondernemingen, en wanneer het gebruik van genoteerde marktprijzen of de aangepaste vermogensmutatiemethode niet kan worden toegepast, kan in de plaats daarvan de vermogensmutatiemethode worden gebruikt, i.e. de deelnemingswaarde is gebaseerd op het aandeel van de onderneming in het overschot van de activa over de verplichtingen van de gerelateerde IFRS-balans van de onderneming (waarbij goodwill en andere immateriële vaste activa aan nul worden gewaardeerd).

Private equity-investeringen worden gewaardeerd tegen reële waarde in de MVBS volgens de waarderingmethoden die eigen zijn aan de sector.

Deelnemingen omvatten ook investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures. Deze investeringen worden gewaardeerd tegen genoteerde marktprijzen op actieve markten, indien deze beschikbaar zijn. Wanneer er geen genoteerde marktprijs bestaat, worden de investeringen als volgt opgenomen:

- Indien de geassocieerde deelneming een verzekeringsonderneming is, wordt de vermogensmutatiemethode toegepast. Indien dat niet mogelijk is, wordt een mark-to-model-benadering gebruikt.
- Indien de geassocieerde deelneming geen verzekeringsonderneming is, wordt de aangepaste vermogensmutatiemethode of de vermogensmutatiemethode toegepast. Indien dat niet mogelijk is, wordt een mark-to-model-benadering gebruikt.

De mark-to-model-benadering is doorgaans gebaseerd op de marktbenadering door gebruik te maken van marktmultiples die afgeleid zijn van een reeks vergelijkbare criteria zoals de waarderingstechniek en op een

inkomstenbenadering door gebruik te maken van een verdisconteerde-kasstroommethode of netto contante waarden verstrekt door third-party vendors.

Deelnemingen worden onder Lokale GAAP gewaardeerd tegen kostprijs.

1.2.6.3 Aandelen

Aandelen omvatten genoteerde en niet-genoteerde aandelen, i.e. aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, dus eigendom in een onderneming vertegenwoordigen die genoteerd is op een beurs. Ze omvatten geen deelnemingen. Onder Lokale GAAP worden financiële activa geboekt tegen verkrijgingsprijs, en indien nodig verminderd met bijzondere waardeverminderingen. Voor MVBS-doeleinden worden alle financiële activa zoals gedefinieerd in IAS 39 gewaardeerd tegen reële waarde.

De reële waarde van aandelen wordt voornamelijk bepaald door marktprijzen. Indien er geen genoteerde prijzen beschikbaar zijn op actieve markten, wordt de reële waarde in het algemeen bepaald aan de hand van de markt- of inkomstenbenadering. De belangrijkste input voor de marktbenadering zijn genoteerde prijzen voor vergelijkbare activa op actieve markten. In gevallen waar een reële waarde niet beschikbaar is voor deze activa en niet bepaald kan worden, worden de Lokale GAAP-waarden overgenomen in de MVBS.

1.2.6.4 Obligaties

Deze categorie omvat overheids- en bedrijfsobligaties alsook effecten met onderpand. Overheidsobligaties zijn obligaties die worden uitgegeven door publieke instellingen, zoals centrale overheden, supranationale overheidsinstellingen, regionale overheden of gemeentelijke overheden. Bedrijfsobligaties omvatten obligaties die worden uitgegeven door bedrijven en covered bonds die gedekt zijn door kasstromen van hypotheken of leningen aan de openbare sector. Effecten met onderpand omvatten effecten waarvan de waarde en betalingen afgeleid zijn van een portefeuille met onderliggende activa. Ze omvatten voornamelijk Asset Backed Securities (ABS) en Mortgage Backed Securities (MBS). Onder Lokale GAAP worden obligaties geboekt tegen verkrijgingsprijs, en indien nodig verminderd met bijzondere waardeverminderingen. Voor MVBS-doeleinden worden obligaties zoals gedefinieerd in IAS 39 gewaardeerd tegen reële waarde.

De reële waarde wordt over het algemeen bepaald aan de hand van de markt- en de inkomstenbenadering. De belangrijkste input voor de marktbenadering zijn genoteerde prijzen voor identieke of vergelijkbare activa op actieve markten. In de meeste gevallen betekent de inkomstenbenadering een techniek van de contante waarde waarbij ofwel de kasstroom of de disconteringscurve wordt aangepast om het krediet- en liquiditeitsrisico te weerspiegelen.

1.2.6.5 Beleggingsfondsen

Beleggingsfondsen worden gedefinieerd als ondernemingen die louter als doelstelling hebben om collectief te beleggen in effecten en/of in andere financiële activa. Beleggingsfondsen omvatten voornamelijk aandelenfondsen, schuldpapierfondsen, vastgoedfondsen en private equity-fondsen. Onder Lokale GAAP worden beleggingsfondsen geboekt tegen verkrijgingsprijs, en indien nodig verminderd met bijzondere waardeverminderingen. Voor MVBS-doeleinden worden alle financiële activa zoals gedefinieerd in IAS 39 gewaardeerd tegen reële waarde.

De reële waarde van Beleggingsfondsen wordt bepaald door marktprijzen of een mark-to-model, afhankelijk van het feit of er al dan niet genoteerde prijzen in actieve markten beschikbaar zijn. De reële waarde voor collectieve beleggingsondernemingen wordt voornamelijk bepaald door genoteerde marktprijzen.

1.2.6.6 Afgeleide producten

Afgeleide producten zijn financiële instrumenten die een waarde hebben die is gebaseerd op de verwachte toekomstige prijsevolutie van de activa waaraan zij verbonden zijn. Afgeleide producten met een positieve waarde worden geboekt aan de actiefzijde. Alle financiële activa zoals gedefinieerd in IAS 39 worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Onder Lokale GAAP worden de afgeleide producten geregistreerd tegen kostprijs of de marktwaarde, als die lager is, terwijl ze onder MVBS tegen reële waarde worden geregistreerd.

De reële waarde wordt in het algemeen bepaald aan de hand van de inkomstenbenadering door gebruik te maken van technieken van contante waarde en het Black-Scholes-Merton-model. De voornaamste input voor de waardering is volatiliteiten, rentevoeten, rentecurves, en wisselkoersen die regelmatig waarneembaar zijn.

Het verschil tussen de waarden van de Lokale GAAP en de MVBS is voornamelijk afkomstig van termijntransacties op obligaties.

1.2.6.7 Deposito's buiten kasequivalenten

Deposito's buiten kasequivalenten omvatten deposito's buiten overdraagbare deposito's, i.e. zij kunnen niet worden aangewend om op gelijk welk moment betalingen te doen en zij kunnen niet worden ingeruild tegen valuta of overdraagbare deposito's zonder dat er een aanzienlijke beperking of boete van toepassing is. Deze kortetermijnbeleggingen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag aangezien het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden.

1.2.6.8 Overige beleggingen

Overige beleggingen omvatten beleggingen die niet worden gedekt door posities van beleggingen die hierboven worden aangegeven.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden.

1.2.7 Activa aangehouden voor index-linked en unit-linked fondsen

Activa aangehouden voor index-linked en unit-linked fondsen worden gedefinieerd als activa die worden aangehouden voor verzekeringsproducten waarbij de polishouder het risico draagt. Index-linked en unit-linked activa worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde voor activa aangehouden voor index-linked en unit-linked fondsen wordt voornamelijk bepaald door marktprijzen.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden, aangezien zowel Lokale GAAP als MVBS activa aangehouden voor index-linked en unit-linked fondsen waarderen tegen reële waarde.

1.2.8 Leningen en hypotheke

Leningen en hypotheke omvatten 'leningen en hypotheke aan individuen', 'overige leningen' en 'hypotheke en leningen op polissen'. Leningen en hypotheke zijn financiële activa die ontstaan wanneer schuldeisers fondsen uitlenen aan schuldenaren, met of zonder onderpand, inclusief cash pools. Leningen op polissen zijn leningen die toegekend werden aan polishouders waarbij de polis het onderpand is. De reële waarde van leningen en hypotheke wordt voornamelijk afgeleid aan de hand van de inkomstenbenadering, door gebruik te maken van deterministische verdisconteerde-kasstroommodellen. De relevante disconteringspercentages worden afgeleid van waarneembare marktparameters en weerspiegelen de resterende levensduur en het kredietrisico van de instrumenten.

Het verschil tussen de waarden van de Lokale GAAP en de MVBS is te wijten aan de verschillende beoordelingsbasis. Leningen en hypotheke aan individuen, overige leningen en hypotheke en leningen op polissen worden voornamelijk gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs door gebruik te maken van de effectieve rentemethode onder Lokale GAAP terwijl zij in de MVBS tegen reële waarde worden gewaardeerd.

1.2.9 Op herverzekering verhaalbare bedragen

AZ Benelux heeft geen Special Purpose Vehicles (SPV's)

De op herverzekering verhaalbare bedragen van AZ Benelux situeren zich in:

1.2.9.1 Niet-leven

De bedragen die verhaalbaar zijn op herverzekeringscontracten worden berekend in overeenstemming met de grenzen van de onderliggende verzekerings- of herverzekeringscontracten waarmee ze verband houden.

De berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen leidt ofwel tot de opname van op herverzekering verhaalbare bedragen berekend als geheel of als beste schatting voor het op herverzekering verhaalbare bedrag. Er wordt geen RM gerapporteerd in de rubriek van het op herverzekering verhaalbare bedrag omdat de RM opgenomen in de technische voorzieningen reeds met aftrek van herverzekering is. Daarnaast wordt een aanpassing voor kredietverzuim (credit default adjustment, CDA) berekend.

Bij het berekenen van de op herverzekering verhaalbare bedragen moet rekening worden gehouden met het tijdsverschil tussen verhaal en directe betalingen.

Voor de berekening van de op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen mogen de kasstromen enkel betalingen omvatten in verband met vergoedingen voor verzekeringsgevallen en niet-afgewikkelde verzekeringsclaims. Betalingen in verband met andere gebeurtenissen of afgewikkelde verzekeringsclaims moeten verantwoord worden buiten de op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen en andere elementen van de technische voorzieningen.

Inkomende kasstromen omvatten:

- op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen voor betalingen van claims of uitkeringen en verhaalbare bedragen voor gerelateerde kosten, en
- herverzekeringsprovisie en winstdeling zoals toegelicht in individuele herverzekeringscontracten.

Uitgaande kasstromen omvatten:

- toekomstige premies voor herverzekeringscontracten, en
- interest op herverzekeringsdeposito's (indien van toepassing).

Het resultaat van de berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen wordt aangepast om rekening te houden met verwachte verliezen omwille van wanbetaling van de tegenpartij. Deze aanpassing wordt gebaseerd op een beoordeling van de waarschijnlijkheid van de tegenpartij en het gemiddelde daaruit voortvloeiende verlies (verlies bij wanbetaling).

De berekening van CDA omvat drie conceptuele stappen:

- de schatting van inputs (bv. beste schatting van op herverzekering verhaalbare bedragen, looptijd van de bedragen, recuperatiepercentage - wanneer een vereenvoudiging wordt toegepast worden de parameters voor recuperatiepercentage en de behandeling van onderpanden centraal voorzien),
- parameters voorzien door de Allianz-groep (herverzekeringsrating en kans op wanbetaling binnen de volgende 12 maanden, recuperatiepercentage gebruikt voor vereenvoudiging (50%) - onderpanden worden niet in overweging genomen), en
- de berekening van CDA.

De Group Reserving Guidance vereist uitdrukkelijk dat de actuariële functie van AZ Benelux veronderstellingen test voor het gebruik van de vereenvoudiging en om af te wijken van de vereenvoudigingen indien deze niet geschikt zijn.

1.2.9.2 Leven

De bedragen die verhaalbaar zijn op herverzekeringscontracten worden berekend in overeenstemming met de grenzen van de onderliggende verzekerings- of herverzekeringscontracten waarmee ze verband houden.

De berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen leidt ofwel tot de opname van op herverzekering verhaalbare bedragen berekend als geheel of als beste schatting voor het op herverzekering verhaalbare bedrag. Er wordt geen RM gerapporteerd in de rubriek van het op herverzekering verhaalbare bedrag omdat de RM opgenomen in de technische voorzieningen reeds met aftrek van herverzekering is. Daarnaast wordt een aanpassing voor kredietverzuim (credit default adjustment, CDA) berekend. De beste schatting van technische voorzieningen moet bruto worden berekend, d.w.z. bedragen die verhaalbaar zijn op herverzekeringscontracten worden niet afgetrokken.

Inkomende kasstromen omvatten op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen voor betalingen van claims of uitkeringen en verhaalbare bedragen voor gerelateerde kosten.

Uitgaande kasstromen omvatten toekomstige premies voor herverzekeringscontracten.

Het resultaat van de berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen wordt aangepast om rekening te houden met verwachte verliezen omwille van wanbetaling van de tegenpartij. Deze aanpassing is gebaseerd op een beoordeling van de waarschijnlijkheid van wanprestatie van de tegenpartij en het gemiddelde daaruit voortvloeiende verlies (verlies bij wanbetaling).

De berekening van CDA omvat drie conceptuele stappen:

- lokale schatting van input (bv. uit hoofde van herverzekering verhaalbare bedragen, looptijd),
- centraal voorziene parameters verzamelen (herverzekeringsrating en kans op wanbetaling), en
- lokale berekening van CDA.

De CDA kan worden berekend op basis van de vereenvoudiging van Artikel TP.2.183 van de Technische Specificatie voor de Voorbereidende Fase (Deel I) (EIOPA-14/209 op 30 april 2014).

$$Adj_{CD} = -\max\left(0.5 \cdot \frac{PD}{1-PD} \cdot Dur_{\text{mod}} \cdot BE_{\text{rec}}; 0\right)$$

waarbij

- PD de kans op wanbetaling aangeeft van die tegenpartij in de loop van de komende 12 maanden;
- Durmod de gewijzigde looptijd weergeeft van de bedragen die verhaalbaar zijn uit hoofde van herverzekeringscontracten met die tegenpartij in relatie tot die homogene risicogroep, en
- BErec de bedragen weergeeft die verhaalbaar zijn uit hoofde van herverzekeringscontracten met die tegenpartij in relatie tot die homogene risicogroep.

Zoals hierboven beschreven is de beste schatting van de technische voorziening berekend op brutobasis van de uit hoofde van herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen en SPV's. De verhaalbare bedragen dienen afzonderlijk te worden geïnd.

Bij AZ Benelux is Aanpassing voor Wanbetaling Tegenpartij totaal verwaarloosbaar. De impact van herverzekering is sowieso erg klein. Bovendien hebben we herverzekeraars van hoge kwaliteit (Swiss Re en Allianz), die een erg kleine kans op falen hebben.

1.2.10 Deposito's aan cedenten

Deposito's aan cedenten omvatten deposito's in verband met aanvaarde herverzekering. Deposito's aan cedenten worden gewaardeerd tegen kostprijs met aftrek van de afschrijving.

Geen verschillen tussen de Lokale GAAP- en de MVBS-berekening.

1.2.11 Vorderingen uit hoofde van verzekering en tussenpersonen

Vorderingen uit hoofde van verzekering en tussenpersonen bevatten vervallen bedragen van polishouders, verzekeraars, en anderen die deelnemen aan het verzekeringsbedrijf die niet opgenomen zijn in de inkomende kasstromen of technische voorzieningen. Vorderingen van verzekeringen en tussenpersonen worden doorgaans gewaardeerd tegen hun nominale bedrag, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij. Het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Daarom worden vorderingen op verzekeringen en tussenpersonen gewaardeerd tegen nominale waarde, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij in Lokale GAAP.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden aangezien de respectieve activa worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

1.2.12 Vorderingen uit hoofde van herverzekering

Vorderingen uit hoofde van herverzekering omvatten vervallen bedragen van herverzekeraars die gerelateerd zijn aan het herverzekeringsbedrijf, maar die geen uit hoofde van herverzekering verhaalbare bedragen zijn. Deze kunnen vorderingen van herverzekeraars omvatten die gerelateerd zijn aan afgewikkelde claims van polishouders of begunstigen, betalingen die geen verband houden met verzekeringsgebeurtenissen, of afgewikkelde claims. Vorderingen uit hoofde van herverzekering worden doorgaans gewaardeerd tegen hun nominale bedrag, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij. Het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Daarom worden vorderingen uit hoofde van herverzekering gewaardeerd tegen nominale waarde, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij in Lokale GAAP en MVBS.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden aangezien de respectieve activa worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

1.2.13 Handelsvorderingen (niet uit verzekeringsactiviteiten)

Handelsvorderingen (niet uit verzekeringsactiviteiten) omvatten bedragen die vorderbaar zijn op het personeel of verschillende zakelijke partners die geen verband houden met de verzekeringsactiviteit. Zij omvatten eveneens bedragen die vorderbaar zijn op openbare instellingen. Handelsvorderingen (niet uit verzekeringsactiviteiten) worden doorgaans gewaardeerd tegen hun nominale bedrag, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij. Het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Daarom worden handelsvorderingen (niet uit verzekeringsactiviteiten) gewaardeerd tegen nominale waarde, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij onder Lokale GAAP en MVBS, tenzij de marktwaarde aanzienlijk afwijkt van de aangepaste nominale waarde.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden aangezien de respectieve activa worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

Het verschil kan echter wel worden verklaard door de bedragen op de wachtrekeningen voor de verschillende gecombineerde bedrijven waarvoor een gelijkaardig bedrag kan worden teruggevonden op de overige verplichtingen.

1.2.14 Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten bankbiljetten en munten in omloop die courant gebruikt worden om betalingen uit te voeren, en deposito's die kunnen worden ingewisseld tegen geld a pari, en die direct gebruikt kunnen worden om betalingen uit te voeren met een cheque, overschrijving, giro-order, automatische incasso/creditering of een andere directe betalingsmogelijkheid zonder boete of beperking. Geldmiddelen en kasequivalenten worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag met, indien nodig, een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij. Het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden aangezien de respectieve activa worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

1.2.15 Alle andere activa, die niet elders worden getoond

Alle andere activa, die niet elders worden getoond, omvatten activa die niet opgenomen zijn in de overige balansposten. Dit heeft voornamelijk betrekking op uitgestelde kosten maar ook activa. Zij worden doorgaans gewaardeerd tegen reële waarde of tegen het nominale bedrag, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij. Het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden aangezien de respectieve activa worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

1.3 Waardering van technische voorzieningen - Niet-leven (Behandeld in het document Hoofdstuk D / Technische Voorzieningen)

1.4 Waardering van technische voorzieningen - Leven (Behandeld in het document Hoofdstuk D / Technische Voorzieningen)

1.5 Waardering van overige verplichtingen

De beschreven klassen van overige verplichtingen zijn dezelfde als die welke in de Solvency II-balans (MVBS) gebruikt zijn. De aggregatie is gebaseerd op de aard en functie van verplichtingen en hun materialiteit voor solvabiliteitsdoeleinden. De volgende tabel geeft een overzicht van het bedrag van overige verplichtingen volgens MVBS per 31 december 2016.

Balance sheet 31 12 2016	Solvency II value (MVBS)	Statutory accounts value re-mapped to MVBS line	MVBS adjustments
Liabilities 31 12 2016			
Technical provisions – non-life	2.076	2.187	-110
Technical provisions – non-life (excluding health)	1.910	2.040	-129
Best Estimate	1.804	-	-
Risk margin	107	-	-
Technical provisions - health (similar to non-life)	166	147	19
Best Estimate	143	-	-
Risk margin	22	-	-
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	12.545	10.840	1.705
Technical provisions - health (similar to life)	1.353	1.243	109
Best Estimate	1.301	-	-
Risk margin	51	-	-
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	11.192	9.597	1.595
Best Estimate	11.098	-	-
Risk margin	95	-	-
Technical provisions – index-linked and unit-linked	554	577	-23
Best Estimate	552	-	-
Risk margin	2	-	-
Provisions other than technical provisions	45	45	0
Pension benefit obligations	133	8	125
Deposits from reinsurers	111	111	0
Deferred tax liabilities	66	5	60
Derivatives	0	3	-3
Debts owed to credit institutions	34	32	2
Debts owed to credit institutions resident domestically	34	-	-
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	2	2	0
Debts owed to non-credit institutions	2	-	-
Insurance & intermediaries payables	103	103	0
Reinsurance payables	32	32	0
Payables (trade, not insurance)	55	61	-6
Any other liabilities, not elsewhere shown	53	149	-97
Total liabilities	15.809	14.156	1.653
Excess of assets over liabilities	1.627	879	748

Tabel 2: Afstemming Verplichtingen tussen Lokale GAAP en Solvency II

1.5.1 Voorwaardelijke verplichtingen

Verplichtingen die voorwaardelijk zijn en materieel zijn, dienen te worden opgenomen in de MVBS. De voorwaardelijke verplichtingen worden gewaardeerd tegen de verwachte contante waarde van toekomstige kasstromen die vereist is om de voorwaardelijke verplichting tijdens de levensduur van die voorwaardelijke verplichting te voldoen door gebruik te maken van de basis risicovrije rentetermijnstructuur. Onder Lokale GAAP worden voorwaardelijke verplichtingen niet opgenomen in de balans.

Er werden geen gebeurtenissen vastgesteld voor de opname als voorwaardelijke verplichting.

1.5.2 Voorzieningen die geen technische voorzieningen zijn

Voorzieningen die geen technische voorzieningen zijn, verwijzen naar verplichtingen waarvan de timing en het bedrag onzeker zijn, met uitzondering van degene die gerapporteerd worden onder 'Pensioenuitkeringsverplichtingen'. De voorzieningen worden opgenomen als verplichtingen (in de veronderstelling dat een betrouwbare schatting kan worden gemaakt) wanneer zij huidige verplichtingen zijn die voortvloeien uit gebeurtenissen uit het verleden, en het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden vereist zal zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Zij omvatten bijvoorbeeld personeelsgerelateerde voorzieningen, voorzieningen voor op aandelen gebaseerde verloning, herstructureringsvoorzieningen en voorzieningen voor juridische kosten en reserves van uitgestelde baten.

De voorzieningen worden gewaardeerd volgens IAS 37 en IFRS 2, wat overeenstemt met de waardering die vereist is onder Solvency II. IAS 37 vereist dat de beste schatting wordt gebruikt voor dergelijke voorzieningen. Hierdoor zijn er geen materiële verschillen tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden.

1.5.3 Pensioenuitkeringsverplichtingen

Pensioenuitkeringsverplichtingen omvatten de totale nettoverplichtingen die verbonden zijn met het pensioenplan voor werknemers (waar van toepassing, in overeenstemming met het nationale pensioenplan). Vergoedingen na uitdiensttreding verwijzen naar werknemersuitkeringen die geen ontslagvergoedingen zijn die betaalbaar zijn na het beëindigen van de tewerkstelling. Vergoedingen na uitdiensttreding worden aangemerkt als ofwel 'defined contribution', of als 'defined benefit'-plannen. Pensioenuitkeringsverplichtingen worden gewaardeerd in overeenstemming met IAS 19 aangezien de Allianz-groep vindt dat de waarderingsmethode volgens IAS 19 de meest geschikte waardering is onder Solvency II.

Onder de Lokale GAAP-regels wordt de voorraad van de technische reserves van deze 'defined contribution'-plannen ondergebracht onder de technische reserves. Een bijkomende reserve wordt geboekt op basis van de 'oude' IAS 19-regels (i.e. met de corridorbenadering). Voor de MVBS-rapportering worden actuariële winsten of verliezen opgenomen in de balans. Bovendien wordt de voorraad van de technische reserves niet langer aangemerkt als een technische reserve, maar als onderdeel van de pensioenuitkeringsverplichtingen. Deze twee elementen verklaren het waarderings-/herclassificatieverschil tussen Lokale GAAP en MVBS. Biometrische risico's zoals lang leven, invaliditeit en overlijden worden typisch in verband gebracht met 'defined benefit'-plannen, alsook economische risico's zoals rentevoeten, inflatie en stijgingen van vergoedingen.

1.5.4 Deposito's van herverzekeraars

Deposito's van herverzekeraars omvatten bedragen (bv. cash) ontvangen van een herverzekeraar, of door de herverzekeraar afgehouden volgens de herverzekeringsovereenkomst. Deposito's van herverzekeraars worden gewaardeerd tegen reële waarde, zonder rekening te houden met daaropvolgende wijzigingen aan de eigen kredietwaardigheid. De reële waarde wordt doorgaans bepaald aan de hand van de inkomstenbenadering.

Deposito's van herverzekeraars worden gewaardeerd tegen hun terug te betalen bedrag onder Lokale GAAP en MVBS.

Er zijn geen verschillen voor deposito's van herverzekeraars opgenomen onder Lokale GAAP en MVBS.

1.5.5 Uitgestelde belastingverplichtingen

Uitgestelde belastingverplichtingen zijn de bedragen van in toekomstige perioden te betalen winstbelastingen met betrekking tot aftrekbare tijdelijke verschillen.

Uitgestelde belastingen - met uitzondering van uitgestelde belastingvorderingen die ontstaan door de voorwaartse verrekening van onbenutte fiscale verliezen of onbenutte fiscale kredieten - worden gewaardeerd op basis van het verschil tussen:

- de waarden toegekend aan activa en verplichtingen opgenomen en gewaardeerd in overeenstemming met de Solvency II-Richtlijn, en
- de waarden toegekend aan activa en verplichtingen opgenomen en gewaardeerd voor fiscale doeleinden.

Uitgestelde belastingen worden opgenomen en gewaardeerd in relatie tot alle activa en verplichtingen die worden opgenomen voor Solvency II of voor fiscale doeleinden.

Tijdelijke verschillen tussen de Solvency II-waarde van de activa en verplichtingen en hun overeenstemmende belastinggrondslag zoals gedefinieerd in IAS 12 worden consistent beoordeeld op basis van afzonderlijke activa of verplichtingen. De berekening van de uitgestelde belasting houdt rekening met de fiscale regelgeving die specifiek geldt voor bepaalde activa en verplichtingen in het toepasselijke belastingregime.

De voorraad houdt verband met uitgestelde belastingverplichtingen op tijdelijke verschillen die voortvloeien uit herwaarderingsaanpassingen met betrekking tot de waarden van activa en verplichtingen onder Lokale GAAP en MVBS. In Lokale GAAP wordt een DTL opgenomen als gevolg van een uitgestelde belasting op gerealiseerde winsten voor vastgoedtransacties.

De delta (na compensatie met DTL) is voornamelijk het gevolg van de verschillende beoordelingsbasis tussen Lokale GAAP en de MVBS.

1.5.6 Afgeleide producten

Afgeleide producten zijn financiële instrumenten die een waarde hebben die is gebaseerd op de verwachte toekomstige prijsevolutie van de activa waaraan zij verbonden zijn. Afgeleide producten met een negatieve waarde worden geboekt aan de passiefzijde. Afgeleide producten worden gewaardeerd tegen reële waarde volgens IAS 39, zonder rekening te houden met aanpassingen voor de eigen kredietwaardigheid.

Afgeleide producten worden onder MVBS gewaardeerd tegen reële waarde terwijl ze onder Lokale GAAP worden geboekt tegen kostprijs of de marktwaarde, als die lager is. De reële waarde van de overige afgeleide producten wordt doorgaans bepaald aan de hand van de inkomstenbenadering. Waarderingstechnieken toegepast voor de inkomstenbenadering omvatten over het algemeen verdisconteerde-kasstroommodellen, en het Black-Scholes-Merton-model. De belangrijkste waarneembare inputparameters omvatten volatiliteit, rentecurves die regelmatig worden gepubliceerd en kredietreads die waarneembaar zijn op de markt.

Het verschil houdt verband met afgeleide producten (inflation linked swap), die een negatieve waarde vertegenwoordigden op de verwervingsdatum van Mensura.

1.5.7 Schulden aan kredietinstellingen

Schulden aan kredietinstellingen zijn schulden zoals hypotheekleningen en leningen, aan kredietinstellingen (banken enz.).

Het verschil tussen Lokale GAAP en MVBS is afkomstig van de afgestane besparingen voor hypotheekleningen in Nederland die achteraf zullen worden gebruikt om de hypotheekleningen terug te betalen. Onder Lokale GAAP worden deze besparingen geboekt tegen kostprijs met aftrek van de afschrijving, terwijl er voor MVBS een waarde wordt berekend op basis van de netto cashflow.

1.5.8 Financiële verplichtingen aan kredietinstellingen buiten schulden

Financiële verplichtingen aan kredietinstellingen buiten schulden omvatten gecertificeerde verplichtingen en verplichtingen van cashpooling, alsook andere verplichtingen aan consumenten. Onder Lokale GAAP en MVBS worden financiële verplichtingen aan kredietinstellingen buiten schulden doorgaans gewaardeerd tegen kostprijs met aftrek van de afschrijving aan de hand van de effectieve rentemethode.

Er zijn geen materiële verschillen tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden.

1.5.9 Schulden uit hoofde van verzekering en tussenpersonen

Schulden uit hoofde van verzekering en tussenpersonen verwijzen naar vervallen bedragen aan polishouders, verzekeraars, en anderen die deelnemen aan het verzekeringsbedrijf die geen technische voorzieningen zijn. Zij omvatten vervallen bedragen aan (her)verzekeringstussenpersonen (bv. commissies te betalen aan tussenpersonen die echter nog niet werden betaald door de groep) en omvatten geen leningen en hypotheekleningen te betalen aan verzekeringsondernemingen, indien zij niet verbonden zijn met het verzekeringsbedrijf maar enkel verband houden met financiering (en als gevolg daarvan zijn opgenomen in de financiële verplichtingen). Zij worden doorgaans gewaardeerd tegen hun nominale bedrag, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij, en zonder rekening te houden met latere wijzigingen aan de eigen kredietwaardigheid. Het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Daarom worden schulden uit hoofde van verzekering en tussenpersonen gewaardeerd tegen nominale waarde, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij onder Lokale GAAP en MVBS.

Er zijn geen verschillen tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden.

1.5.10 Schulden uit hoofde van herverzekering

Schulden uit hoofde van herverzekering zijn vervallen bedragen te betalen aan herverzekeraars (vooral lopende rekeningen) die geen deposito's zijn, gerelateerd zijn aan het herverzekeringsbedrijf, maar die niet opgenomen zijn in de bedragen die verhaalbaar zijn op herverzekering. Zij omvatten te betalen bedragen aan herverzekeraars die verband houden met gecedeerde premies. Zij worden doorgaans gewaardeerd tegen hun nominale bedrag, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij, en zonder rekening te houden met latere wijzigingen aan de eigen kredietwaardigheid. Het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Daarom worden schulden uit hoofde van herverzekering gewaardeerd tegen nominale waarde, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij onder Lokale GAAP en MVBS.

Er zijn geen materiële verschillen tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden.

1.5.11 Handelschulden (niet uit verzekeringsactiviteit)

Handelschulden (niet uit verzekeringsactiviteit) omvatten het totale bedrag aan handelsschulden, met inbegrip van bedragen die verschuldigd zijn aan werknemers, leveranciers enz. die geen verband houden met verzekeringen. Zij omvatten eveneens bedragen die verschuldigd zijn aan openbare instellingen. Schulden worden doorgaans opgenomen met hun vereffeningbedrag onder Lokale GAAP waarvan aangenomen wordt dat het de marktwaarde is. Indien er echter materiële verschillen bestaan tussen de Lokale GAAP-waarde en de MVBS-waarde, wordt rekening gehouden met de herwaarderingsaanpassing.

Er is geen verschil tussen de Lokale GAAP- en MVBS-waarden.

1.5.12 Alle andere verplichtingen, die niet elders worden getoond

Alle andere verplichtingen, die niet elders worden getoond, omvatten alle verplichtingen die niet opgenomen zijn in de overige balansposten. Zij omvatten met name aandeleninstrumenten met terugneemverplichting, maar ook andere verplichtingen en uitgestelde baten. Zij worden doorgaans gewaardeerd tegen reële waarde of tegen het nominale bedrag, met een aanpassing voor de kans op wanbetaling van de tegenpartij - waarbij geen rekening wordt gehouden met aanpassingen voor de eigen kredietwaardigheid. Het nominale bedrag wordt beschouwd als een goede graadmeter voor de reële waarde volgens de materialiteits- en evenredigheidsprincipes.

Alle andere verplichtingen, die niet elders worden getoond, worden doorgaans gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder Lokale GAAP en MVBS.

Het verschil tussen Lokale GAAP en MVBS houdt vooral verband met:

- Het verschil kan worden verklaard door de bedragen op de wachtrekeningen voor de verschillende gecombineerde bedrijven waarvoor een gelijkaardig bedrag kan worden teruggevonden op de overige vorderingen.

1.6 Andere informatie

Alle belangrijke informatie aangaande de waardering van zijn activa, technische voorzieningen en andere verplichtingen voor solvabiliteitsdoeleinden wordt besproken in de hoofdstukken hierboven.

2. Technische voorzieningen

2.1 Waardering van technische voorzieningen - Niet-leven

2.1.1 Technische voorzieningen per Super-LoB

De onderstaande tabel geeft de geconsolideerde marktwaardebalans technische voorzieningen op Super-LoB-basis weer voor AZ Benelux.

	Solvency II value (MVBS)	Statutory accounts value re-mapped to MVBS line	MVBS adjustments
Liabilities 31-12-2016			
Technical provisions - non-life	2.076	2.187	-110
Technical provisions - non-life (excluding health)	1.910	2.040	-129
Technical provisions calculated as a whole			
Best estimate	1.804	-	-
Risk margin	107	-	-
Technical provisions - health (similar to non-life)	166	147	19
Technical provisions calculated as a whole			
Best estimate	143	-	-
Risk margin	22	-	-

Tabel 3: Niet-leven - marktwaardebalans technische voorzieningen op Super-LoB-basis

De waarderingsregels voor de technische voorzieningen in overeenstemming met de plaatselijke GAAP worden in grote mate bepaald op grond van de huidige prudentiële regels voor de berekening van de technische voorzieningen, zoals vastgelegd in diverse wetten en Koninklijke Besluiten, circulaire en mededelingen. Artikel 16 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en artikel 20 van de wet van 16 februari 2009 op het herverzekeringsbedrijf vormen de rechtsgrond voor de berekeningsmethode en het bedrag van de technische voorzieningen.

2.1.1.1 Beschrijving van de grondslag voor de waardering van de beste schatting van verplichtingen (Best Estimate Liabilities) en de risicomarge

De technische voorzieningen stemmen overeen met het huidige bedrag dat Allianz zou moeten betalen indien de vennootschap haar (her-)verzekeringsverplichtingen onmiddellijk zou overdragen aan een andere (her-)verzekeraar. De berekening van technische voorzieningen stemt overeen met de som van de Best Estimate Liabilities en de risicomarge, die afzonderlijk worden berekend.

Best Estimate Liabilities (BEL)

- BEL worden voor alle geldende polissen berekend op de waarderingsdatum.
- De BEL worden gedefinieerd als het kansgewogen gemiddelde van de toekomstige kasstromen, rekening houdend met de tijdswaarde van geld (verwachte waarde van toekomstige kasstromen), aan de hand van de relevante risicovrije rentetermijnstructuur.
- De berekening van de BEL gebeurt op grond van actuele en geloofwaardige informatie en gebeurt aan de hand van adequate, toepasselijke en relevante actuariële en statistische methodes.
- De kasstroomprognose die wordt gebruikt voor de berekening van de BEL houdt rekening met alle inkomende en uitgaande kasstromen die vereist zijn om te voldoen aan de verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen gedurende hun looptijd, met inbegrip van toekomstige claims, toekomstige uitgaven (onderhoud, overheadkosten, provisies, vermogensbeheer), toekomstige premies (gecontracteerde premies). BEL omvat voorzieningen voor claims en premievoorzieningen.
- De berekening is bruto zonder aftrek van de bedragen die verhaalbaar zijn op herverzekeringscontracten en speciale purpose vehicles. Deze bedragen worden afzonderlijk berekend.

De voorzieningen voor claims houden rekening met alle toekomstige gebeurtenissen en omvatten gebeurtenissen met een lage waarschijnlijkheid en extreme gebeurtenissen ("lage frequentie, hoge ernst"),

d.w.z. latente claims en “binaire gebeurtenissen”. De BEL vertegenwoordigt het gemiddelde van de kasstromen, dit omvat de beste schatting van de claimsreserves, inclusief kosten voor verhaal en subrogatie en schaderegeling en de beste schatting van de premievoorzieningen.

De BEL voor verplichtingen in niet-leven en ziekteverzekering (gelijkaardig aan niet-leven) worden afzonderlijk berekend voor de voorzieningen voor claims en premievoorzieningen. Daardoor houden de premievoorzieningen verband met toekomstige verwachte schadegevallen die gedekt worden door (her-)verzekeringsverplichtingen die binnen de contractgrenzen vallen. De beste schatting van de premievoorzieningen wordt gedefinieerd als de verwachte huidige waarde van toekomstige inkomende en uitgaande kasstromen met inbegrip van, bijvoorbeeld, toekomstige premiebetalingen, toekomstige claims, toekomstige uitgaven enz. Uit deze definitie vloeit voort dat in sommige gevallen de daaruit voortvloeiende premievoorziening kan leiden tot een negatieve voorziening, d.w.z. een actief.

De voorzieningen voor claims houden verband met schadegevallen die zich reeds hebben voorgedaan, ongeacht of de hieruit voortvloeiende claims al dan niet werden gerapporteerd. Kasstroomprognoses voor de berekening van de voorzieningen voor uitstaande claims omvatten uitkeringen, uitgaven en premies in verband met deze gebeurtenissen. Verdiscontering gebeurt aan de hand van de relevante risicovrije rente voor de termijn (d.w.z. valutaspecifieke swaprentecurve met aanpassing voor volatiliteit).

Een contract wordt opgenomen op de datum waarop de onderneming partij wordt bij het contract, of op de datum waarop de verzekeringsdekking start, indien deze datum vroeger is. De contractgrens is het tijdstip waarop de verzekeraar het eenzijdige recht heeft het contract te beëindigen, de premie te wijzigen of de in het contract opgenomen premie te weigeren.

Indien het niet mogelijk is om met redelijke nauwkeurigheid het tijdstip te bepalen waarop een partij gebonden is aan het contract en rekening houdende met het feit dat de activiteit winstgevend is op portefeuilleniveau, kan de erkenning van een contract gedefinieerd worden als de datum waarop het van kracht wordt, of de datum waarop de premie ontvangen wordt voor een portefeuille van contracten, indien deze datum vroeger is. Dit voorkomt een onderwaardering van technische voorzieningen en is bijgevolg gepast overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel.

Risicomarge (RM)

De marktwaarde van verplichtingen wordt gedefinieerd als de verdisconteerde beste schattingen van de verplichtingen, plus een Risicomarge (RM), die de kostprijs van kapitaal vertegenwoordigt om de activiteiten af te wikkelen tot de definitieve regeling. Bijgevolg is de RM de kostprijs van het aanhouden van het noodzakelijke kapitaal bovenop de BEL. Met andere woorden, op het moment waarop de balans wordt opgesteld, worden alle contractuele verplichtingen geboekt tegen hun verwachte waarde (verdisconteerd voor tijdswaarde) plus de RM.

Om de kostprijs van kapitaal te berekenen is het risicoprofiel van de onderliggende activiteiten vereist. De Solvabiliteitskapitaalvereiste (Solvency Capital Requirement - SCR) is het vereiste risicokapitaal voor slechts één jaar. Bijgevolg moet de SCR voor individuele tijdstippen in de toekomst geschat worden. Allianz volgt de Solvency II-richtlijn waarbij de RM gebaseerd is op een benadering van kostprijs van kapitaal voor afwikkeling van activiteiten voor marktwaardebalansafsluiting. Vereenvoudigingen moeten steeds voorzichtig worden toegepast. De geschiktheid van de vereenvoudigingen en onderliggende veronderstellingen moet gerechtvaardigd en gedocumenteerd worden. Zo moet bijvoorbeeld worden nagegaan of afdoende rekening werd gehouden met de looptijd en het afwikkelingspatroon van de verplichtingen (netto/bruto) of of de samenstelling van de (sub-)categorieën van het verzekeringstechnische risico op afdoende wijze werd weergegeven doorheen de jaren.

Solvency II vereist een voorziening voor de kostprijs van het aanhouden van niet-afdekbare risicokapitaal. Er is geen RM vereist voor afdekbare financiële risico's omdat deze kunnen worden overgedragen naar de kapitaalmarkten. Er is een RM vereist voor niet-afdekbare risico's - de andere financiële risico's dan renterisico's

en verzekerings- en operationele risico's die niet kunnen worden overgedragen naar de kapitaalmarkten.

De kostprijs van kapitaal is de verwachte kostprijs van de overdracht van de niet-afdekbare financiële, verzekerings- en operationele risico's naar een andere verzekeraar, herverzekeraar of andere marktspelers.

De niet-afdekbare SCR bestaat uit de SCR voor verzekerings- en operationele risico's plus de SCR voor niet-afdekbare financiële risico's. Zij omvat bijvoorbeeld onderhoudskosten en inflatiekosten.

In gevallen waar het niet-financiële risicokapitaal afhangt van meer risicodeterminanten en parameters dan degene die standaard deel uitmaken van de methodologie van Allianz voor niet-financieel risicokapitaal, wordt bijkomend risicokapitaal opgenomen op grond van een afdoend schokscenario van de marktwaardebalans, en voorzien bij de niet-afdekbare SCR.

Bij Allianz wordt het kredietrisico met betrekking tot herverzekeraars verondersteld volledig afdeikbaar te zijn, dit wordt bijgevolg niet opgenomen in de berekening van de RM.

We wijzen erop dat diversificatie tussen Leven- en Niet-leven-LoB niet is toegestaan volgens Solvency II.

Economische Scenario Generator

Allianz gebruikt een marktconsistente waarderingsmethode om de economische waarde van de verplichtingen opgenomen in de activiteit Life&Health van de vennootschap en de gevoeligheden daarvan af te leiden. De vereiste van marktconsistentie uiteengezet in de Solvency II-richtlijn aangaande de berekening van technische voorzieningen (Artikel 75, [7]) en verder toegelicht in de gedelegeerde verordeningen (Artikel 17, [8]) impliceert het gebruik van de klasse van risiconeutrale economische modellen. De risiconeutrale Economische Scenario Generator (ESG), die risiconeutrale scenario's opstelt, omvat diverse submodellen voor de verschillende betrokken activaklassen. Momenteel zijn dit rentevoeten (die de centrale bouwsteen vormen van elk risiconeutraal economisch model), aandelen- en vastgoedindexen, alternatieve beleggingsindexen, inclusief dividendopbrengst, inflatie en wisselkoersen.

Bij de berekening van de reële waarden van activa en verplichtingen zijn de veronderstellingen aangaande de onderliggende risicovrije rendementscurve van cruciaal belang voor het bepalen van toekomstige kasstromen en hun verdiscontering. We passen de methode toe volgens de European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) binnen de technische documentatie (EIOPA-BoS-15/035) voor de uitbreiding van de risicovrije rentecurves buiten de laatste liquide rentetermijn (tenor). Daarnaast passen we de risicovrije rendementscurves aan met de volatiliteitsaanpassingen zoals gedefinieerd door EIOPA.

Wegens de late beschikbaarheid van de officiële EIOPA-publicatie hanteert Allianz een eigen reeks risicovrije rendementscurves die gekalibreerd worden volgens de EIOPA-methodologie en -richtlijnen. Om te zorgen voor voldoende consistentie tussen de risicovrije rendementscurves van EIOPA en die van Allianz wordt een driemaandelijkse vergelijking gemaakt waarbij een drempel van +/- 5 bps wordt toegepast. Bijgevolg worden afwijkingen van de risicovrije curves van EIOPA met max. +/- 5 bps als aanvaardbaar beschouwd en leiden deze niet tot een bijkomende berekening.

Om te zorgen voor een gecoördineerd proces in geval van afwijkingen boven de drempels coördineert Group Risk een afstemmende vergadering met GA en GAR om informatie te verstrekken over het resultaat van de vergelijking van de rendementscurve met EIOPA. Indien nodig zal met de betrokken entiteiten een actieplan worden overeengekomen wanneer de aanpassingen uitgevoerd zullen worden aan de betrokken systemen binnen de Groep.

Volatiliteitsveronderstellingen zijn over het algemeen nodig voor de prijsstelling van rente-, aandelen- en deviezenderivaten, met inbegrip van de derivaten opgenomen in de deelnemende technische voorzieningen Leven.

Marktnoteringen voor impliciete volatiliteit worden geleverd door IDS (Investment Data Services; een 100%-dochteronderneming van Allianz SE) en ze worden gebruikt als input voor de ESG-kalibratie. Om een volledig overzicht te krijgen van de impliciete swaption-volatiliteiten tot de projectiehorizon van 60 jaar, wordt voor elke valuta de laatste liquide-optievervaldatum (LLT) bepaald over de verschillende onderliggende termijnen heen. Tot de laatste liquide-optietermijn worden de marktnoteringen voor impliciete volatiliteit gebruikt. Daarna wordt de onderliggende termijnstructuur samen met de optietermijnstructuur naar het doelniveau op lange termijn $v(LTA)$ asymptotisch geëxtrapoleerd door middel van een exponentieel afnemende weegfunctie $w(t)$, waarbij:

$$w(t) = \exp(-a \cdot t)$$

waarbij a , de convergentiesnelheid, is vastgelegd op 0,1 voor alle valuta's en t de huidige geëxtrapoleerde optietermijn is, minus de laatste liquide-optietermijn (LLT), in jaren. Voor alle termijnen $> LLT$ wordt de volatiliteit als volgt berekend:

$$v(LLT+t) = v(LLT) \cdot w(t) + v(LTA) \cdot (1-w(t))$$

De doelniveaus op lange termijn moeten asymptotisch worden behaald tegen jaar 60 voor alle valuta's.

2.1.1.2 Onzekerheid - Gevoelighedsniveau

Een analyse van het gevoelighedsniveau van het model wordt uitgevoerd om inzicht te krijgen in de volatiliteit van de onderliggende activiteiten. Gevoelighedstesten van het model zijn niet enkel beperkt tot stochastische simulaties, zoals Bootstrapping. Deze houden ook rekening met onzekerheid van het model, en omvatten scenariotests, inachtneming van het resultaat van reeksen afkomstig van verschillende modellen en back-testing om de wijziging van schattingen op te volgen als gevolg van bijkomende informatie. Stochastische simulaties worden gebruikt om onzekerheid in de toekomstige ontwikkeling van claims te schatten op grond van de geselecteerde beste schattingen van de verplichtingen.

Rekening houden met modelonzekerheden tijdens het waarderingproces levert verschillende puntramingen op. Dit gebeurt door rekening te houden met de resultaten van de toepassing van verschillende methodes, d.w.z. betaald, opgelopen of frequentie/ernst, omdat verschillende methodes het belang van bepaalde informatie sterker benadrukken dan andere. Scenariotesting is de schommeling van specifieke onderliggende veronderstellingen binnen de methodes, die ook worden gebruikt om een reeks van mogelijke schattingen af te leiden. Zo biedt scenariotesting bijvoorbeeld een goed inzicht in de effecten van inflatie of binaire gebeurtenissen op de schatting van reserves. Back-testing valideert de keuze van vorige selecties en brengt de beperkingen aan het licht van de nauwkeurigheid van schattingen doorheen de tijd. Indien de veronderstellingen die gebruikt worden in de bovenstaande berekeningen van bereik redelijk zijn, kan het resultaat bijdragen tot de definitieve beslissing aangaande de ultieme reserveniveaus.

De doelstelling en de veronderstellingen voor de berekening van het bereik zijn echter redelijk en realistisch. Ze worden ook duidelijk toegelicht om te zorgen voor een correct gebruik van de resultaten. Op grond van dit bereik worden gevoelige veronderstellingen of veronderstellingen met een potentieel wezenlijke impact nauwkeurig opgevolgd. Het Actuariel Rapport en het PRISM-rapport bevatten een opinie ten aanzien van de onzekerheid van de reserves.

Feitelijke versus verwachte analyse wordt regelmatig uitgevoerd om de redelijkheid van de methodes en van de selectie van parameters te beoordelen. Dit omvat een afstemming van de huidige en vorige waarderingen van verliesreserves. Alle wezenlijke afwijkingen/verschillen worden geanalyseerd tussen feitelijke en verwachte ervaring. Dat geldt ook voor wijzigingen in veronderstellingen en methodologie. Deze worden onderzocht en voldoende toegelicht. Het advies van deskundigen is opgenomen in het waarderingproces.

Er wordt een mutatieanalyse uitgevoerd tussen het huidige kwartaal en het einde van het vorige boekjaar. Het doel van de mutatieanalyse is inzicht te krijgen in de mutaties van reserves tussen twee periodes.

De volledige mutaties van reserves dienen aan te sluiten bij de balans aan het begin en het einde van de geanalyseerde periode. Transparantie van mutaties wordt verzekerd door een onderverdeling in belangrijke bijdragende factoren, zoals:

- betalingen verricht uit reserves,
- nieuwe informatie die relevant is voor schatting van reserves,
- een gewijzigd oordeel over reserveschattingen,
- nieuwe gedekte activiteiten, en
- aanpassingen aan het bereik om openings- en eindreserves op elkaar af te stemmen.

Het bereik van de mutatieanalyse omvat claimsreserves en premievoorzieningen maar niet de RM.

2.1.2 Op herverzekering verhaalbare bedragen

De bedragen die verhaalbaar zijn op herverzekeringscontracten worden berekend in overeenstemming met de grenzen van de onderliggende verzekerings- of herverzekeringscontracten waarmee ze verband houden.

De berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen leidt ofwel tot de opname van op herverzekering verhaalbare bedragen berekend als geheel of als beste schatting voor het op herverzekering verhaalbare bedrag. Er wordt geen RM gerapporteerd in de rubriek van het op herverzekering verhaalbare bedrag omdat de RM opgenomen in de technische voorzieningen reeds met aftrek van herverzekering is. Daarnaast wordt een aanpassing voor kredietverzuim (credit default adjustment, CDA) berekend.

Bij het berekenen van de op herverzekering verhaalbare bedragen moet rekening worden gehouden met het tijdsverschil tussen verhaal en directe betalingen. Voor de berekening van de op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen mogen de kasstromen enkel betalingen omvatten in verband met vergoedingen voor verzekeringsgevallen en niet-afgewikkelde verzekeringsclaims. Betalingen in verband met andere gebeurtenissen of afgewikkelde verzekeringsclaims moeten verantwoord worden buiten de op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen.

Inkomende kasstromen omvatten ten minste:

- op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen voor betalingen van claims of uitkeringen en verhaalbare bedragen voor gerelateerde kosten, en
- herverzekeringsprovisie en winstdeling zoals toegelicht in individuele herverzekeringscontracten.

Uitgaande kasstromen omvatten tenminste:

- toekomstige premies voor herverzekeringscontracten, en
- interest op herverzekeringsdeposito's (indien van toepassing).

Het resultaat van de berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen wordt aangepast om rekening te houden met verwachte verliezen omwille van wanbetaling van de tegenpartij. Deze aanpassing wordt gebaseerd op een beoordeling van de waarschijnlijkheid van de tegenpartij en het gemiddelde daaruit voortvloeiende verlies (verlies bij wanbetaling).

De Group Reserving Guidance vereist uitdrukkelijk dat plaatselijke actuariële functies veronderstellingen testen voor het gebruik van de vereenvoudiging en om af te wijken van de vereenvoudigingen indien deze niet geschikt zijn.

In het algemeen zijn de herverzekeringsprogramma's van de Groep vrij stabiel. De Groep maakt van de gelegenheid gebruik om winstgevendende activiteiten binnenshuis te houden en draagt intern activiteiten over aan AZ Re. Externe overdrachten werden teruggeschroefd en de meeste recente activiteit is meestal met hoge retentie. De algemene richtlijn voor de berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen is onafhankelijk van het soort herverzekering of de overeengekomen voorwaarden. De verantwoordelijkheid ligt bij de respectieve Operating Entity (OE, bedrijfseenheid) die de herverzekering plaatst.

2.1.3 Actuariële methodologieën en veronderstellingen

2.1.3.1 Evenredigheid

De actuariële functie zorgt ervoor dat de technische voorzieningen door de Corporate Actuarial-afdeling worden bepaald aan de hand van gegevens, veronderstellingen en methodes die evenredig zijn met het risicoprofiel van de juridische entiteit, rekening houdend met de aard, omvang en complexiteit van de risico's. Het principe van evenredigheid betekent dat juridische entiteiten een waarderingsmethode mogen kiezen en toepassen die:

- geschikt is om de doelstelling van het afleiden van BEL te behalen, maar
- niet ingewikkelder is dan nodig om deze doelstelling te realiseren.

Dat betekent echter niet dat een toepassing van het evenredigheidsprincipe beperkt is tot kleinere juridische entiteiten, en het betekent evenmin dat omvang de enige relevante factor is wanneer met dit principe rekening wordt gehouden. In plaats daarvan is het individuele risicoprofiel de belangrijkste leidraad bij het beoordelen van de nood om het evenredigheidsprincipe toe te passen.

2.1.3.2 Relevantie

Elke actuariële functie legt een concept voor relevantieniveau vast dat geschikt is voor het aanleggen van reserves en dat verenigbaar is met het gebruik ervan in overeenstemming met Solvency II in de marktwaardebalans, dat het mogelijk maakt geïnformeerde beslissingen te nemen voor elk aspect van het reserveproces bij het beoordelen van de mogelijkheid van een materiële onjuiste opgave van technische voorzieningen. Bijgevolg wordt het concept relevantie toegepast op de afbakening van het bereik, waarderingsmethode, reserveveronderstellingen en gegevenskwaliteit. Relevantieniveaus verschillen voor elke juridische entiteit en op het niveau van de OE of de Groep. Het sluit echter aan bij het relevantieconcept van het algemene afsluitingskader met het oog op consistentie binnen de juridische entiteit, de OE en de Groep. Waar de actuariële functies een beperkte reservebeoordeling hebben uitgevoerd op grond van irrelevantie, is de beweegreden duidelijk geformuleerd in het respectieve actuariële rapport.

2.1.3.3 Risicomarge (RM)

De RM wordt berekend op grond van de methodologie van de EIOPA, waarbij deze gedefinieerd wordt als het percentage kostprijs van kapitaal vermenigvuldigd met de som van verdisconteerde Solvabiliteitskapitaalvereiste (Solvency Capital Requirements - SCR) aan de hand van de risicovrije rente (exclusief volatiliteitsaanpassing) voor de respectieve looptijd. AZ Benelux baseert de berekening van de SCR op het standaardmodel SCR. Er wordt rekening gehouden met diversificatie tussen LoB's. Het vereiste percentage kostprijs van kapitaal voor de berekening van de RM is gebaseerd op de definitie van EIOPA.

De actuariële functie coördineert de berekening van de RM, maar de berekeningen worden uitgevoerd door de Corporate Actuarial-afdeling. De geselecteerd benadering moet gedocumenteerd (en gerechtvaardigd) worden en de geschiktheid van de onderliggende veronderstellingen en vereenvoudigingen moet gerechtvaardigd en gedocumenteerd worden. Vereenvoudigingen moeten steeds voorzichtig worden toegepast. Correcte beoordeling en deskundige kennis moeten bijvoorbeeld worden toegepast om na te gaan of afdoende rekening werd gehouden met de looptijd en het afwikkelingspatroon van de verplichtingen (netto/bruto) of om na te gaan of de samenstelling van de (sub-)categorieën van het verzekeringstechnische risico op afdoende wijze werd weergegeven doorheen de jaren.

De berekening van de RM kan vereenvoudigd worden door middel van een verlenging met tussentijdse kwartalen om herhaalde afsluitingsprocessen te vermijden, enkel en alleen indien de premievoorziening stabiel is op tussentijdse kwartalen.

2.1.3.4 Vereenvoudigingen

Advies van deskundigen

De waardering van technische voorzieningen is een proces dat advies van deskundigen vereist op tal van vlakken, zoals de geloofwaardigheid die wordt toegekend aan historische gegevens, tot welke mate vertrouwd mag worden op prospectieve modellen en de vereiste om rekening te houden met onzekerheid in de schatting. Ongeacht de techniek is advies vereist bij toevoegingen of aanpassingen aan de schattingen om rekening te kunnen houden met omstandigheden die niet zijn opgenomen in het verleden en waarmee rekening moet worden gehouden in de BEL (bijvoorbeeld binaire gebeurtenissen). Bijgevolg wordt advies van deskundigen niet losgekoppeld van om het even welke taak die wordt uitgevoerd door de Corporate Actuarial-afdeling en de actuariële functie. De rol van advies van deskundigen is het aanvullen van de uitgevoerde statistische analyse, de interpretatie van de resultaten en de identificatie van een oplossing in geval van tekorten. Als onderdeel van de analyse toont de actuaaris de geschiktheid van het advies van deskundigen aan om een vertekende raming te voorkomen die het echte onderliggende risico over- of onderschat. Advies van deskundigen wordt echter niet geïsoleerd toegepast, tenzij er een betrouwbaar alternatief is, bijvoorbeeld omwille van een schaarsheid van relevante gegevens. Indien een veronderstelling afhangt van een advies van deskundigen zal dit toegepast worden door een persoon/personen met relevante kennis, inzicht en begrip van het onderwerp.

Overgedragen voorzieningen voor claims

In normale omstandigheden wordt de analyse van voorzieningen voor claims afzonderlijk uitgevoerd voor bruto en overgedragen. Deze directe benadering hangt af van de beschikbaarheid van geschikte overgedragen gegevens. Gewijzigde herverzekeringprogramma's en schaarse gegevens zouden dit moeilijk kunnen maken.

Vereenvoudiging kan echter worden toegepast om de uitvoering van een netto analyse mogelijk te maken op de volgende manieren:

- Een indirecte benadering is gebaseerd op het verschil tussen bruto- en nettoschattingen. Deze benadering is mogelijk indien geschikte nettogegevens beschikbaar zijn.
- Een nog eenvoudigere benadering is gebaseerd op bruto/nettoratio's. In dit geval worden benchmarkratio's gebruikt.
- De derde benadering bestaat erin enkel rekening te houden met casereserves voor de overgedragen beste schattingen.

In gevallen waar vereenvoudiging wordt toegepast, toont de actuariële functie de redelijkheid van deze aanpak aan en valideert deze.

Aanpassing wanbetaling tegenpartij

In onze berekening houden we rekening met het risicobeperkende effect van herverzekering ook al blijft het risico van wanbetaling door de tegenpartij bestaan. Dit wordt afzonderlijk aangepakt en er wordt dienovereenkomstig een aanpassing gedaan van de op herverzekering verhaalbare bedragen. Op grond van de vorige berekening is de aanpassing voor wanbetaling door tegenpartij op het niveau van de Groep klein in vergelijking met het bedrag van overgedragen reserves. Rekening houdend met evenredigheid en relevantie worden ook de volgende vereenvoudigingen gebruikt met betrekking tot de granulatie van de berekening:

- Hoewel de aanpassing voor wanbetaling door de tegenpartij berekend moet worden op grond van de verdisconteerde beste schattingen van de verplichtingen, bestaat de vereenvoudiging erin de nominale beste schatting te berekenen zonder verdiscontering, afhankelijk van de omvang van de aanpassing voor wanbetaling door de tegenpartij. Deze aanpak wordt dan beschouwd als conservatief in een normale renteomgeving.
- Het is meestal noodzakelijk om de berekening uit te voeren per tegenpartij, reservesegmenten en ongevalsjaren. Vereenvoudiging kan echter worden toegepast door berekening op globaal niveau, bijvoorbeeld één berekening voor tegenpartijen met dezelfde waarschijnlijkheid van wanbetaling, segmenten of ongevalsjaren. Indien een globaal bedrag wordt berekend, dan kan dit later uitgesplitst worden in de gepaste segmenten om te voldoen aan de rapporteringsvereisten.

2.1.3.5 Methodes

De gehanteerde methodes zijn geschikt voor de aard en de complexiteit van de risico's. Een aantal (maar niet alle) aspecten waarmee rekening wordt gehouden, zijn:

- het feit of de analyse gebeurt per ongevalsperiode of verzekeringsperiode,
- het soort activiteit dat wordt gewaardeerd,
- de looptijd van de activiteit,
- de OE-context,
- relevante sectorpraktijken, en
- de specifieke omstandigheden van de OE.

In de analyse van de claimervaring wordt (onder meer) rekening gehouden met de volgende aspecten:

- claimfrequentie,
- ernst van de claim,
- patroon van indiening van claims (of seizoensgebondenheid),
- ontwikkeling van rapportering van claims,
- ontwikkeling van claimafwikkeling of -afroning,
- ontwikkeling van claimbetalingen,
- ontwikkeling van opgelopen verliezen,
- incidentie en ontwikkeling van grote claims, en
- potentiële impact van rampen.

Er wordt ook gebruik gemaakt van diagnostische gegevens om potentiële trends en/of anomalieën in de gegevens te helpen opsporen:

- telling afgesloten claims/telling gerapporteerde claims,
- betaald verlies/opgelopen verlies,
- telling betaald verlies/afgesloten claims,
- telling opgelopen verlies/gerapporteerde claims,
- telling reserves uitstaande cases/openstaande claims,
- opgelopen verlies/verdiende premie,
- residugrafieken (een vergelijking van actuele gegevenswaarden tegenover voorspelde gegevenswaarden),
- gemiddelde premietarieven, en
- eventuele contractuele opties en financiële waarborgen opgenomen in de contracten moeten geïdentificeerd en geanalyseerd worden.

2.1.3.6 Schatting in speciale gevallen

Het bovenstaande paragraaf is mogelijk niet van toepassing op speciale soorten activiteiten of claims waar standaardmethodes niet geschikt zijn. Daarom worden alternatieve methodes op maat van individuele kenmerken toegepast. Wanneer dergelijke alternatieve methodes worden toegepast, wordt de beweegreden voor de gekozen aanpak, methode, potentiële validatie en back testing gedocumenteerd. Binaire gebeurtenissen en kwalitatieve aanpassingen zijn voorbeelden van wanneer een dergelijke documentatie vereist is.

In de volgende paragrafen worden een aantal unieke kenmerken van de speciale soorten activiteiten/claims toegelicht:

Lijfrente

Lijfrenteachtige claims vertonen kenmerken van levensverzekeringsachtige claims omdat ze beïnvloed worden door mortaliteit, wetswijzigingen en herzieningsrisico's. Voordat claims officieel erkend worden als lijfrente, wordt de schatting van de claims uitgevoerd aan de hand van niet-leven-technieken. Pas nadat de lijfrente officieel erkend is, kunnen risicofactoren voor leven in overweging genomen worden bij de evaluatie en selectie-methodes.

Asbest en andere latente claims

Door de lange latentie van asbestclaims, geven de methodes die de toekomstige kostprijs van claims ramen op grond van de triangulatie van gerapporteerde claims en claimbetalingen tot op vandaag geen redelijke resultaten. Voor dit type claim worden doorgaans een aantal verschillende methodes gehanteerd, waaronder modellen op basis van blootstelling en globale sectormodellen.

Voor Nederland heeft Allianz Benelux een blootstellingsmodel gebruikt dat werd ontwikkeld door de UK Asbestos Working Party en dat afgestemd is op de specifieke kenmerken van asbestclaims. Het model doet expliciete veronderstellingen over asbestblootstelling in Nederland en het mechanisme dat verzekerde claims oplevert voor deze blootstelling. Allianz heeft statistische gegevens die de veronderstellingen voor een aantal landen ondersteunen gehaald uit sectorpublicaties, onderzoeksartikelen en conferenties. Deze informatie wordt daarna periodiek bijgewerkt zodat Allianz steeds op de hoogte blijft van de ontwikkeling van verplichtingen op het vlak van asbest.

Verdiscontering en kasstroom van technische voorzieningen

Om de marktwaarde van technische voorzieningen te evalueren moeten kasstroompatronen, verdisconteerd verlies en premievoorzieningen en risicomarges berekend worden.

De schattingen van technische voorzieningen voor de marktwaardebalans en beste schattingen gebruikt in het risicokapitaalmodel moeten consistent zijn. Daarom worden identieke kasstroompatronen en risicoloze rendementscurves gebruikt.

Voor kasstroomprognoses moet rekening worden gehouden met de inkomende en uitgaande kasstromen (inclusief kosten) die vereist zijn om te voldoen aan de verzekeringsverplichtingen. Het is noodzakelijk dat rekening wordt gehouden met de valuta van de kasstromen, tenzij het concept van evenredigheid van toepassing is.

Indien wordt gebruikgemaakt van benchmarks voor kasstroompatronen, dan moet rekening worden gehouden met de tijdsverschillen in de patronen tussen directe, overgenomen en overgedragen (in het bijzonder niet-evenredige) activiteiten.

Voor de schatting van de marktwaarde is verdiscontering nodig. Discontering gebeurt aan de hand van de relevante rente voor de termijn. Om inconsistentie te vermijden, worden de rendementscurves uit één enkele bron gebruikt. De officiële rendementscurve die gehanteerd moet worden binnen Allianz is te vinden in de Sphere, die een onderdeel is van de Risk Analysis Infrastructure (RAI).

Er wordt rekening gehouden met het verloop van het disconto. Wanneer verdiscontering wordt toegepast op toekomstige cashbetalingen om een contante waarde te verkrijgen voor de technische voorzieningen, moet rekening worden gehouden met het verloop van dat discontopercentage voor elke opeenvolgende periode om de niet-verdisconteerde waarde op de datum van de betaling te verkrijgen.

Ontoereikende kwaliteit van gegevens

Indien er onvoldoende kwalitatief toereikende gegevens toegepast kunnen worden, kan voor de berekening van de BEL gebruikgemaakt worden van betrouwbare, voor de actuariële methode geschikte benaderingen, op voorwaarde dat:

- de ontoereikendheid van gegevens niet toe te schrijven is aan ontoereikende interne processen en procedures voor het verzamelen, opslaan of valideren van gegevens die gebruikt worden voor de waardering van technische voorzieningen,
- er geen relevante externe gegevens beschikbaar zijn die gebruikt zouden kunnen worden om de kwaliteit van de beschikbare gegevens te vergroten, en
- het niet praktisch zou zijn om de gegevens aan te passen om de ontoereikendheid te verhelpen.

Er zijn op dit moment geen relevante aanbevelingen ten aanzien van verbetering van de interne procedures voor gegevens.

2.1.4 Wezenlijke veranderingen

Er waren geen wezenlijke veranderingen van de relevante veronderstellingen voor berekening van de technische voorzieningen ten opzichte van de vorige verslagperiode.

2.2 Waardering van technische voorzieningen - Leven

2.2.1 Technische voorzieningen per Super-LoB

De onderstaande tabel geeft de geconsolideerde marktwaardebalans technische voorzieningen op Super-LoB-basis weer voor alle OE's.

	Solvency II value (MVBS)	Statutory accounts value re-mapped to MVBS line	MVBS adjustments
Liabilities 31-12-2016			
Technical provisions - life (excluding index-linked and un-linked)	12.545	10.840	1.705
Technical provisions - health (similar to life)	1.353	1.243	109
Best estimate	1.301	-	-
Risk margin	51	-	-
Technical provisions - life (excluding health and index-linked and unit-linked)	11.192	-	-
Best estimate	11.098	-	-
Risk margin	95	-	-
Technical provisions - index-linked and unit-linked	554	557	-23
Best estimate	552	-	-
Risk margin	2	-	-

Tabel 4: Leven - Marktwaardebalans technische voorzieningen op Super-LoB-basis

2.2.1.1 Beschrijving van de grondslag voor de waardering van de beste schatting van verplichtingen (Best Estimate Liabilities) en de risicomarge

De Allianz-groep vereist dat technische voorzieningen worden berekend voor haar levensverzekeringsmaatschappijen in overeenstemming met Artikel 76 en 77 van de Solvency II-Richtlijn 2009/138/EG om informatie over technische voorzieningen te kunnen meedelen als onderdeel van een marktwaardebalans. De technische voorzieningen stemmen overeen met het huidige bedrag dat Allianz zou moeten betalen indien de vennootschap haar (her-)verzekeringsverplichtingen onmiddellijk zou overdragen aan een andere (her-)verzekeraar. De berekening van technische voorzieningen stemt overeen met de som van de Best Estimate Liabilities en de risicomarge, die afzonderlijk worden berekend.

De actuariële functie houdt rekening met de volgende kenmerken:

- de mate van homogeniteit van de risico's,
- de verscheidenheid van verschillende subrisico's of risicomponenten waaruit het risico bestaat,
- de manier waarop deze subrisico's onderling verbonden zijn,
- het niveau van onzekerheid, d.w.z. de mate waarin toekomstige kasstromen voorspeld kunnen worden,
- de aard van het voorkomen of de kristallisatie van het risico in termen van frequentie en ernst,
- het soort ontwikkeling van claimbetalingen doorheen de tijd,
- de omvang van het potentiële verlies voor de polishouder, inclusief de nasleep van de claimsdistributie,
- het soort activiteiten waaruit de risico's afkomstig zijn (bv. directe activiteiten of herverzekering),
- de mate van samenhang tussen verschillende soorten risico's, inclusief de nasleep van de risicodistributie, en
- eventuele risicobeperkende instrumenten die worden toegepast, en hun impact op het onderliggende risicoprofiel.

Group Actuarial biedt richtlijnen en criteria om te beoordelen of de gekozen methode evenredig is met de aard, omvang en complexiteit van de risico's. Daarnaast beoordeelt en test Group Actuarial de technische voorzieningen berekend door AZ Benelux tijdens het driemaandelijkse afsluitingsproces.

Best Estimate Liabilities (BEL)

De BEL wordt voor alle geldende polissen berekend op de waarderingsdatum. De BEL vertegenwoordigt de waarde van verdisconteerde kasstromen die opduiken tijdens de looptijd van de polis. De kasstroomprognose die gebruikt wordt voor de berekening houdt rekening met alle inkomende en uitgaande kasstromen die vereist zijn om te voldoen aan de verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen gedurende hun volledige duur, zoals:

- toekomstige uitkeringen - looptijdwaarden, jaarlijkse aflossingen, claims, afkoopwaarden,
- toekomstige uitgaven - onderhoud, overheadkosten, provisies, vermogensbeheer, en
- toekomstige premies - gecontracteerde premies.

Alle toekomstige bedragen worden verdisconteerd op de waarderingsdatum tegen het discontopercentage voor de waardering.

Algemeen genomen mogen vereenvoudigingen of benaderingen niet leiden tot een fout van meer dan 5% in de resultaten van de berekening. Geschikte vereenvoudigde methodes zijn eventueel IFRS-reserve of plaatselijke wettelijke reserve.

Alle opties en waarborgen (O&W) worden beoordeeld en opgenomen in de BEL na een relevantiebeoordeling. Veronderstellingen volgens beste schatting van het gedrag van polishouders bij de benutting van contractuele opties, evenals verval of afstand, steunen op actuele en geloofwaardige informatie. De veronderstellingen houden uitdrukkelijk of impliciet rekening met de impact die toekomstige wijzigingen van financiële en niet-financiële omstandigheden kunnen hebben op de uitoefening van die opties.

Risicomarge (RM)

De marktwaarde van verplichtingen wordt gedefinieerd als de verdisconteerde beste schattingen van de verplichtingen, plus een Risicomarge (RM), die de kostprijs van kapitaal vertegenwoordigt om de activiteiten af te wikkelen tot de definitieve regeling. Bijgevolg is de RM de kostprijs van het aanhouden van het noodzakelijke kapitaal bovenop de BEL. Met andere woorden, op het moment waarop de balans wordt opgesteld, worden alle contractuele verplichtingen geboekt tegen hun verwachte waarde (verdisconteerd voor tijdswaarde) plus de RM.

In overeenstemming met Solvency II is een voorziening vereist voor de kostprijs van het aanhouden van niet-afdekkbaar risicokapitaal. Er is geen RM vereist voor afdekbare financiële risico's omdat deze worden overgedragen via de kapitaalmarkten. Er is een RM vereist voor niet-afdekbare risico's - de andere financiële risico's dan renterisico's en verzekerings- en operationele risico's die niet kunnen worden overgedragen via de kapitaalmarkten.

De kostprijs van kapitaal is de verwachte kostprijs van het overdragen van de niet-afdekbare financiële, verzekerings- en operationele risico's aan een andere verzekeraar of herverzekeraar en andere marktpelers.

De niet-afdekbare SCR bestaat uit de SCR voor verzekerings- en operationele risico's plus de SCR voor niet-afdekbare financiële risico's. Zij omvat bijvoorbeeld onderhoudskosten en inflatiekosten.

Bij de Allianz-groep wordt het kredietrisico met betrekking tot herverzekeraars verondersteld volledig afdekkbaar te zijn, dit wordt bijgevolg niet opgenomen in de berekening van de RM.

Toepasselijke diversificatievoordelen tussen activiteitentakken (Lines of Business - LoB) worden opgenomen in de berekening van de RM op het niveau van de verslaggevende eenheid. We wijzen erop dat diversificatie tussen Leven- en Niet-leven-LoB niet is toegestaan volgens Solvency II.

Voor de berekening van de kostprijs van het aanhouden van de niet-afdekbare SCR moet de niet-afdekbare SCR geëxtrapoleerd worden over de volledige prognoseperiode, diversificatie worden toegepast en daarna de contante waarde van een last voor kostprijs van kapitaal berekend worden op het geprojecteerde kapitaal. De berekening gebeurt volgens deze stappen:

1. Afzonderlijk levensverzekeringskapitaal per risicotype verkrijgen van Algo Risk Application (ARA), het centrale risicosysteem van de Groep.
2. Afzonderlijk operationeel risico, verval en kosten risicokapitaal verkrijgen van ARA.
3. Bij een samengestelde maatschappij, met name een maatschappij die een mix van levensverzekeringen en niet-levensverzekeringen aanbiedt, dienen het kapitaal operationeel risico, kapitaal vervalrisico en kapitaal kostenrisico verdeeld te worden tussen leven en niet-leven. Kapitaaltoewijzing tussen leven en niet-leven kan evenredig gebeuren op grond van BEL.
4. Voor elk kapitaalbedrag verkregen in (1.) en (2.) hierboven moet een prognose gedaan worden aan de hand van een geschikte driver. Deze driver is niet noodzakelijk dezelfde voor elk risicotype en elke OE is verantwoordelijk voor het bepalen van de geschikte drivers.
5. Vermenigvuldig voorspeld kapitaal met de kostprijs van kapitaal (CoC) en bereken de contante waarde om de afzonderlijke niet-gediversifieerde marges per risicotype te verkrijgen. Artikel 39 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 bepaalt dat de CoC 6% moet zijn - de bijkomende rente, boven de relevante risicovrije rente, die een verzekeraar of herverzekeraar zou oplopen bij het aanhouden van een bedrag van AFR gelijk aan de SCR die noodzakelijk is om te voldoen aan de verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen gedurende de volledige looptijd van deze verplichtingen.
6. Gebruik diversificatiematrix om totale gediversifieerde risicomarges te berekenen aan de hand van niet-gediversifieerde marges per risicotype berekend in (5.).
7. RM toewijzen tot op het niveau van LoB. De toewijzing van RM tot op het niveau van LoB kan evenredig gedaan worden door kapitaalbijdrage. Wanneer de kapitaalbijdrage van elke LoB niet beschikbaar is, dan zijn de OE's verantwoordelijk voor het bepalen van een geschikte driver.

Artikel 58 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 laat het gebruik van vereenvoudigde methodes toe voor de berekening van de RM. Als een benadering kan een prognose van niet-afdekbare SCR gedaan worden evenredig met de beste schatting van het deterministische risicovrije scenario (of andere redelijke drivers, afhankelijk van de opsplitsing in soorten risico's).

Wanneer het kapitaal van het lopende kwartaal niet op tijd beschikbaar is, is het aanvaardbaar om het kapitaal van het vorige kwartaal te gebruiken en waar nodig in verhouding aan te passen. Bij deze aanpassing wordt actuariële beoordeling gebruikt.

Toepassing van overgangsmatregelen

De matchingopslag en de overgangsmatregelen toegelicht in Artikelen 308 c en d van de Richtlijn 2009/138/EG worden niet toegepast.

Economische Scenario Generator

Allianz gebruikt een marktconsistente waarderingsmethode om de economische waarde van de verplichtingen opgenomen in de Life&Health-activiteiten van de vennootschap en de gevoeligheden daarvan af te leiden. De vereiste van marktconsistentie uiteengezet in de Solvency II-richtlijn aangaande de berekening van technische voorzieningen (Artikel 75, [7]) en verder toegelicht in de gedelegeerde verordeningen (Artikel 17, [8]) impliceert het gebruik van de klasse van risiconeutrale economische modellen. De risiconeutrale Economische Scenario Generator (ESG), die risiconeutrale scenario's opstelt, omvat diverse submodellen voor de verschillende betrokken activaklassen. Momenteel zijn dit rentevoeten (die de centrale bouwsteen vormen van elk risiconeutraal economisch model), aandelen- en vastgoedindexen, alternatieve beleggingsindexen, inclusief dividendopbrengst, inflatie en wisselkoersen.

Bij de berekening van de reële waarden van activa en verplichtingen zijn de veronderstellingen aangaande de onderliggende risicovrije rendementscurve van cruciaal belang voor het bepalen van toekomstige kasstromen

en hun verdiscontering. We passen de methode toe volgens de European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) binnen de technische documentatie (EIOPA-BoS-15/035) voor de uitbreiding van de risicovrije rentecurves buiten de laatste liquide rentetermijn (tenor). Daarnaast passen we de risicovrije rendementscurves aan met de volatiliteitsaanpassingen zoals gedefinieerd door EIOPA.

Wegens de late beschikbaarheid van de officiële EIOPA-publicatie hanteert Allianz een eigen reeks risicovrije rendementscurves die gekalibreerd worden volgens de EIOPA-methodologie en -richtlijnen. Om te zorgen voor voldoende consistentie tussen de risicovrije rendementscurves van EIOPA en die van Allianz wordt een driemaandelijkse vergelijking gemaakt waarbij een drempel van +/- 5 bps wordt toegepast. Bijgevolg worden afwijkingen van de risicovrije curves van EIOPA met max. +/- 5 bps als aanvaardbaar beschouwd en leiden deze niet tot een bijkomende berekening.

Om te zorgen voor een gecoördineerd proces in geval van afwijkingen boven de drempels coördineert Group Risk een afstemmende vergadering met GA en GAR om informatie te verstrekken over het resultaat van de vergelijking van de rendementscurve met EIOPA. Indien nodig zal met de betrokken entiteiten een actieplan worden overeengekomen wanneer de aanpassingen uitgevoerd zullen worden aan de betrokken systemen binnen de Groep.

Volatiliteitsveronderstellingen zijn over het algemeen nodig voor de prijsstelling van rente-, aandelen- en deviezenderivaten, met inbegrip van de derivaten opgenomen in de deelnemende technische voorzieningen Leven.

Marktnoteringen voor impliciete volatiliteit worden geleverd door IDS (Investment Data Services; een 100%-dochteronderneming van Allianz SE) en ze worden gebruikt als input voor de ESG-kalibratie. Om een volledig overzicht te krijgen van de impliciete swaption-volatiliteiten tot de projectiehorizon van 60 jaar, wordt voor elke valuta de laatste liquide-optievalidatum (LLT) bepaald over de verschillende onderliggende termijnen heen. Tot de laatste liquide-optietermijn worden de marktnoteringen voor impliciete volatiliteit gebruikt. Daarna wordt de onderliggende termijnstructuur samen met de optietermijnstructuur naar het doelniveau op lange termijn $v(LTA)$ asymptotisch geëxtrapoleerd door middel van een exponentieel afnemende weegfunctie $w(t)$, waarbij:

$$w(t) = \exp(-a*t)$$

waarbij a , de convergentiesnelheid, is vastgelegd op 0,1 voor alle valuta's en t de huidige geëxtrapoleerde optietermijn is, minus de laatste liquide-optietermijn (LLT), in jaren. Voor alle termijnen $> LLT$ wordt de volatiliteit als volgt berekend:

$$v(LLT+t) = v(LLT)*w(t) + v(LTA)*(1-w(t))$$

De doelniveaus op lange termijn moeten asymptotisch worden behaald tegen jaar 60 voor alle valuta's.

2.2.2 Op herverzekering verhaalbare bedragen

2.2.2.1 Theoretische achtergrond

De bedragen die verhaalbaar zijn op herverzekeringscontracten worden berekend in overeenstemming met de grenzen van de onderliggende verzekerings- of herverzekeringscontracten waarmee ze verband houden.

De berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen leidt ofwel tot de opname van op herverzekering verhaalbare bedragen berekend als geheel of als beste schatting voor het op herverzekering verhaalbare bedrag. Er wordt geen RM gerapporteerd in de rubriek van het op herverzekering verhaalbare bedrag omdat de RM opgenomen in de technische voorzieningen reeds met aftrek van herverzekering is. De beste schatting van technische voorzieningen moet bruto worden berekend, d.w.z. bedragen die verhaalbaar zijn op herverzekeringscontracten en special purpose vehicles worden niet afgetrokken.

Bij het berekenen van de op herverzekering verhaalbare bedragen moet rekening worden gehouden met het tijdsverschil tussen verhaal en directe betalingen. De bedragen die verhaalbaar zijn op finite herverzekeringscontracten en op andere herverzekeringscontracten worden afzonderlijk berekend.

Voor de berekening van de op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen mogen de kasstromen enkel betalingen omvatten in verband met vergoedingen voor verzekeringsgevallen en niet-afgewikkelde verzekeringsclaims. Betalingen in verband met andere gebeurtenissen of afgewikkelde verzekeringsclaims moeten verantwoord worden buiten de op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen en andere elementen van de technische voorzieningen.

Inkomende kasstromen omvatten ten minste:

- op herverzekeringscontracten verhaalbare bedragen voor betalingen van claims of uitkeringen en verhaalbare bedragen voor gerelateerde kosten, en
- herverzekeringsprovisie en winstdeling zoals toegelicht in individuele herverzekeringscontracten.

Uitgaande kasstromen omvatten ten minste:

- toekomstige premies voor herverzekeringscontracten, en
- interest op herverzekeringsdeposito's (indien van toepassing).

Het resultaat van de berekening van op herverzekering verhaalbare bedragen wordt aangepast om rekening te houden met verwachte verliezen omwille van wanbetaling van de tegenpartij. Deze aanpassing wordt gebaseerd op een beoordeling van de waarschijnlijkheid van de tegenpartij en het gemiddelde daaruit voortvloeiende verlies (verlies bij wanbetaling).

2.2.3 Actuariële methodologieën en veronderstellingen

2.2.3.1 Niet-economische veronderstellingen

Alle niet-economische veronderstellingen (mortaliteit/morbiditeit, verval en volstorting, omzettingcoëfficiënt lijfrente, uitgaven) worden door de OE's één keer per jaar naar Group Actuarial verstuurd voor herziening. Indien noodzakelijk (bv. bij de introductie van nieuwe producten of bij belangrijke wijzigingen van bestaande producten) worden de veronderstellingen meer frequent herzien en bijgesteld.

AZ Benelux stuurt een verslag over de veronderstellingen met vermelding van de onderzoeksperiode om ze vast te stellen (doorgaans de voorbije vijf jaar) en een beschrijving van de methode en processen die werden gehanteerd om de veronderstellingen af te leiden. Al deze aspecten worden vervolgens beoordeeld en mogelijk gewijzigd door Group Actuarial. Mortaliteit/morbiditeit

Allianz Benelux maakt gebruik van prospectieve mortaliteitstabellen, rekening houdend met de verwachte verbetering van de levensverwachting.

Mortaliteit

Allianz Benelux maakt gebruik van prospectieve mortaliteitstabellen.

We stelden prospectieve mortaliteitstabellen samen op grond van tabellen van de Belgische bevolking en daarna werden de anti-selectiefactoren toegevoegd voor elke hierna vermelde tabel:

- Bij individuele activiteiten (Persoonlijk leven) maken deze tabellen een onderscheid tussen overlevingsproducten en producten met overlijdensdekking en naargelang het geslacht van de verzekerde.
- Bij groepsactiviteiten (Personeelsbeloningen), werd enkel de tabel "gemengde verzekering overlijden/overleven" gebruikt (met onderscheid mannelijk/vrouwelijk), behalve voor het model van de lijfrente, waar de overlevingstabel werd gebruikt.

Deze tabellen hebben een anti-selectiefactor die wordt toegepast op de Belgische bevolking om overeen te stemmen met de verzekerde populatie, om op de een of andere manier overeen te stemmen met de "prospectieve tabellen Assuralia".

Op deze manier behouden we hetzelfde onderscheid als voordien:

- bij individuele activiteiten (Persoonlijk leven) maken deze tabellen een onderscheid tussen overlevingsproducten en producten met overlijdensdekking en naargelang het geslacht van de verzekerde.
- bij groepsactiviteiten (Personeelsbeloningen), werd enkel de tabel "gemengde verzekering overlijden/overleven" gebruikt (met onderscheid mannelijk/vrouwelijk), behalve voor het model van de lijfrente, waar de overlevings-tabel werd gebruikt.

Percentages verval/afstand

Om de afstandspercentages weer te geven, baseren we ons op onze eigen bedrijfservaring. Er werden statistieken opgesteld over ons portefeuillegedrag tijdens de voorbije vijf jaar eindigend op 30 augustus 2016. Bij het beoordelen van contractuele opties en financiële waarborgen wordt rekening gehouden met dynamisch polishoudersgedrag.

Volgestorte polissen en volstortingspercentage

Om de volstortingspercentages weer te geven, baseren we ons op onze eigen bedrijfservaring. Er werden statistieken opgesteld over ons portefeuillegedrag tijdens de voorbije vijf jaar eindigend op 30 augustus 2016.

Uitgaven

Kosten worden opgevolgd door het AZ Benelux Activity Based Costing (ABC)-systeem, dat kosten van de diverse "cost centers" binnen de vennootschap toewijst aan de verschillende LoB's (Life Individual Classical Business, Universal Life Business, Unit Linked Business, Employee Benefit Business, verschillende LoB's niet-leven, enz.). Binnen het gedeelte Leven van de vennootschap (net als in Niet-leven), en voor elke LoB, wordt daarna de door Allianz ontwikkelde Step-Ladder-methode toegepast op de verschillende OE's.

Deze methode wijst overheadkosten (kosten voor het onderhoud van gebouwen, IT-kosten, HR-kosten enz.) toe aan de verschillende core business cost centers.

Deze kosten worden daarna toegewezen aan de 'functionele domeinen' (management, verwerving, claims, vermogensbeheer). Bij onze modellering worden kosten voor claims en vermogensbeheer niet als dusdanig gemodelleerd, maar deze worden opgenomen bij onze kosten voor polisbeheer.

Er werden geen aanpassingen gedaan aan de kosten die uit dit systeem voor kostenberekening komen. Statistieken die de basis vormen voor de verschillende drivers van ons ABC-systeem worden één keer per jaar bijgewerkt.

Drivers voor de step-ladder-methode (zoals bezette oppervlakte in vierkante meter enz.) worden één keer per jaar, of telkens wanneer nodig bijgewerkt.

Deze kosten worden gemodelleerd aan de hand van eenheidskosten - per polis voor individuele activiteiten en per verzekerde persoon voor personeelsbeloningen.

2.2.3.2 Economische veronderstellingen

Met het oog op de prognose van toekomstige kasstromen voor de technische voorzieningen moeten veronderstellingen gedaan worden ten aanzien van de prestaties van de activa van de maatschappij. Dit vereist dat rekening wordt gehouden met de ontwikkeling van de economische markten en met veronderstellingen ten aanzien van de beleggingsstrategie van de vennootschap en met de actuele activaportefeuille en -toewijzing. Bovendien moeten de risicoloze discontopercentages (RDR) voor BEL worden vastgelegd om de toekomstige

best geschatte kasstromen te verdisconteren.

Met het oog op consistente marktverwachtingen worden een aantal waarden centraal ter beschikking gesteld en andere veronderstellingen moeten afgeleid worden door AZ Benelux.

Voor marktconsistente prognoses worden een aantal marktconsistente economische scenario's gehanteerd (centraal ter beschikking gesteld door Group Risk), inclusief het zekerheidsequivalent scenario dat de centrale veronderstellingen vastlegt voor de deterministische centrale beste schatting. Marktconsistente scenario's worden afgeleid van referentiepercentages op de financiële markten. Het referentiepercentage is een maatstaf voor een risicoloze rente passend bij de valuta, termijn en liquiditeit van de kasstromen van verplichtingen. Het referentiepercentage is de swaprendementscurve passend bij de valuta van de kasstromen plus een Volatiliteitsaanpassing.

De parameters van het rentemodel worden gekalibreerd zodat het model de initiële marktwaarden van een bepaalde activaklasse weergeeft. De basis zijn marktwaarden zoals impliciete volatiliteit van obligatie-opties, impliciete volatiliteit van swaptions en de initiële swaprentecurve voor op de markt verhandelde contracten die qua aard zo gelijkaardig mogelijk zijn aan de optie en waarborgen binnen de verplichtingen. Tijdens het kalibratieproces wordt ervoor gezorgd dat het model deze waarden met een hoge nauwkeurigheid weergeeft. Volatiliteitsveronderstellingen worden waar mogelijk gebaseerd op de volatiliteitsveronderstellingen van afgeleide prijzen in plaats van op de in het verleden vastgestelde volatiliteit van de onderliggende instrumenten. Ingeval er geen geschikte marktinstrumenten beschikbaar zijn, wordt voor de kalibratie gebruikgemaakt van historische volatiliteit.

Om het kalibratieproces concreet te illustreren, nemen we het voorbeeld van de eurovolatiliteit. In het model veronderstellen we dat de swaprendementscurve liquide zal zijn tot jaar 20. Voor de overeenstemmende swaptionvolatiliteit hanteren we de veronderstelling dat de markt liquide zal zijn tot jaar 15. De langetermijndoelstelling op jaar 60 is zoals hierboven vermeld afgeleid van historische gegevens op grond van de onderliggende swaprente (met verankering op 4,2%) en de gegevens van jaar 15 tot jaar 60 worden daarna geëxtrapoleerd.

Zekerheidsequivalente en stochastische scenario's worden gekalibreerd tegen marktgegevens voor de risicoloze rendementscurve op de waardingsdatum.

Waar voor vastrentende activa beleggingsmarges boven het referentiepercentage worden opgenomen in de coupons van de huidige activaportefeuille, zal het actief naar verwachting wanbetaling vertonen in overeenstemming met de wanbetalingskansen om te zorgen voor consistente reële waarden. Omdat wanbetaling van bedrijfsobligaties op stochastische wijze gebeurt, is de vaste kalibratiemarge een shortcut die de volatiliteit van het beleggingsrendement vermindert in vergelijking met om het even welk stochastisch wanbetalingsmodel. Dit kan een impact hebben op de waardering van Opties & Waarborgen (O&W) en bijgevolg wordt nagegaan of deze shortcut leidt tot wezenlijke verstoringen van de berekende O&W waarden. De contracten die worden verkocht door de entiteiten van Allianz bevatten opties op de risicoloze renten, maar niet op de credit spread, dus beschouwen we het effect hiervan op de technische voorzieningen als van secundair belang.

Volatiliteitsaanpassing

Als een van de bevindingen op het vlak van de Long-term Guarantee Adjustment (LTGA) adviseert EIOPA om de Volatiliteitsaanpassing toe te passen, die onbedoelde gevolgen van volatiliteit op korte termijn op de kapitaalvereisten van ondernemingen aanpakt.

Methodologie van Allianz

De Volatiliteitsaanpassing is een functie van de marktrendementspread van een gewogen gemiddelde portefeuille van overheids- en bedrijfsobligaties over risicoloos. Deze steunt op een referentieportefeuille per valuta en per land. De risicogewogen valutaspread wordt toegepast als een aanpassing van het disconto-

percentage. Er wordt een bijkomende aanpassing van het discontopercentage toegepast indien de risicogewogen landenspread aanzienlijk hoger is dan de risicogewogen valutaspread.

De Volatiliteitsaanpassing wordt toegepast op alle LoB's, behalve aan eenheid gekoppelde LoB's met waarborgen (inclusief variabele lijfrente). De toepassingsratio van de volatiliteitsaanpassing is 65%.

Extrapolatie rendementscurve

Over het algemeen hebben bij levensverzekeringen de verplichtingen een langere looptijd dan de op de markt beschikbare activa. Voor het waarden van verplichtingen zijn economische veronderstellingen nodig voor de volledige looptijd van de verplichtingen, en moeten economische gegevens buiten de beschikbare horizon voor diepe en liquide markten geëxtrapolerd worden. Dat geldt meestal voor koersen en volatiliteit en is het meest significant voor rentevoeten. De laatste liquide termijn varieert aanzienlijk van markt tot markt. Dit thema komt ook aan bod in Solvency II, dat een adequate extrapolatie vereist voor domeinen waar geen betrouwbare marktgegevens beschikbaar zijn.

Voor Allianz gebeurt de extrapolatie van de rendementscurve in overeenstemming met de benadering toegelicht in Artikel 46 en 47 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35. Het rendement wordt genomen van genoteerde marktgegevens tot aan het startpunt van de extrapolatie.

2.2.3.3 Veronderstellingen ten aanzien van winstdeling

Alle toekomstige betalingen moeten opgenomen worden en elke toekomstige winstdeling of creditering op polissen met winstdeling moet geprojecteerd worden. De veronderstellingen ten aanzien van toekomstige crediteringspercentages geven de crediteringsfilosofie van het management weer, waarbij winstdeling discretionair is; of de polisvoorwaarden indien de regels voor winstdeling daarin vermeld worden. De geprojecteerde winstdeling is consistent met de toekomstige veronderstellingen voor het beleggingsrendement en de eventuele uitkering van niet-toegewezen opgelopen overschot.

2.2.4 Wezenlijke veranderingen

Er waren geen wezenlijke veranderingen van de relevante veronderstellingen voor berekening van de technische voorzieningen ten opzichte van de vorige verslagperiode.

E

Eigen vermogen

- 1 **Kapitaalmanagement**
- 2 **Solvabilititskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste**

Inhoud

E. Eigen vermogen

1. Kapitaalmanagement	107
1.1 Eigen vermogen	107
1.2 Principes voor kapitaalmanagement van Allianz Benelux	107
1.3 Kapitaalmanagement bij Allianz Benelux nv	108
2. Solvabiliteitskapitaalvereiste en Minimumkapitaalvereiste	108
2.1 SCR opgesplitst per risicomodule	109
2.2 Bepaling van de MCR	110
2.3 Evolutie van SCR en MCR	110
2.4 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd in de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste	111
2.5 Verschillen tussen de standaardformule en om het even welk intern gebruikt model	111
2.6 Niet-overeenstemming met de minimumkapitaalvereiste en niet-overeenstemming met de solvabiliteitskapitaalvereiste	111
2.7 Andere informatie	111

1. Kapitaalmanagement

1.1 Eigen Vermogen

Al het eigen vermogen wordt beschouwd als 'tier 1 - onbeperkt'

M€	2016
Own fund	1.497
Projected dividend	130
Excess of assets over liabilities	1.627
Solvency Capital Requirement	1.067
Solvency ratio	140%

1.2 Principes voor Kapitaalmanagement van Allianz Benelux

Kapitaal is voor Az BNL de belangrijkste hulpbron om zijn diverse activiteiten te ondersteunen. Het sluit aan bij de risicostrategie van Az BNL, die de relevante risicobereid definieert met betrekking tot het vermogen om risico te dragen en de solvabiliteitsdoelstellingen, alsook risicolimieten (geïntegreerd kapitaalraamwerk), waarbij dus de zakelijke strategie van Az BNL wordt toegepast. Kapitaalmanagement beschrijft de reeks activiteiten die door Az BNL worden ondernomen om ervoor te zorgen dat het bedrijf voldoende gekapitaliseerd is. De volgende principes liggen aan de grondslag van het kapitaalmanagement van Az BNL:

1.2.1 Algemene principes

1. Kapitaalmanagement dient de kapitaalbasis van Az BNL te beschermen en ondersteunt doeltreffend kapitaalmanagement op het niveau van Az BNL in overeenstemming met het Risicobeleid van Az BNL.
2. Az BNL zorgt ervoor dat het voldoet aan de solvabiliteitsvereisten van de regelgever, zoals hieronder beschreven.
3. Az BNL beheert zijn kapitaal door gebruik te maken van toereikende buffers die boven de minimale vereisten van de regelgever liggen om de mogelijke marktvolatiliteit in rekening te brengen. De kapitaalbehoeften worden geprojecteerd over de tijdspanne van drie jaar van het plan, zodat de integratie van de business development en andere factoren (i.e. financiële markten, actuariële beperkingen,...) mogelijk wordt. De kapitaalprojecties en huidige ontwikkelingen worden besproken met de belangrijkste stakeholders en ondersteund door Risicomanagement, de Actuariële Functie, Business, en Technical Pricing-domeinen, Investerings, het Directiecomité en de Raad van Bestuur. De kapitaalplanning wordt zowel besproken tijdens de Strategische Dialoog (SD - in juni) als tijdens de Planningsdialoog (PD - in november).

1.2.2 Governanceprincipes

1. De Solvency-risicobereidheid van Az BNL wordt ten minste één keer per jaar herzien en goedgekeurd, en omvat een expliciete discussie over de kapitaaldoelstellingen en -drempels. De Solvency-risicobereidheid maakt deel uit van de risicobereidheid die werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur en wordt beheerst door de regels bepaald in het lokale Risicobeleid.
2. Alle departementen (Actuariële Functie, Business, Investment, Controlling, Accounting) zijn betrokken bij de discussies en ondersteunen de Raad van Bestuur bij het opstellen van een geschikt kapitaalraamwerk.

1.3 Kapitaalmanagement bij Allianz Benelux nv

Een van de belangrijkste doelstellingen van het kapitaalmanagement van Az BNL is voldoen aan de vereisten van de regelgever. De kapitaalniveaus kunnen lagen bevatten die boven de minimale vereisten van de regelgever liggen zoals die werden overeengekomen met lokale regelgevers en courant zijn in een lokale marktomgeving. Tezelfdertijd wil Allianz SE al het kapitaaloverschot direct beschikbaar houden op het niveau van Allianz SE om zo snel te kunnen beantwoorden aan elke lokale kapitaalbehoefte die zich kan voordoen.

Solvency-risicobereidheid

Az BNL streeft ernaar om te allen tijde te voldoen aan alle solvabiliteitsvereisten van de regelgever. Daarom werden verschillende kapitaaldrempels gedefinieerd om een toereikende buffer bovenop deze vereisten te voorzien en om tijdig en gepast actie te kunnen ondernemen bij mogelijke overtredingen. Deze lagen zijn gebaseerd op een diepgaande kennis van de risico's die ermee gepaard gaan en op risicogovernance en -management over de volledige onderneming.

Risicobereidheidssolvabiliteitsratio

Az BNL bepaalt een Risicobereidheidssolvabiliteitsratio op geaggregeerd niveau. De doelstelling is om de kapitalisatie in lijn te houden met de Risicobereidheidssolvabiliteitsratio in een situatie van normale activiteiten. Dit verzekert de overeenstemming met de vereisten van de regelgever, zelfs na vrij ernstige financiële stress of verliezen van de verzekeringsportefeuille.

Alarm- en Actiebarrières

Er werden barrières toegepast om mogelijke overtredingen van de minimale ratio op een vroeger tijdstip te beheren.

Dividendbeleid

De goedkeuring voor het dividend wordt toegekend rekening houdend met de kapitaaleisen over de tijdspanne van het plan en de gevoeligheden voor de kapitalisering, op basis van de gegevens van het plan en geven een duurzame pay-outratio op lange termijn weer. Deze overwegingen liggen aan de grondslag voor het jaarlijkse voorstel van de dividendbetaling aan de jaarlijkse algemene vergadering van Az BNL.

2. Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

Dit hoofdstuk is een samenvatting van het niveau en de samenstelling van de Solvabiliteitskapitaalvereiste (Solvency Capital Requirement - SCR) en de Minimumkapitaalvereiste (Minimum Capital Requirement - MCR) voor Az BNL.

Enerzijds weerspiegelt de SCR het niveau van eigen vermogen dat de (her)verzekeringsonderneming zou moeten aanhouden om extreme verliezen op te vangen. Anderzijds weerspiegelt de MCR het niveau van eigen vermogen waaronder de (her)verzekeringsonderneming niet mag dalen.

De SCR voor Az BNL is gelijk aan 1.067 mln. EUR, terwijl de MCR 480 mln. EUR bedraagt. Het niveau van de SCR in combinatie met het eigen vermogen dat wordt beschreven in het vorige hoofdstuk leidt tot een Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/SCR) van 140%. De managementratio (gebaseerd op de risicobereidheid op lange termijn van Az BNL) ligt precies op het niveau van 140%.

De onderdelen van de SCR en de MCR worden in detail uitgelegd in de paragraaf hieronder. Daarna wordt de evolutie van de MCR/SCR tussen Q4 2015 en Q4 2016 weergegeven.

Tabel 1: Overzicht van de SCR en MCR (Q4 2016)

Standard Model	4Q 2016
Required Capital (SRC)	1.067
Own Funds (OF) - after dividend	1.497
Solvency Ratio (OF/SCR)	140%
Minimum Capital Requirement (MCR)	480
Solvency Ratio (OF/MCR)	312%

2.1 SCR opgesplitst per risicomodule

Az BNL maakt gebruik van de Standaardformule om zijn Solvabiliteitskapitaalvereiste te berekenen. De SCR is de combinatie van de (netto) Basis-SCR, de verliesabsorptiecapaciteit van de Uitgestelde Belastingen en het operationele risico. De BSCR op zijn beurt is de combinatie van zes risicomodules¹², gecorrigeerd door de diversificatie-effecten tussen de risicomodules en de verliesabsorptiecapaciteit van de technische voorzieningen (LAC van TP). Voor meer details over de specifieke risico's verwijzen we naar hoofdstuk C aangaande het risicoprofiel. De standaardformule werd zodanig opgesteld dat elke risicomodule wordt berekend op een 99,5 percentiel verlies (i.e. voortkomend uit een worst-case gebeurtenis die 1 keer om de 200 jaar voorkomt). Tabel 2 geeft een overzicht van deze componenten voor Az BNL in Q4 2016.

De zes risicomodules zijn marktrisico, tegenpartijrisico, levensverzekeringstechnisch risico, schadeverzekeringstechnisch risico, gezondheidsrisico en immaterieel risico. Merk op dat de risicomodule inzake immaterieel risico niet relevant is voor Az BNL en aldus niet gebruikt wordt om de SCR te berekenen.

Tabel 2: Solvabiliteitskapitaalvereiste opgesplitst per risicomodule

Standard Model	4Q 2016
SCR	1.067
↑ Operational risk	116
⊕ Loss-absorbing capacities of DT	-71
net Basic SCR (BSCR)	1.022
↑ Diversification	-497
⊕ Loss-absorbing capacities of TP	-157
gross Market risk	831
gross Counterparty Default risk	114
gross Life UW risk	109
gross Health UW risk	148
gross Non-Life UW risk	473

¹² Merk op dat Az BNL voor geen enkele risicomodule gebruikmaakt van ondernemings specifieke parameters. Vereenvoudigde berekeningen worden gebruikt voor de beoordeling van de herverzekeringsoortblossing in de module tegenpartijrisico (de materialiteit van deze blootstelling is beperkt).

2.2 Bepaling van de MCR

De MCR wordt berekend door een lineaire functie van Technische Voorzieningen en Netto Geboekte premies tijdens de afgelopen 12 maanden, met een bovengrens van 45% en een ondergrens van 25% van de SCR. Bovendien wordt een Absolute Minimumkapitaalvereiste (AMCR) gedefinieerd die een absolute ondergrens oplegt voor de MCR. Tabel 3 toont de berekening voor de MCR van Az BNL.

Tabel 3: Berekening Minimumkapitaalvereisten

Standard Model	4Q 2016
⊕ Non-life insurance Obligations (Non-life activities)	235
⊖ Non-life insurance Obligations (Life activities)	0
⊕ Life insurance Obligations (Non-life activities)	24
⊖ Life insurance Obligations (Life activities)	390
Linear MCR	649
SCR	1.067
MCR cap	480
MCR floor MCR [267,480]	267
Absolute floor of the MCR	7
Combined MCR	480

2.3 Evolutie van SCR en MCR

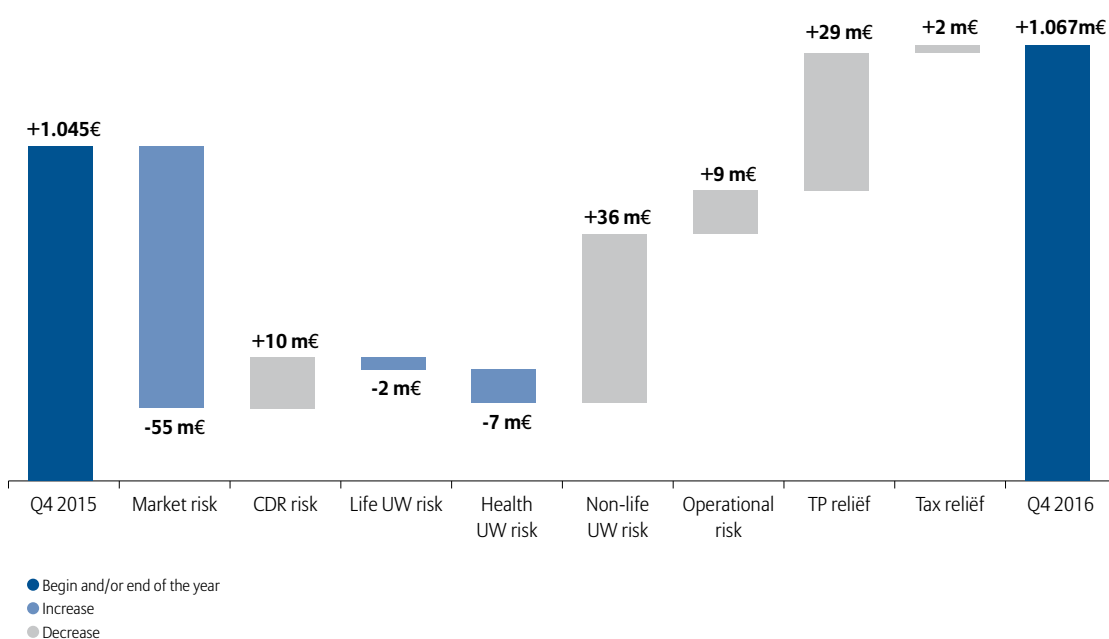
Wanneer we kijken naar de evolutie van de kapitaaleisen van Q4 2015 tot Q4 2016 (Tabel 4), dan is zowel de SCR als de MCR met 2% gestegen. De lineaire MCR bevindt zich boven de MCR-bovengrens en de MCR is dus de evolutie van de SCR gevolgd. De opsplitsing van de evolutie van de SCR per component wordt getoond in Tabel 5. De vermindering van het kapitaalrisico werd voornamelijk gecounterd door het Niet-leven Verzekeringstechnisch Risico en de verliesabsorptiecapaciteit van de technische voorzieningen. Dat zorgde voor een lichte toename van de Solvabiliteitskapitaalvereiste.

De combinatie van een stijging van de kapitaaleisen en een daling van 5% van het eigen vermogen leidt tot een daling van 10% van de Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/SCR). De daling van de SR is vooral het gevolg van de overname van de P&C-portefeuille van Aegon in 2016. Aangezien deze overname verwacht werd, heeft Az BNL reeds maatregelen genomen om de SR in 2015 te versterken om ervoor te zorgen dat de SR in 2016 binnen de risicobereidheid zou blijven.

Tabel 4: Evolutie van de SCR en MCR (Q4 2015 - Q4 2016)

Standard Model	4Q 2015	4Q 2016	Δ
Solvency Capital Requirements (SCR)	1.045	1.067	+21
Minimum Capital Requirements (MCR)	470	480	+10
Own Funds (OF)	1.571	1.497	-74
Solvency Ratio (OF/SCR)	150%	140%	-10%
Solvency Ratio (OF/MCR)	334%	312%	-22%

Tabel 5: Opsplitsing van de evolutie van de SCR (Q4 2015 - Q4 2016)

2.4 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd in de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste

Niet relevant voor AZ BNL.

2.5 Verschillen tussen de standaardformule en om het even welk intern gebruikt model

Niet relevant voor AZ BNL.

2.6 Niet-overeenstemming met de minimumkapitaalvereiste en niet-overeenstemming met de solvabiliteitskapitaalvereiste

Niet relevant voor AZ BNL.

2.7 Andere informatie

A blue document icon with a white letter 'F' on it, positioned in the upper right corner of the page. The icon has a folded bottom-right corner.

F

Bijlagen

Inhoud

F. Bijlagen

Balance sheet (S.02.01.02)	114
Premiums, claims and expenses by line of business non-life (S.05.01.b)	116
Premiums, claims and expenses by line of business life (S.05.01.b)	118
Premiums, claims and expenses by country life (S.05.02.b)	120
Premiums, claims and expenses by country non-life (S.05.02.b)	121
Life and Health SLT Technical Provisions (S.12.01.b)	122
Non-life Technical Provisions (S.17.01)	128
Gross Claims Paid (non-cumulative) - Development year (absolute amount)	132
Gross Claims Paid (non-cumulative) - Current year, sum of years (cumulative)	133
Gross undiscounted Best Estimate Claims Provisions - Development year (absolute amount)	134
Gross discounted Best Estimate Claims Provisions - Current year, sum of years (cumulative)	135
Impact of long term guarantees measures and transitional (S.22.01.b)	136
Own funds (S.23.01.b)	137
Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula (S.25.01.b)	138
Minimum Capital Requirement - Both life and non-life insurance activity (S.28.02.b)	139
Notional non-life and life MCR calculation (S.28.02.b)	140

Balance sheet (S.02.01.02)

Assets	Solvency II value
Goodwill	-
Deferred acquisition costs	-
Intangible assets	0
Deferred tax assets	10
Pension benefit surplus	-
Property, plant & equipment held for own use	51.988.450
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	12.724.821.090
Property (other than for own use)	199.582.610
Holdings in related undertakings, including participations	366.038.220
Equities	348.115.940
Equities - listed	333.451.150
Equities - unlisted	14.664.790
Bonds	11.083.615.570
Government Bonds	7.283.749.646
Corporate Bonds	3.794.611.057
Structured notes	
Collateralised securities	5.254.867
Collective Investments Undertakings	666.347.240
Derivatives	29.347.510
Deposits other than cash equivalents	0
Other investments	31.774.000
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	576.825.630
Loans and mortgages	3.349.064.530
Loans on policies	112.144.460
Loans and mortgages to individuals	1.091.787.720
Other loans and mortgages	2.145.132.350
Reinsurance recoverables from:	360.939.060
Non-life and health similar to non-life	271.569.630
Non-life excluding health	252.969.930
Health similar to non-life	18.599.700
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	89.402.860
Health similar to life	89.051.100
Life excluding health and index-linked and unit-linked	351.760
Life index-linked and unit-linked	-33.430
Deposits to cedants	848.670
Insurance and intermediaries receivables	154.346.090
Reinsurance receivables	55.962.110
Receivables (trade, not insurance)	114.768.310
Own shares (held directly)	-
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	-
Cash and cash equivalents	45.122.220
Any other assets, not elsewhere shown	798.640
Total assets	17.435.484.810

Assets	Solvency II value
Liabilities	CO010
Technical provisions – non-life	2.076.284.480
Technical provisions – non-life (excluding health)	1.910.342.780
TP calculated as a whole	-
Best Estimate	1.803.829.950
Risk margin	106.512.830
Technical provisions - health (similar to non-life)	165.941.700
Technical provisions calculated as a whole	-
Best Estimate	143.497.730
Risk margin	22.443.970
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	12.545.000.610
Technical provisions - health (similar to life)	1.352.592.230
Technical provisions calculated as a whole	-
Best Estimate	1.301.398.100
Risk margin	51.194.130
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	11.192.408.380
Technical provisions calculated as a whole	-
Best Estimate	11.097.774.130
Risk margin	94.634.250
Technical provisions – index-linked and unit-linked	553.931.640
Technical provisions calculated as a whole	-
Best Estimate	551.559.070
Risk margin	2.372.570
Other technical provisions	-
Contingent liabilities	-
Provisions other than technical provisions	45.123.170
Pension benefit obligations	132.921.000
Deposits from reinsurers	111.082.530
Deferred tax liabilities	65.661.320
Derivatives	-
Debts owed to credit institutions	34.103.410
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	1.660.920
Insurance & intermediaries payables	102.901.680
Reinsurance payables	31.927.220
Payables (trade, not insurance)	55.166.170
Subordinated liabilities	-
Subordinated liabilities not in BOF	-
Subordinated liabilities in BOF	-
Any other liabilities, not elsewhere shown	52.852.950
Total liabilities	15.808.617.100
Excess of assets over liabilities	1.626.867.710

Premiums, claims and expenses by line of business non-life (S.05.01.b)

Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)					
		Gross - Direct Business	Gross - Proportional reinsurance accepted	Reinsurers' share	Net
Premium written					
Medical expense insurance	C0010	29.863.619	-	26.182.130	5.293.299
Income protection insurance	C0020	40.801.866	-	4.298.437	36.503.429
Workers' compensation insurance	C0030	110.909.511	12.374	1.984.952	108.936.933
Motor vehicle liability insurance	C0040	352.413.401	798.547	101.243.388	251.968.560
Other motor insurance	C0050	278.312.813	-	67.536.521	210.776.292
Marine, aviation and transport insurance	C0060	34.828.779	-	20.108.649	14.720.130
Fire and other damage to property insurance	C0070	262.878.711	4.596	88.656.935	174.226.372
General liability insurance	C0080	102.034.482	90.942	28.160.978	73.964.446
Credit and suretyship insurance	C0090	13.321.467	-	7.909.448	5.412.019
Legal expenses insurance	C0100	6.973.441	-	1.828.402	5.145.039
Assistance	C0110	-	-	-	-
Miscellaneous financial loss	C0120	-	-	-	-
Health	C0130	-	-	-	-
Casualty	C0140	-	-	-	-
Marine, aviation, transport	C0150	-	-	-	-
Property	C0160	-	-	-	-
Total	C0200	1.232.338.090	906.459	346.298.030	886.946.519

Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)					
		Gross - Direct Business	Gross - Proportional reinsurance accepted	Reinsurers' share	Net
Premium earned					
Medical expense insurance	C0010	32.004.975	-	26.182.130	5.822.845
Income protection insurance	C0020	41.376.054	-	4.590.092	36.785.962
Workers' compensation insurance	C0030	110.909.511	12.374	1.984.952	108.936.933
Motor vehicle liability insurance	C0040	359.061.417	971.292	88.318.225	271.714.484
Other motor insurance	C0050	282.455.420	-	56.455.712	225.999.708
Marine, aviation and transport insurance	C0060	36.919.308	-	19.138.761	17.780.547
Fire and other damage to property insurance	C0070	274.938.166	25.816	74.226.831	200.737.151
General liability insurance	C0080	104.495.358	90.942	23.823.399	80.762.901
Credit and suretyship insurance	C0090	14.401.273	-	7.615.460	6.785.813
Legal expenses insurance	C0100	6.933.736	-	1.382.670	5.551.066
Assistance	C0110	-	-	-	-
Miscellaneous financial loss	C0120	-	-	-	-
Health	C0130	-	-	-	-
Casualty	C0140	-	-	-	-
Marine, aviation, transport	C0150	-	-	-	-
Property	C0160	-	-	-	-
Total	C0200	1.263.495.218	1.100.424	303.718.232	960.877.410

Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)					
		Gross - Direct Business	Gross - Proportional reinsurance accepted	Reinsurers' share	Net
Claims incurred					
Medical expense insurance	C0010	11.586.618	-	9.488.110	2.098.508
Income protection insurance	C0020	31.537.951	-	3.467.151	28.070.800
Workers' compensation insurance	C0030	110.197.099	3.752	-656.242	110.857.093
Motor vehicle liability insurance	C0040	305.065.927	256.753	72.111.848	233.210.832
Other motor insurance	C0050	190.466.932	-	52.205.621	138.261.311
Marine, aviation and transport insurance	C0060	18.490.804	-	10.591.938	7.898.866
Fire and other damage to property insurance	C0070	168.486.864	-70.882	38.540.574	129.875.408
General liability insurance	C0080	66.258.785	114.153	20.148.598	46.224.340
Credit and suretyship insurance	C0090	2.124.629	-	563.009	1.561.620
Legal expenses insurance	C0100	3.486.019	-	827.880	2.658.139
Assistance	C0110	-	-	-	-
Miscellaneous financial loss	C0120	-	-	-	-
Health	C0130	-	-	-	-
Casualty	C0140	-	-	-	-
Marine, aviation, transport	C0150	-	-	-	-
Property	C0160	-	-	-	-
Total	C0200	907.701.628	303.776	207.288.487	700.716.917

Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)							
		Gross - Direct Business	Gross - Proportional reinsurance accepted	Reinsurers' share	Net	Expenses incurred	Total expenses
Changes in other technical provisions							
Medical expense insurance	C0010	-	-	-	-	2.514.668	-
Income protection insurance	C0020	3.397.992	-	-	3.397.992	8.521.985	-
Workers' compensation insurance	C0030	-	-	-	0	16.899.542	-
Motor vehicle liability insurance	C0040	-	-	-	0	76.334.321	-
Other motor insurance	C0050	-	-	-	0	68.239.182	-
Marine, aviation and transport insurance	C0060	-	-	-	0	4.855.818	-
Fire and other damage to property insurance	C0070	-	-	-	0	80.314.773	-
General liability insurance	C0080	-	-	-	0	32.069.200	-
Credit and suretyship insurance	C0090	-	-	-	0	2.491.184	-
Legal expenses insurance	C0100	-	-	-	0	1.738.356	-
Assistance	C0110	-	-	-	-	-	-
Miscellaneous financial loss	C0120	-	-	-	-	-	-
Health	C0130	-	-	-	-	-	-
Casualty	C0140	-	-	-	-	-	-
Marine, aviation, transport	C0150	-	-	-	-	-	-
Property	C0160	-	-	-	-	-	-
Total	C0200	3.397.992			3.397.992	293.979.029	293.979.029

Premiums, claims and expenses by line of business life (S.05.01.b)

		Premium written			
			Gross	Reinsurers' share	Net
Line of Business for: life obligations	Health insurance	C0210	74.659.576	5.369.299	69.290.277
	Insurance with profit participation	C0220	489.624.126	4.567.266	485.056.860
	Index-linked and unit-linked insurance	C0230	130.241.252	0	130.241.252
	Other life insurance	C0240	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	C0250	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance obligations	C0260	-	-	-
Life reinsurance obligations	Health reinsurance	C0270	-	-	-
	Life reinsurance	C0280	-	-	-
Total		C0300	694.524.954	906.459	684.588.389

		Premiums earned			
			Gross	Reinsurers' share	Net
Line of Business for: life obligations	Health insurance	C0210	74.879.990	5.367.532	69.512.458
	Insurance with profit participation	C0220	489.624.126	4.567.266	485.056.860
	Index-linked and unit-linked insurance	C0230	130.241.252	0	130.241.252
	Other life insurance	C0240	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	C0250	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance obligations	C0260	-	-	-
Life reinsurance obligations	Health reinsurance	C0270	-	-	-
	Life reinsurance	C0280	-	-	-
Total		C0300	694.745.368	9.934.798	684.810.570

		Claims incurred			
			Gross	Reinsurers' share	Net
Line of Business for: life obligations	Health insurance	C0210	59.398.972	3.910.014	55.488.958
	Insurance with profit participation	C0220	660.294.425	1.321.839	658.972.586
	Index-linked and unit-linked insurance	C0230	42.046.195	0	42.046.195
	Other life insurance	C0240	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	C0250	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance obligations	C0260	-	-	-
Life reinsurance obligations	Health reinsurance	C0270	-	-	-
	Life reinsurance	C0280	-	-	-
Total		C0300	761.739.592	5.231.853	756.507.739

		Changes in other technical provisions			
			Gross	Reinsurers' share	Net
Line of Business for: life obligations	Health insurance	C0210	246.270	0	246.270
	Insurance with profit participation	C0220	131.525.610	0	131.525.610
	Index-linked and unit-linked insurance	C0230	3.896	0	3.896
	Other life insurance	C0240	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	C0250	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance obligations	C0260	-	-	-
Life reinsurance obligations	Health reinsurance	C0270	-	-	-
	Life reinsurance	C0280	-	-	-
Total		C0300	131.775.776	0	131.775.776

			Expenses incurred	Total expenses	Total amount of surrenders
			Gross	Reinsurers' share	Net
Line of Business for: life obligations	Health insurance	C0210	9.139.430	-	-
	Insurance with profit participation	C0220	67.304.980	-	189.089.350
	Index-linked and unit-linked insurance	C0230	3.355.466	-	37.669.823
	Other life insurance	C0240	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	C0250	-	-	-
	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance obligations	C0260	-	-	-
Life reinsurance obligations	Health reinsurance	C0270	-	-	-
	Life reinsurance	C0280	-	-	-
Total		C0300	79.799.876	79.799.876	226.759.173

Premiums, claims and expenses by country life (S.05.02.b)

	Home Country	Total Top 5 and home country
Premium written		
Gross	694.524.955	694.524.955
Reinsurers' share	9.936.565	9.936.565
Net	684.588.390	684.588.390
Premium written		
Gross	694.745.369	694.745.369
Reinsurers' share	9.934.798	9.934.798
Net	684.810.571	684.810.571
Premium written		
Gross	761.739.591	761.739.591
Reinsurers' share	5.231.853	5.231.853
Net	756.507.738	756.507.738
Premium written		
Gross	131.775.775	131.775.775
Reinsurers' share	0	0
Net	131.775.775	131.775.775
Expenses incurred	5.789.478	5.789.478
Other expenses		65.619.099
Total expenses		71.408.577

Premiums, claims and expenses by country (S.05.02.b.non-life)

	Home Country	Total Top 5 and home country	Top 5 countries (by amount of gross premiums written) - non-life obligations	
			(NL) Netherlands	(LU) Luxembourg
Premiums written				
Gross - Direct Business	438.763.692	1.232.338.090	768.826.795	24.747.603
Gross - Proportional reinsurance accepted	906.458	906.458	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	-	-	-	-
Reinsurers' share	105.982.839	346.298.030	231.406.852	8.908.339
Net	333.687.311	886.946.518	537.419.943	15.839.264
Premiums earned	-	-	-	-
Gross - Direct Business	439.751.540	1.263.495.216	799.732.400	24.011.276
Gross - Proportional reinsurance accepted	1.100.424	1.100.424	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	-	-	-	-
Reinsurers' share	85.835.464	303.718.232	210.222.114	7.660.654
Net	355.016.500	960.877.408	589.510.286	16.350.622
Claims incurred				
Gross - Direct Business	317.437.718	907.707.465	576.666.716	13.603.031
Gross - Proportional reinsurance accepted	303.774	303.774	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	-	-	-	-
Reinsurers' share	54.056.304	207.288.488	149.436.367	3.795.817
Net	263.685.188	700.722.751	427.230.349	9.807.214
Changes in other technical provisions				
Gross - Direct Business	-	3.397.992	3.397.992	-
Gross - Proportional reinsurance accepted	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	-	-	-	-
Reinsurers' share	-	-	-	-
Net	-	3.397.992	3.397.992	-
Expenses incurred	105.040.195	293.979.027	184.061.431	4.877.401
Other expenses				
Total expenses		293.979.027		

Life and Health SLT Technical Provisions (S.12.01.b)

	Gross Best Estimate	Total recoverables from reinsurance/ SPV and Finite Re before the adjustment for expected losses due to counter- party default	Recoverables from reinsurance (except SPV and Finite Re) before adjustment for expected losses	Recoverables from SPV before adjustment for expected losses
Insurance with profit participation	11.097.774.140	351.790	351.790	-
Index-linked and unit-linked insurance	-	-	-	-
Contracts without options and guarantees	551.559.070	-33.430	-33.430	-
Contracts with options and guarantees	-	-	-	-
Other life insurance	-	-	-	-
Contracts without options and guarantees	-	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	-	-	-	-
Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)	11.649.333.210	318.360	318.360	-
Health insurance (direct business)	-	-	-	-
Contracts without options and guarantees	53.889.910	0	0	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	1.240.556.700	88.396.870	87.549.290	847.580
Health reinsurance (reinsurance accepted)	6.951.490	745.370	745.370	0
Total (Health similar to life insurance)	1.301.398.100	89.142.240	88.294.660	847.580

	Recoverables from Finite Re before adjustment for expected losses	Total Recoverables from reinsurance/ SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counter-party default	Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re	Risk margin
Insurance with profit participation	0	351.760	11.097.422.380	94.634.250
Index-linked and unit-linked insurance	-	-	-	-
Contracts without options and guarantees	0	551.592.500	551.592.500	2372570
Contracts with options and guarantees	-	-	-	-
Other life insurance	-	-	-	-
Contracts without options and guarantees	-	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	-	-	-	-
Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)	0	11.649.014.880	11.649.014.880	97.006.820
Health insurance (direct business)	-	-	-	-
Contracts without options and guarantees	0	53.889.910	53.889.910	16.087.680
Contracts with options or guarantees	-	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	0	1.152.250.970	1.152.250.970	34.911.380
Health reinsurance (reinsurance accepted)	0	6.206.120	6.206.120	195.070
Total (Health similar to life insurance)	0	1.212.347.000	1.212.347.000	51.194.130

Amount of the transitional on Technical Provisions			
	Technical provisions - total	Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total	Best Estimate of products with a surrender option
Insurance with profit participation	11.192.408.390	11.192.056.630	10.956.789.620
Index-linked and unit-linked insurance	553.931.640	553.965.070	553.930.630
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options and guarantees	-	-	-
Other life insurance	-	-	-
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	-	-	-
Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)	11.746.340.030	11.746.021.700	11.510.720.250
Health insurance (direct business)	69.977.590	69.977.590	0
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	1.275.468.080	1.187.162.350	0
Health reinsurance (reinsurance accepted)	7.146.560	6.401.190	0
Total (Health similar to life insurance)	1.352.592.230	1.263.541.130	0

Gross BE for Cash flow / Cash out-flows			
	Future guaranteed and discretionary benefits	Future guaranteed benefits	Future discretionary benefits
Insurance with profit participation	-	11.329.290.780	369.433.390
Index-linked and unit-linked insurance	503.262.480	-	48.296.580
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options and guarantees	-	-	-
Other life insurance	-	-	-
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	-	-	-
Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)	-	-	569.784.740
Health insurance (direct business)	233.941.430	-	51.936.360
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	1.280.068.220	-	33.007.090
Health reinsurance (reinsurance accepted)	6.401.190	-	468.950
Total (Health similar to life insurance)	1.263.541.130	-	85.412.400

Cash in-flows				
	Future premiums	Other cash in-flows	Surrender Value	Technical provisions without transitional on interest rate
Insurance with profit participation	1.253.782.280	0	8.224.042.240	0
Index-linked and unit-linked insurance	0	0	508.016.830	0
Contracts without options and guarantees	-	-	-	-
Contracts with options and guarantees	-	-	-	-
Other life insurance	-	-	-	-
Contracts without options and guarantees	-	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	-	-	-	-
Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)	1.253.782.280	0	8.732.059.070	0
Health insurance (direct business)	231.987.880	0	0	0
Contracts without options and guarantees	-	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	27.850.200	48.406.590	0	200.292.700
Health reinsurance (reinsurance accepted)	0	0	0	0
Total (Health similar to life insurance)	259.838.080	48.406.590	0	200.292.700

Cash in-flows			
	Best estimate subject to volatility adjustment	Technical provisions without volatility adjustment and without others transitional measures	Technical provisions without matching adjustment and without all the others
Insurance with profit participation	11.097.774.140	11.334.954.270	0
Index-linked and unit-linked insurance	551.559.070	554.035.680	0
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options and guarantees	-	-	-
Other life insurance	-	-	-
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	-	-	-
Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)	11.649.333.210	11.888.989.950	0
Health insurance (direct business)	53.889.910	71.124.960	0
Contracts without options and guarantees	-	-	-
Contracts with options or guarantees	-	-	-
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	1.240.556.700	1.292.475.520	1.114.119.630
Health reinsurance (reinsurance accepted)	6.951.490	7.205.650	0
Total (Health similar to life insurance)	1.301.398.100	1.370.806.130	1.114.119.630

Non-life Technical Provisions (S.17.01)

Technical provisions calculated as a sum of BE and RM				
Best Estimate				
Premium provisions				
		Gross	Total recoverable from reinsurance/SPV after the adjustment for expected losses due to counterparty default	Net Best Estimate of Premium Provisions
Medical expense insurance	C0020	3.458.860	3.124.430	334.430
Income protection insurance	C0030	4.873.120	-155.270	5.028.390
Workers' compensation insurance	C0040	9.010.470	-215.730	9.226.200
Motor vehicle liability insurance	C0050	59.080.780	10.354.720	48.726.060
Other motor insurance	C0060	33.766.720	6.772.190	26.994.530
Marine, aviation and transport insurance	C0070	3.320.300	247.240	3.073.060
Fire and other damage to property insurance	C0080	37.858.050	6.857.490	31.000.560
General liability insurance	C0090	18.254.040	2.564.310	15.689.730
Credit and suretyship insurance	C0100	-	-	-
Legal expenses insurance	C0110	534.860	152.600	382.260
Assistance	C0120	-	-	-
Miscellaneous financial loss	C0130	-1.039.670	465.110	-1.504.780
Non-proportional health reinsurance	C0140	-	-	-
Non-proportional casualty reinsurance	C0150	0	0	0
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	C0160	-	-	-
Non-proportional property reinsurance	C0170	-	-	-
Total Non-Life obligation	C0180	169.117.530	30.167.090	138.950.440

Claims provisions							
		Gross	Total recoverable from reinsurance/ SPV after the adjustment for expected losses due to counterparty default	Net Best Estimate of Claims Provisions	Total Best estimate - gross	Total Best estimate - net	Risk margin
Medical expense insurance	C0020	33.502.250	11.101.690	22.400.560	36.961.110	22.734.990	64.650
Income protection insurance	C0030	16.111.410	847.470	15.263.940	20.984.530	20.292.330	4.098.520
Workers' compensation insurance	C0040	76.541.620	3.897.110	72.644.510	85.552.090	81.870.710	18.280.800
Motor vehicle liability insurance	C0050	916.677.370	90.840.080	825.837.290	975.758.150	874.563.350	63.177.150
Other motor insurance	C0060	63.122.040	10.646.760	52.475.280	96.888.760	79.469.810	3.685.210
Marine, aviation and transport insurance	C0070	44.320.700	8.374.240	35.946.460	47.641.000	39.019.520	571.540
Fire and other damage to property insurance	C0080	187.137.780	54.612.660	132.525.120	224.995.830	163.525.680	3.590.200
General liability insurance	C0090	399.021.710	58.713.320	340.308.390	417.275.750	355.998.120	32.273.570
Credit and suretyship insurance	C0100	-	-	-	-	-	-
Legal expenses insurance	C0110	10.047.740	711.520	9.336.220	10.582.600	9.718.480	480.910
Assistance	C0120	-	-	-	-	-	-
Miscellaneous financial loss	C0130	15.861.810	1.657.690	14.204.120	14.822.140	12.699.340	395.290
Non-proportional health reinsurance	C0140	-	-	-	-	-	-
Non-proportional casualty reinsurance	C0150	15.865.720	-	15.865.720	15.865.720	15.865.720	2.338.960
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	C0160	-	-	-	-	-	-
Non-proportional property reinsurance	C0170	-	-	-	-	-	-
Total Non-Life obligation	C0180	1.778.210.150	241.402.540	1.536.807.610	1.947.327.680	1.675.758.050	128.956.800

Amount of the transitional on Technical Provisions				
		Technical provisions calculated as a whole	Best Estimate	Risk margin
Medical expense insurance	C0020	33.502.250	11.101.690	22.400.560
Income protection insurance	C0030	16.111.410	847.470	15.263.940
Workers' compensation insurance	C0040	76.541.620	3.897.110	72.644.510
Motor vehicle liability insurance	C0050	916.677.370	90.840.080	825.837.290
Other motor insurance	C0060	63.122.040	10.646.760	52.475.280
Marine, aviation and transport insurance	C0070	44.320.700	8.374.240	35.946.460
Fire and other damage to property insurance	C0080	187.137.780	54.612.660	132.525.120
General liability insurance	C0090	399.021.710	58.713.320	340.308.390
Credit and suretyship insurance	C0100	-	-	-
Legal expenses insurance	C0110	10.047.740	711.520	9.336.220
Assistance	C0120	-	-	-
Miscellaneous financial loss	C0130	15.861.810	1.657.690	14.204.120
Non-proportional health reinsurance	C0140	-	-	-
Non-proportional casualty reinsurance	C0150	15.865.720	-	15.865.720
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	C0160	-	-	-
Non-proportional property reinsurance	C0170	-	-	-
Total Non-Life obligation	C0180	1.778.210.150	241.402.540	1.536.807.610

Technical provisions - total				
		Technical provisions - total	Recoverable from reinsurance contract/SPV after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total	Technical provisions minus recoverables from reinsurance and SPV - total
Medical expense insurance	C0020	37.025.760	14.226.120	22.799.640
Income protection insurance	C0030	25.083.050	692.200	24.390.850
Workers' compensation insurance	C0040	103.832.890	3.681.380	100.151.510
Motor vehicle liability insurance	C0050	1.038.935.300	101.194.800	937.740.500
Other motor insurance	C0060	100.573.970	17.418.950	83.155.020
Marine, aviation and transport insurance	C0070	48.212.540	8.621.480	39.591.060
Fire and other damage to property insurance	C0080	228.586.030	61.470.150	167.115.880
General liability insurance	C0090	449.549.320	61.277.630	388.271.690
Credit and suretyship insurance	C0100	-	-	-
Legal expenses insurance	C0110	11.063.510	864.120	10.199.390
Assistance	C0120	-	-	-
Miscellaneous financial loss	C0130	15.217.430	2.122.800	13.094.630
Non-proportional health reinsurance	C0140	-	-	-
Non-proportional casualty reinsurance	C0150	18.204.680	0	18.204.680
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	C0160	-	-	--
Non-proportional property reinsurance	C0170	-	-	
Total Non-Life obligation	C0180	2.076.284.480	271.569.630	1.804.714.850

Gross Claims Paid (non-cumulative) - Current year, sum of years (cumulative)

		In Current year	Sum of years (cumulative)
		C0170	C0180
	R0100	20.918.030	20.918.030
	R0110	2.734.970	280.909.190
	R0120	2.245.250	240.928.660
	R0130	1.855.830	241.904.900
	R0140	2.475.920	247.801.360
	R0150	5.459.960	310.115.400
	R0160	5.787.780	482.025.470
	R0170	19.432.220	836.586.780
	R0180	6.746.420	782.031.730
	R0190	11.969.440	794.421.710
	R0200	16.090.580	744.216.980
	R0210	16.599.920	617.700.020
	R0220	23.549.180	580.971.100
	R0230	46.043.350	548.597.830
	R0240	190.235.520	539.415.740
	R0250	400.154.240	400.154.240
Total	R0260	772.298.610	7.668.699.140

Gross discounted Best Estimate Claims Provisions - Current year, sum of years (cumulative)

		Year end (discounted data)
		C0360
	R0100	228.763.520
	R0110	20.164.680
	R0120	27.806.610
	R0130	22.553.310
	R0140	29.269.280
	R0150	48.158.840
	R0160	34.252.110
	R0170	51.866.720
	R0180	50.676.950
	R0190	64.243.500
	R0200	86.808.720
	R0210	88.499.700
	R0220	125.471.920
	R0230	185.732.830
	R0240	246.401.500
	R0250	439.244.340
Total	R0260	1.749.914.530

Impact of long term guarantees measures and transitional (S.22.01.b)

Impact of the Long Term Guarantee measures and transitionals (Step-by-step approach)							
	Amount with Long Term Guarantee measures and transitionals	Without transitional on technical provisions	Without transitional on interest rate	Without volatility adjustment and without other transitionals measures	Impact of volatility adjustment set to zero	Without matching adjustment and without all the others	Impact of all LTC measures and transitionals
	C0010	C0020	C0040	C0060	C0070	C0080	C0100
Technical provisions	14.898.058.980	14.898.058.980	14.898.058.980	15.054.614.527	156.555.547	15.054.614.527	156.555.547
Basic own funds	1.496.867.710	1.496.867.710	1.496.867.710	1.393.525.394	-103.342.316	1.393.525.394	-103.342.316
Excess of assets over liabilities	1.626.867.710	1.626.867.710	1.626.867.710	1.523.525.394	-103.342.316	1.523.525.394	-103.342.316
Restricted own funds due to ring-fencing and matching portfolio	-	-	-	-	-	-	-
Eligible own funds to meet Solvency Capital Requirement	1.496.867.710	1.496.867.710	1.496.867.710	1.393.525.404	-103.342.306	1.393.525.404	-103.342.306
Tier I	1.496.867.700	1.496.867.700	1.496.867.700	1.393.525.394	-103.342.306	1.393.525.394	-103.342.306
Tier II							
Tier III	10	10	10	10	0	10	0
Solvency Capital Requirement	1.066.539.160	1.066.539.160	1.066.539.160	1.127.090.202	60.551.042	1.127.090.202	60.551.042
Eligible own funds to meet Minimum Capital Requirement	1.496.867.700	1.496.867.700	1.496.867.700	1.393.525.384	-103.342.316	1.393.525.384	-103.342.316
Minimum Capital Requirement	479.942.620	479.942.620	479.942.620	507.190.591	27.247.971	507.190.591	27.247.971

Own funds (S.23.01.b)

Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation (EU) 2015/35	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
Ordinary share capital (gross of own shares)	271.831.290	271.831.290	-	0	-
Share premium account related to ordinary share capital	258.346.510	258.346.510	-	0	-
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	-	-	-	-	-
Subordinated mutual member accounts	-	-	-	-	-
Surplus funds	-	-	-	-	-
Preference shares	-	-	-	-	-
Share premium account related to preference shares	-	-	-	-	-
Reconciliation reserve	966.689.900	966.689.900	-	-	-
Subordinated liabilities	-	-	-	-	-
An amount equal to the value of net deferred tax assets	10	-	-	-	10
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above	-	-	-	-	-
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds					
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	-	-	-	-	-
Deductions					
Deductions for participations in financial and credit institutions	-	-	-	-	-
Total basic own funds after deductions	1.496.867.710	1.496.867.700	-	0	10
Ancillary own funds					
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	-	-	-	-	-
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	-	-	-	-	-
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	-	-	-	-	-
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	-	-	-	-	-
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	-	-	-	-	-
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	-	-	-	-	-
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	-	-	-	-	-
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	-	-	-	-	-
Other ancillary own funds	-	-	-	-	-
Total ancillary own funds	-	-	-	-	-
Available and eligible own funds					
Total available own funds to meet the SCR	1.496.867.710	1.496.867.700	-	0	10
Total available own funds to meet the MCR	1.496.867.700	1.496.867.700	-	0	-
Total eligible own funds to meet the SCR	1.496.867.710	1.496.867.700	-	0	10
Total eligible own funds to meet the MCR	1.496.867.700	1.496.867.700	-	0	-
SCR	1.066.539.160	-	-	-	-
MCR	479.942.620	-	-	-	-
Ratio of Eligible own funds to SCR	1,4035	-	-	-	-
Ratio of Eligible own funds to MCR	3,1188	-	-	-	-

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula (S.25.01.b)

	Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
	C0030	C0040	C0050
Market risk	652.523.362	831.358.513	0
Counterparty default risk	109.316.546	114.491.567	0
Life underwriting risk	110.123.130	108.755.664	0
Health underwriting risk	148.465.564	148.465.564	0
Non-life underwriting risk	473.263.091	473.263.091	0
Diversification	-471.747.877	-497.209.845	-
Intangible asset risk	0	0	-
Basic Solvency Capital Requirement	1.021.943.816	1.179.124.554	-

	Net solvency capital requirement
	C0100
Calculation of Solvency Capital Requirement	
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	0
Operational risk	-
Loss-absorbing capacity of technical provisions	-157.180.738
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	0
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	1.066.539.157
Capital add-on already set	-
Solvency capital requirement	1.066.539.157
Other information on SCR	
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	0
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	0
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for ring fenced funds	0
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for matching adjustment portfolios	0
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	0
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	(4) No adjustment
Net future discretionary benefits	395.138.903

Minimum Capital Requirement - Both life and non-life insurance activity (S.28.02.b)

	Non-life activities MCR(NL,NL) Result
	C0010
Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations	234.848.465

	Non-life activities	
	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
	C0030	C0040
Medical expense insurance and proportional reinsurance	22.770.997	31.103.480
Income protection insurance and proportional reinsurance	20.295.030	68.703.010
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	81.874.108	106.831.170
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	874.720.695	251.254.450
Other motor insurance and proportional reinsurance	79.489.333	211.144.480
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	39.043.587	14.655.830
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	163.652.994	174.139.070
General liability insurance and proportional reinsurance	356.092.380	61.441.160
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	0	0
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	9.722.292	4.792.680
Assistance and proportional reinsurance	0	0
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	12.704.008	10.705.320
Non-proportional health reinsurance	0	0
Non-proportional casualty reinsurance	15.865.720	0
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	0	0
Non-proportional property reinsurance	0	0

S.28.02.b

	Non-life activities	Life activities	Non-life activities		Life activities	
	MCR (L,NL) Result	MCR(L,L) Result	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
	C0070	C0080				
Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations	23.554.644	390.243.722	-	-	-	-
Obligations with profit participation - guaranteed benefits	-	-	0	-	10.702.635.229	-
Obligations with profit participation - future discretionary benefits	-	-	0	-	395.138.903	-
Index-linked and unit-linked insurance obligations	-	-	0	-	551.559.065	-
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	-	-	1.121.649.715	-	176.010.201	-
Total capital at risk for all life (re) insurance obligations	-	-		0	-	10.337.591.086

S.28.02.b

Overall MCR calculation	
Linear MCR	648.646.831
SCR	1.066.539.160
MCR cap	479.942.620
MCR floor	266.634.790
Combined MCR	479.942.620
Absolute floor of the MCR	7.400.000
Minimum Capital Requirement	479.942.620

Notional non-life and life MCR calculation (S.28.02.b)

	Non-life activities	Life activities
Notional linear MCR	258.403.109	390.243.722
Notional SCR excluding add-on (annual or latest calculation)	424.879.952	641.659.207
Notional MCR cap	191.195.978	288.746.643
Notional MCR floor	106.219.988	160.414.802
Notional Combined MCR	191.195.978	288.746.643
Absolute floor of the notional MCR	3.700.000	3.700.000
Notional MCR	191.195.978	288.746.643

Allianz is een wereldleider in verzekeringen en financiële dienstverlening, met een aanwezigheid in meer dan 70 landen en meer dan 142.000 medewerkers in dienst van ruim 85 miljoen klanten. In België en Luxemburg is Allianz een belangrijke marktpeler in verzekeringen BOAR (Brand, Ongevallen, Andere Risico's) en Leven (Voorzorg en Beleggingen). Via de makelaars biedt Allianz er een brede waaier diensten voor particulieren, zelfstandigen, KMO's en grote ondernemingen. Allianz bedient in België en Luxemburg meer dan 900.000 klanten, heeft ruim 1.000 medewerkers en 2,4 miljard euro brutopremies.

Allianz Benelux n.v. – Lakensestraat 35 – 1000 Brussel – Tel.: +32 2 214.61.11 – www.allianz.be
BTW: BE 0403.258.197 – RPR Brussel – Verzekeringsmaatschappij toegelaten door de NBB (Nationale Bank van België) onder codenummer 0097 om alle takken "Leven" en "niet-Leven" te beoefenen – NBB Hoofdzetel: de Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel, www.nbb.be